

Liikunta- ja urheilurippileirien kehittäminen Liikuntakeskus Pajulahdessa.

Urheilurippileirien blueprinting.

Tuomo Nurminen

Opinnäytetyö

8.11.2012

<p>Tekijä Tuomo Nurminen</p>	<p>Ryhmätunnus tai aloitusvuosi LOTmomu11</p>
<p>Raportin nimi Liikunta- ja urheilurippileirien kehittäminen Liikuntakeskus Pajulahdessa.</p>	<p>Sivu- ja liitesivumäärä 62 + 13</p>
<p>Opettajat tai ohjaajat Sanna Vuorio</p>	
<p>Vuonna 2011 rippikoulun kävi noin 83 prosenttia 15-vuotiaista, joista noin 90 prosenttia suoritti koulun rippileirinä. Liikuntakeskus Pajulahdessa oli kesällä 2012 vain kaksi rippileiriä. Tämän työn tavoitteena oli tuottaa blueprinting eli prosessikaavio auttamaan rippileirien määrän kasvattamisessa. Rippileirien teemat Pajulahdessa oli rajattu yhteen liikuntarippileiriin ja yhteen urheilurippileiriin, joka oli tennisrippileiri.</p> <p>Työssä ensiksi kartoitettiin uskon, liikunnan ja urheilun yhteensopivuutta ja sitä mitä evankelis-luterilainen rippileiri yleisesti piti sisällään ja miten se käytännössä eteni vuonna 2012. Liikuntarippileireistä löytyi vähän aikaisempaa tutkittua tietoa, mutta tavallisista rippileireistä löytyi jo jonkin verran.</p> <p>Työn tavoitteena oli tehdä suunnitelma, joka sisälsi sekä blueprintingin että tuotekortit malliohjelmineen. Blueprinting on kuvallinen mallinnus, josta oli helppo havaita palveluketjun etenemisen ja sen eri vaiheet. Kehittämistyön menetelmäksi valittiin havainnointi eri työmuodoin. Työmenetelmien arviointiin valittiin realistinen evaluointi.</p> <p>Rippileirejä havainnoitiin päiväkirjamuistiolla, keskusteluilla ja pienillä kyselyillä. Havainnointia kerättiin myös seuraamalla opetusta. Antoisimmiksi tilanteiksi tulivat keskustelut, joista tietoa saatiin luottamuksellisesti ja kriittisesti kahden kesken tai pienissä ryhmissä. Realistisella evaluoinnilla saatiin sykleittäin kehitettyä olemassa olevaa tuotetta valmiimmaksi.</p> <p>Loppujen lopuksi realistisen evaluoinnin avulla hankittu tieto saatiin mallinnettua blueprintingiksi, josta ilmenee sekä graafisesti että muutamin sanoin koko ketju tuotteen alkumarkkinoinnista toteutuksen kautta loppumarkkinointiin. Blueprintingin lisäksi Pajulahti sai muutamia sivutuotteita, kuten tuotekortit ja malliohjelmat rippileireille sekä visiot toiminnan kehittämiseksi sekä määrällisesti että laadullisesti.</p>	
<p>Asiasanat rippikoulu, urheilurippileiri, kehitystyö, produkti, blueprinting, realistinen evaluatio</p>	

<p>Author Tuomo Nurminen</p>	<p>Group or year of entry LOTmomu11</p>
<p>The title of thesis Development of sports and exercise confirmation camps in Liikuntakeskus Pajulahti.</p>	<p>Number of pages and appendices 62 + 13</p>
<p>Supervisor Sanna Vuorio</p>	
<p>In 2011, the confirmation schools were attended by about 83% of all 15-year-olds. About 90% of the schools were carried out as confirmation camps. Only two confirmation camps were held in Liikuntakeskus Pajulahti at the summer of 2012. One objective of this work was to produce a blueprinting, in other words process diagram for these camps. It helps to increase the number of confirmation camps. Confirmation camp themes in Pajulahti were limited to a single physical education confirmation camp, and one sports confirmation camp for tennis.</p> <p>This work first surveyed the compatibility between religion and sports or physical education. Other topics for study were the overall contents of an Evangelical Lutheran confessional camp and how it actually was carried out in 2012. There was very little information gathered on confirmation sports camps, whereas some information could be found on regular confirmation camps.</p> <p>The goal was to make a plan that consisted of blueprinting as well as product descriptions. Blueprinting is a visual model which easily provides an accurate image of the progress in the service chain and its various stages. Observation in different forms was chosen as the method for development. Realistic evaluation was chosen to evaluate the working methods.</p> <p>Confirmation camps were observed with the help of diary notes, discussions and small surveys. Observations were also made by following the instruction. Most rewarding results were achieved in individual interviews or discussions in small groups. There the data was critical and confidential. With the help of realistic evaluations the existing product was developed into an even more complete product.</p> <p>After all, information obtained through realistic evaluation was modeled into blueprinting, which shows, both graphically and in a few words, the complete process from the initial marketing of the product through implementation to final marketing. In addition to the blueprinting, Pajulahti got a few by-products, such as product descriptions and sample programs for the confessional camps as well as visions for the development of operations in both quantity and quality.</p>	
<p>Key words confirmation sports camp, development, product, blueprinting, realistic evaluation</p>	

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Usko, liikunta ja urheilu.....	3
2.1	Yleistä evankelis-luterilaisista rippikouluista Suomessa.....	3
2.2.	Liikunta- ja urheilurippikoulut.....	5
2.3	Rippikoulujen tavoitteet ja oppimiskäsitys.....	6
2.4	Rippikoulun eteneminen ja käytännön seikat	7
2.5	Tutkimuksia suomalaisista rippikouluista ja liikuntarippikouluista.....	8
2.6	Eri urheilulajien soveltuvuus Pajulahdessa järjestettäviin rippikouluihin	10
3	Työn tavoitteet.....	13
4	Kehittämistyön ominaisuuksia	14
4.1	Innovaatiosta evaluoinnin kautta huipputuotteeksi.....	16
4.2	Realistinen evaluaatio ja matkailuyrityksen tuotekehittely	16
4.3	Realistisen evaluoinnin mallintaminen	20
4.4	Evaluoinnin suunnittelu ja toteutus	20
5	Liikunta- ja urheilurippileirin järjestämisen taustoitus	27
5.1	Pajulahden asema liikunta- ja urheilurippileirien järjestäjänä suhteessa muihin urheiluopistoihin vuonna 2012.....	27
5.1.1	Kuortaneen Urheiluopisto	28
5.1.2	Suomen Urheiluopisto	28
5.1.3	Kisakallion Urheiluopisto.....	28
5.1.4	Varalan Urheiluopisto	29
5.1.5	Eerikkilän Urheiluopisto.....	29
5.1.6	Tanhuvaaran Urheiluopisto.....	29
5.2	Mitä liikunta- ja urheilurippileirin järjestäminen vaatii urheiluopistolta?	29
5.2.1	Liikunta- ja urheilutilat	30
5.2.2	Majoitustilat.....	30
5.2.3	Ravintolatilat ja -palvelut	30
5.2.4	Henkilökunta.....	31
5.2.5	Rippileirien luokkatilat	31

5.3	Millaisia yhteistyökuvioita ja toimenpiteitä urheiluopiston tulee hankkia seurakuntien kanssa?.....	32
6	Havainnoinnin toteutus	36
6.1	Ennen tennisriippileiriä	37
6.2	Tennisriippileirin aikana	38
6.2.1	Kysely nuorille leirin tulopäivänä	41
6.2.2	Toivelistatekniikan hyödyntäminen	42
6.2.3	8 x 8-menetelmän tuloksia.....	42
6.2.4	Palautekysely	43
6.3	Tennisriippileirin jälkeen	44
6.3.1	SWOT - tulevia leirejä varten.....	44
6.3.2	Palaverimuistioiden hyödyntäminen	46
7	Produkti	47
7.1	Valmiin blueprintingin tarina.....	47
7.2	Tuotekortit ja malliohjelmat.....	51
8	Pohdinta.....	54
	Lähteet.....	58
	Liitteet.....	63
	Liite 1. Pajulahden rippikoulun säännöt 2012.....	63
	Liite 2. Turvallisuussuunnitelma.....	64
	Liite 3. Liikunta- ja urheilurippileirien tuotekortit	66
	Liite 4. Leiriläisen infokortti leiriläiseltä Pajulahdelle ja seurakunnalle	68
	Liite 5. Uuden liikunta- ja urheilurippileirin peruspäivä.....	69
	Liite 6. Pajulahden liikunta- ja urheilurippileirien ennakkorippileirien tuotekortti....	70
	Liite 7. Pajulahden liikunta- ja urheilurippileirien jatkorippileirien tuotekortti.....	71
	Liite 8. Pajulahden ennakko- ja jatkorippileirien ohjelmarungot	72
	Liite 9. Blueprinting 1.0.....	73
	Liite 10. Blueprinting 1.1.....	74
	Liite 11. Blueprinting 1.2.....	75

1 Johdanto

Vuonna 2011 rippikoulun kävi noin 83 prosenttia 15-vuotiaista. Leiririppikoulun suoritti noin 90 % kaikista rippikoululaisista. Teemariippikoulut ovat suuressa suosiossa ja muun muassa liikunta- ja urheilurippikoulut ovat viime vuosina kasvattaneet suosiotaan. (Suomen evankelis-luterilainen kirkko 2012.)

Tämä kehittämistyö on lyhyt ja selkeä palveluprosessin mallinnus eli blueprinting Liikuntakeskus Pajulahden urheilurippileireistä. Blueprintingistä selviää mitä niiden järjestäminen vaatii urheiluopistolta. Blueprintingin lisäksi tähän kehitystyöhön liittyvät tuotekortit ja malliohjelmat urheilurippileireistä sekä liikuntarippileireistä.

Liikunta- ja urheilurippileirit vaativat normaalia myyntiä pidempiä yhteistyökuvioita. Rippileireille ilmoittautuminen alkaa yli vuotta ennen konfirmaatiota. Ensimmäiset tapaamiset ovat jo edellisenä syksynä, kun leiri on vasta tulevana kesänä. Tämä kehitystyö kaikkine materiaaleineen on tuotos siitä mitä tulee tehdä, jotta rippikoulutoiminta kasvaisi ja kehittyisi lähitulevaisuudessa Liikuntakeskus Pajulahdessa.

Asiakaspalautteiden mukaan Pajulahden leirit ovat hyviä ja ohjaajat ovat ammattitaitoisia, joten toteuttaminen on yleisesti hyvää tasoa. Pajulahden yleinen tunnettavuus, varsinkaan rippileiripaikkana ei ole kuitenkaan suuri. Tämän takia suunnitelman markkinoinnille ja myynnille tarkoitettu viesti ja apu tulee olemaan suuressa roolissa. Tämän kehittämistyön päätavoitteena on siis saada urheiluopiston rippileirien kehittäjälle hyvä työkalu oman työnsä aloittamiseen. Blueprinting, tuotekortit ja malliohjelmat toimivat myynnin apuna myydessä rippileirejä viiteryhmilleen.

Tämän kehitystyön aineisto koostuu havainnoinnista eri tavoin, palaveri- ja oppituntien päiväkirjamuistioista sekä kyselyistä. Aineiston arvioinnissa käytetään realistista evaluaatiota, jossa sykleittäin arvioidaan tuotteen toimivuutta. Blueprinting kehittyy realistisen evaluaation kautta kierroksittain lopulliseksi tuotteeksi.

Opinnäytetyötä voi kokonaisuudessaan muovata muidenkin tuotekonseptien malliksi. Tuotekonseptia voi muun muassa laajentaa helluntaiseurakuntien ja vapaa kirkon lei-

reihin, jotka vastaavat evankelisluterilaisten rippikoulutoimintaa. Blueprinting-mallinusta voi myös käyttää muidenkin tuotteiden kehittämisessä.

2 Usko, liikunta ja urheilu

Kuopion piispa, Wille Riekkinen, on laatinut kymmenen teesiä liikunnasta ja rippikoulusta. Suomen kirkkohallitus on hyväksynyt ja julkaissut nämä teesit ja Suomen evankelis-luterilainen kirkko on teesien takana. (Sakasti.evl.fi – Kirkon palvelijoille 2012.)

Tiivistäen todettuna kymmenen teesiä käsittää sen, että ihminen on arvokas – ketään ei voi eikä saa mitata ominaisuuksien tai taitojensa vuoksi. Ihmisen kuitenkin tulee huolehtia liikunnastaan ja terveydestään. Ihminen on hengellinen, fyysinen ja sosiaalinen kokonaisuus. Nuoren kasvua näillä osa-alueilla tulee tukea eri kasvattajien kautta, myös urheiluseuroissa. Valmentajat ovat muun muassa mallina nuorille, joten heidän on kannettava kasvatusvastuu omalta osaltaan. (Sakasti.evl.fi – Kirkon palvelijoille 2012.)

Wille Riekkisen kymmeneen teesiin kuuluu lisäksi oikean ja väärän tunnistaminen sekä epäonnistumisen hyväksyminen. Myös katsomossa tulee osata käyttäytyä. Urheilijan itse tulee tavoitella voittoa ja iloita menestyksestä. Jos itse ei kuitenkaan pärjää, niin voi iloita toisen pärjäämisestä ja oppia toisen kunnioittamista liikunnan ja urheilun kautta. Kaiken kaikkiaan iloitaan liikunnasta ja nautitaan yhdessä olost. Liikunta on jokaisen oikeus, joten ei syrjäytetä ketään, vaan kaikki otetaan mukaan. (Sakasti.evl.fi – Kirkon palvelijoille 2012.)

2.1 Yleistä evankelis-luterilaisista rippikouluista Suomessa

Rippikoulun käy suurin osa 15-vuotiaista. Vuonna 2000 rippikoulun suoritti 90,4 % nuorista, mikä on todella merkittävä määrä. Vuonna 2000 evankelis-luterilaiseen kirkkoon kuului 85,0 % suomalaisista, joten myös kirkkoon kuulumattomien suomalaisten nuoret ovat käyneet rippikoulun. Rippikouluista nimenomaan rippileirit ovat suosittuja, jopa 89,1 % rippikoululaisista suoritti koulun leirimuotoisena vuonna 2000. (Niemelä 2002, 9-10.)

Kymmenessä vuodessa rippikoulujen suosio on hieman laskenut, mutta teemariippikoulujen määrä lisääntynyt. Vuonna 2011 rippikoulun kävi noin 83 prosenttia 15-vuotiaista. Leiririppikoulun suoritti noin 90 prosenttia kaikista rippikoululaisista. Erilaiset harraste-

ja teemarippikoulut ovat suosituimpia vuosi vuodelta. Muun muassa Liikuntakeskus Pajulahdessa zumbattiin rippikoululeirillä vuonna 2011. (Suomen evankelis-luterilainen kirkko 2012.)

Rippikouluilla on rippikoulusuunnitelma, jonka pohjalta rippikoulut suoritetaan. ”Elämä – usko – rukous. Rippikoulusuunnitelma 2001” -niminen suunnitelma on edelleen vuonna 2012 olemassa oleva puitesuunnitelma. Suunnitelman mukaan rippikoulu on kokemuksellisesti yksi osa koko iän kestäväää konfirmoivaa toimintaa ja rippikoululainen on jo seurakunnan jäsen eikä vasta tulossa sellaiseksi. (Niemelä 2002, 15-16.)

Suomessa rippikoulujen sisällöt on hyvin samanlaiset, mutta toteutus vaihtelee. Vuoden 2001 rippikoulusuunnitelman mukaan rippikoulu on kestoaltaan 80 tuntia ajoittuen noin puolen vuoden ajanjaksolle. (Niemelä 2002, 17.)

Valtakunnallisen rippikoulusuunnitelman lisäksi jokaisen paikallisseurakunnan tulee laatia runkosuunnitelma kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Tähän paikalliseen runkosuunnitelmaan kirjataan koko seurakunnalle keskeiset tavoitteet, periaatteet, resurssit ja kehittämissuunnitelmat. Runkosuunnitelmaa sovelletaan vuosittain vuosisuunnitelmassa ja yksittäisen rippikoulun toteutussuunnitelmassa. Toteutussuunnitelmassa ilmaistaan konkreettisesti oppimistavoitteet, rakenne, ajoitus, menetelmät ja arviointi. (Aaltonen, Pruuki & Saarainen 2004, 180.)

Rippikoulun käynyt voidaan vihkiä kirkolliseen avioliittoon ja antaa oikeuden tulla konfirmoiduksi. Konfirmoinnin jälkeen konfirmoitu saa oikeuden osallistua itsenäisesti ehtoolliselle ja oikeuden toimia kastettavan kummina. (Niemelä 2002, 8.)

Rippikoulun jälkeen voi myös osallistua isoskoulutukseen, kuten 27 000 nuorta vuosittain tekee. Isonen on rippikouluissa tärkeä tekijä, joka luo henkeä ja kantaa vastuuta. Isonen kuuntelee, vastaanottaa ja antaa sekä on läsnä. Isoskoulutus antaa myös mahdollisuuksia muuhunkin työhön kuin isosena olemiseen, kuten lasten ja nuorten kerhojen ohjaamiseen. (Suomen evankelis-luterilainen kirkko 2012.)

Rippikoululaisten vanhemmat ja heidän odotukset leireistä ovat enemmän kasvatuksellisia kuin hengellisiä. Vanhemmat korostavat yhteiskunnallisten velvollisuuksien täyttämistä ja kulttuurin sekä perinteiden noudattamista. Vanhemmat kokevat rippikoulun olevan myös riitti kohti aikuisuutta. Myös kirkkoon kuulumattomat vanhemmat arvostavat rippikoulun suorittamista. Vanhemmille näyttäisi tärkeintä olevan, että nuori oppisi rehellisyyttä, lähimmäisen rakastamista ja hyviä käytöstapoja, mutta myös saisi vastauksia eettisiin ja moraalisiin kysymyksiin. (Niemelä 2002, 121; Aaltonen ym. 2004, 182.)

Lähes kaikki (95 %) rippikoululaisten vanhemmista ovat sitä mieltä, että rippikoulu on vastannut tai jopa ylittänyt heidän asettamat odotukset. Myös suurin osa vanhemmista pitää tärkeänä, että kirkko antaa nuorelle uskonnollistakin antia. Vanhemmat kokevat myös papit ja muut opettajat helposti lähestyttäviksi ja sellaisiksi, joiden kanssa on helppo keskustella kaikesta maan ja taivaan väliltä. (Niemelä 2002, 122-123, 141.)

2.2 Liikunta- ja urheilurippikoulut

Usko, liikunta sekä urheilu ovat hyvä yhdistelmä, parhaimmillaan rippikoulu ja urheilu tukevat toisiaan. Kirkon järjestyksen mukaan oikeus rippikoulun järjestämiseen on vain paikallisseurakunnalla tai sellaisella kristillisellä järjestöllä, joka on rippikoulun järjestämiseen saanut luvan paikallisen hiippakunnan tuomiokapitulilta. Urheiluopisto ei voi hakea lupaa rippikoulun järjestämiseen eikä tuomiokapitulilla ole edes mahdollisuutta sellaista myöntää, mutta urheiluopisto voi olla yhteistyökumppani. Rippikoulu toteutetaan niin, että rippikoulun periaatteet, käytännöt ja resurssoinnit toteutuvat Rippikoulu-suunnitelma 2001:n mukaisesti. (Suomen evankelis-luterilainen kirkko 2012.)

Rippikouluun kuuluva seurakuntayhteyskokonaisuus toteutuu aina nuoren kotiseurakunnassa ja jos lajiliitto, urheiluseura, yhdistys tai muu vastaava tarjoaa mahdollisuutta urheiluun painottuvaan rippikouluun esimerkiksi urheiluopistolla, on olennaista, että yhteistyöstä sovitaan hyvissä ajoin sen seurakunnan kanssa, jonka alueella urheiluopisto sijaitsee. Rippikoulusta tiedottaminen ja mainonta voi tapahtua vasta sitten, kun yhteistyöstä on olemassa selkeä sopimus ja käytännön seikoista on sovittu puolin ja toisin. (Suomen evankelis-luterilainen kirkko 2012.)

Rippikoulu ja konfirmaatio kuuluvat yhteen. Konfirmaation toimittavalla papilla tulee olla yhteys siihen rippikouluryhmään, jonka hän konfirmoi. Näin ollen papin tulee osallistua rippikoulun opetukseen ja tuntea kyseinen rippikouluryhmä. Rippikoulussa mukana oleville isosille tulee järjestää riittävä perehdytys ja koulutus myös urheiluopistoympäristössä. Jokaisella nuorella on oikeus kasteopetukseen, joten rippikoulu on ainutlaatuinen mahdollisuus nuoren ja hänen vanhempiansa elämässä ja siksi rippikoulua ei voida toteuttaa urheilun lähtökohdista käsin. Rippikoulujen järjestämiseen osallistuvat lajiliitot ja muut tahot sitoutuvat säännölliseen yhteydenpitoon ja toiminnan kehittämiseen. (Suomen evankelis-luterilainen kirkko 2012.)

2.3 Rippikoulun tavoitteet ja oppimiskäsitys

Kasteopetus on tärkeää evankelis-luterilaiselle kirkolle. Rippikoulu on osa tätä kasteopetusta. Lähtökohtana on siis kirkolle annettu kaste- ja opetustehtävä sekä käsky lähimmäisen rakkauteen. (Niemelä 2002, 17.)

“Nuori vahvistuu siinä uskossa kolmiyhteiseen Jumalaan, johon hänet on pyhässä kasteessa otettu, kasvaa rakkaudessa lähimmäiseen ja elää rukouksessa ja seurakuntayhteydessä.” (Niemelä 2002, 17)

Edellä mainittu yleistavoite ohjaa kaikkea tapahtuvaa toimintaa rippikoulussa. Rippikoulun tehtävä on auttaa nuorta ymmärtämään sitä todellisuutta, minkä hän on kasteessa aikanaan saanut. Rippikoulun opetuksellisena haasteena on päästä sisälle nuorten maailmaan ja tavoittaa nuoret sitä kautta. (Niemelä 2002, 17-18.)

Vuoden 2001 rippikoulusuunnitelman taustalla on kolme oppimiskäsitystä; kokemuksellinen, konstruktivistinen ja kontekstuaalinen oppimiskäsitys. Näistä vahvimpana oppimiskäsityksenä on konstruktivistinen oppimiskäsitys, jossa tärkeässä roolissa ovat ihmisen oma ajattelu, muisti ja havaitseminen. Keskeinen idea onkin, että oppija itse valikoi, tulkitsee ja jäsentää saatua tietoa. (Niemelä 2002, 19-20.)

Suoraan ja puhtaasti konstruktivismi ei kuitenkaan sovellu rippikoulun pedagogiseksi lähtökohdaksi. Se ei kuitenkaan tarkoita etteikö rippikouluissa voitaisi hyödyntää konstruktivismiin hyviä puolia. Oppijan oma aktiivinen toimiminen, etsiminen ja löytämi-

nen on isossa osassa, kun opettaja ei kuitenkaan voi kaataa tietoa oppijan päähän, vaan oppijan on itse ”rakennettava” tieto. (Aaltonen ym. 2004, 38.)

Kontekstuaalinen oppimisteoria perustuu konstruktivismiin pohjalle painottuen tilannesidonnaisuutta. Oppimisen laatu on silloin korkea kun se tapahtuu oikeassa tilanteessa. Rippileirien positiiviset kokemukset ovat tärkeitä, mutta sen lisäksi on oltava opetusta, joka tuo rippikoululaisen lähemmäksi arkea. Tämän vuoksi rippikoulu kestää puoli vuotta ja on muutakin kuin itse leiri. (Aaltonen ym. 2004, 41.)

Rippikoulusuunnitelma 2001 uusine oppimisteorioineen ja toteutustapoineen on saanut monet rippikouluopettajat heittämään vanhat tuntisuunnitelmat pois ja laatimaan uudet suunnitelmat edellä mainittujen uusien oppimisteorioiden pohjalta. Suunnitelma haastaa opettajat kehittymään ja rakentamaan rippikouluja uudestaan ja uudestaan. (Aaltonen ym. 2004, 219.)

Tämä tarkoittaa Pajulahden tapauksessa, että valmentajien ja liikunnanohjaajien tulee olla tietoisia uusista oppimisteorioista. Rippikoulujen kaikkien työntekijöiden tulee osata toimia samalla tavalla ja toisiaan tukien. Kun papit ja muut seurakunnan työntekijät toimivat tietyn oppimistavan mukaan, niin on hyvä, että muutkin työntekijät toimivat samansuuntaisesti.

2.4 Rippikoulun eteneminen ja käytännön seikat

Rippikoulun aloitusjakson tavoitteena on saavuttaa nuorten luottamus. Ryhmytyminen alkaa jo ensimmäisestä yhteistapaamisesta ja ajatuksia suunnataan oppimiseen ja yhteiseen rippikoulutyöskentelyyn. (Niemelä 2002, 18.)

Itse perusjaksolla nuori ensin etsii vastauksia omaan elämäänsä ja saa kirkon työntekijöiltä vastaavasti tukea omaan kristilliseen kasvuunsa. Luominen, lunastus, pyhitys ja rukous ovat kirkon uskoon kuuluvia osa-alueita, joita rippikoulussa käsitellään. Niiden tavoitteina on saada nuori tuntemaan, että Jumala on kaiken Luoja, Jeesus on hänen Pelastaja, Pyhä Henki lahjoittaa uskon sekä rakkauden ja sen että rukouksen avulla nuori voi elää Jumalan kasvojen edessä. (Niemelä 2002, 18-19.)

Päätösjakson tavoitteena on valmistautua konfirmaatioon ja jäsentää kaikkea oppimaansa omaan elämäänsä. Nuoren olisi myös hyvä oppia tuntemaan omaa seurakuntaa ja seurakuntanuorten toimintaa, jotta voisi elää tulevaisuudessa seurakuntayhteydessä. (Niemelä 2002, 19.)

Vuoden 2001 rippikoulusuunnitelmassa ei enää puhuta oppitunneista, vaan oppimiskokonaisuuksista. Uudella termillä halutaan pois kaavamaisista 45 minuutin oppitunneista ja liiasta koulumaisuudesta. Nykyään rippikouluissa työskennellään eli toimitaan aktiivisesti, mikä on oppimisen perusedellytys. (Aaltonen ym. 2004, 185.)

Pajulahden tapauksessa tämä tarkoittaa, että liikunta- ja urheiluharjoitukset toimisivat opetusrungon tukena. Ryhmytyksessä ovat avuksi erilaiset liikunnalliset tutustumispelit ja –harjoitteet. Jopa leikkimielisiä ”ice breakereita” kannattaa hyödyntää. Perusjaksolla nuoren on hyvä pohtia harrastuksen vakavuutta ja mahdollista urheilurua. Päätösjakson aikana nuori voi pohtia liikunnan ja urheilun merkitystä omassa elämässään, ja sitä, voisiko hengellistä elämää ja liikuntaharrastusta yhteensovittaa.

2.5 Tutkimuksia suomalaisista rippikouluista ja liikuntarippikouluista

Yleisesti ottaen rippikouluja on tutkittu hyvin monelta kantilta. Viime vuosikymmenen yhtenä merkittävimpänä tutkimuksena on Kati Niemelän tutkimus ”Hyvä rippikoulu – rippikoulun laatu ja vaikuttavuus”. Siinä tutkitaan rippikouluodotuksia ja niiden toteutumista sekä rippikoulutytytyväisyyttä. Tulokseksi Niemelä tutkimuksessaan sai, että rippikoulu pitää yllä nuoren myönteistä suhdetta uskoon ja kirkkoon vielä vuosia rippikoulun jälkeen. Myös rippikoulun laadulla on selvä vaikutus nuoren uskonnollisiin asenteisiin pitkään. Suurin osa nuorista suhtautuu rippikouluun myönteisesti vielä viisi vuotta rippikoulun käymisen jälkeen. Nuorena aikuisena, 20-vuotiaana, joka toinen pitää rippikoulua tärkeänä kokemuksena nuoruudessaan. Ja lähes 90% haluaisi myös omien lastensa käyvän rippikoulun. (Niemelä 2002.)

Viimeisimpiä AMK töitä ovat muun muassa Jenny Lundmanin tutkimus, ”Tutkimus Vaasan suomalaisen seurakunnan rippikoululeireistä vuonna 2010”. Lundman selvittää

työssään, mistä rippikoululaiset ovat kuulleet rippikoulusta, mitä he odottivat rippikoululta ja mikä heidän mielestään oli rippikoulun tarkoitus. Tutkimustuloksena todetaan, että rippikoululaiset osallistuvat rippikouluun saadakseen sen tuomat kirkolliset oikeudet. Rippikoululaisten ennakkotiedot itse rippikoulusta painottuvat rippikoulun hyvään tunnelmaan. Tutkimuksen mukaan nuoret myös arvostavat hengellisiä asioita osana rippikoulua sekä arvioivat opettamisen rippikoulun tehtäväksi. (Lundman 2010.)

Marjaana Nokelaisen tutkimus ”Ehkäisevä päihdetyö rippikouluissa: kyselytutkimus rippikoulutyöntekijöille” on uusimpia rippikouluihin liittyviä tutkimuksia. Nokelaisen työn tarkoituksena oli tuottaa tietoa jo käytettävissä olevista ehkäisevän päihdetyön menetelmistä ja toimintatavoista. Tutkimustulokset osoittivat, että vastaajien suhtautuminen rippikoulujen päihdekasvatukseen on pääasiassa positiivista. Päihdekasvatusta koettiin olleen sopivasti tai jopa liian vähän osana rippikouluopetusta. Yksikään vastanneista ei arvioinut sitä olleen liikaa. Suurin osa kyselyyn vastanneista koki rippikouluun kuuluvan ehkäisevän päihdetyön olleen positiivinen juttu ja tiedoilla on ollut positiivisia vaikutuksia. (Nokelainen 2011.)

Rippikouluihin liittyviä tuottejakin on tehty. Viimeisimpänä Maarit Anttilan (2011), ”PIDÄ HUOLTA - lautapeli diakonistyöstä rippikouluun”. Anttilan produktin tavoitteena oli luoda diakonistyöstä kertova peli käytettäväksi rippikoulutyössä. Lautapeli suunniteltiin diakoniakasvatuksen tueksi. Pelin tavoitteina on diakonistyön tunnettuuden vahvistaminen ja diakonistyön kuvan selventäminen. Produktin tuloksena siis syntyi lautapeli ”Pidä huolta”. Rippikoululaisten antaman palautteen mukaan peli on opettavainen, viihdyttävä ja kiinnostava. Ohjeet ovat selkeät ja peli on helposti opittavissa. Pelin kesto on riittävän lyhyt ja sitä voi pelata useita kertoja peräkkäin. (Anttila 2011.)

Liikunta- ja urheilurippikouluja ei kuitenkaan ole juurikaan tutkittu tai kehitetty. Muun muassa verkkokirjasto Theseuksen tietokannasta ei kyseisillä nimikkeillä löytynyt yhtään osumaa. Googlen haulla löytyi vuodelta 2002 Mika Kivisen ja Evert Kuokkasen opinäytetyö, ”Liikunnan merkitys varhaisnuorelle (7-12v.) ja sen käyttö pääkaupunkiseudun evankelis-luterilaisissa seurakunnissa”. Tutkimustuloksista ei noussut mitään yllättävää esille, vaan kaikki vastanneet olivat samaa mieltä, että liikunta on varhaisnuoren kasvuun ja kehitykselle hyödyllistä. (Kivinen & Kuokkanen 2002.)

Kirkon keskushallinto on kuitenkin hyvin positiivinen liikunnan suhteen. ”Usko ja urheilu ovat lähtökohtaisesti hyvä ja positiivinen yhdistelmä, parhaimmillaan rippikoulu tukee urheilua ja urheilu rippikoulua” (Suomen evankelis-luterilainen kirkko 2012.). Kirkon keskushallinnolla on varmasti halukkuutta saada sekä uutta tutkimustietoa että mallia liikuntarippikoulujen tuotekehitykselle.

2.6 Eri urheilulajien soveltuvuus Pajulahdessa järjestettäviin rippikouluihin

Tennisliiton strategiassa on kirjattu ylös nuoria koskevia toimenpiteitä vuodelle 2013. Tennisliitto muun muassa tekee yhteistyötä vanhempien ja henkilökohtaisten valmentajien kanssa. Tennisliitto vastaa kansainvälisen kilpailukalenterin luomisesta, ystävyysotteluista, kansainvälisistä harjoitusleireistä sekä kilpailumatkoista alle 14-vuotiaiden kanssa. (Suomen tennisliitto 2012.)

Tennisrippikouluilla on jo pieni historia Pajulahdessa, joten jatkumo on luonnollista. Aikaisempia kokemuksia pystytään hyödyntämään tulevina vuosina. Yhteistyö tennisliiton nuorisopuolen kanssa on olemassa, joten leiritys ei ole ongelma. Pajulahden olosuhteet ovat tutkitusti hyvät, koska kuusi massakenttää ja neljä sisähallikenttää takaavat harjoitusmahdollisuuden kelillä kuin kelillä. Rippikouluikäiset tenniksen pelaajat kaipaavat leirityksiä ja tennisleirin sekä rippileirin yhdistäminen on toimiva idea.

Jalkapallo on joukkuepeli, jota Suomessa pelaa noin 112 000 pelaajaa. Suurimpana yksittäisenä seurana toimii Helsingin jalkapallokubi (HJK). Palloliitto on pitkään noudattanut ”Kaikki pelaa” -ideologiaa ja uutena nuoria kannustavana ideana on Funball, joka houkuttelee nuoria, jotka eivät halua harrastaa jalkapalloa tähtäimenään Veikkausliiga tai naisten jalkapalloliiga. (Suomen palloliitto 2012.)

Jalkapalloilussa on suuret harrastajamäärät ja Pajulahdella on yhteistyökuvioita eri seurojen (muun muassa HJK) ja liiton kanssa jo valmiiksi olemassa. Pajulahden olosuhteet jalkapallon pelaamiseen ovat asiakaspalautteiden mukaan loistavat. Pajulahdesta löytyy kaksi täysimittaista nurmijalkapallokenttää, yksi täysimittainen lämmitettävä

tekonurmikenttä ja yksi täysimittaiseksi saatava tekonurmikenttä hallissa. Jalkapallo sopisi urheilurippikoulun lajiksi joukkuehengen yhdistäjänä erittäin hyvin.

Suomessa on noin 800 yleisurheiluseuraa, joissa harrastaa 70 000 liikkujaa (Suomen urheiluliitto 2012.) Yleisurheilu liikuttaa suuria määriä Pajulahdessa ja jo olemassa olevia sopimuksia voitaisiin hyödyntää myös rippikouluissa. Pajulahden yleisurheilutiloja ovat muun muassa ulkona oleva yleisurheilukenttä 400 metrin juoksuratoineen ja hypypaikkoinen. Erilliset heittopaikat turva-alueineen löytyy heittolajeille. Myös nykyaikaiset sisäharjoitusmahdollisuudet ovat Pajulahti-hallin myötä olemassa. Yleisurheilussa voisi ajatella rippikoulujen osalta jopa lajeittain olevia rippikouluja - esimerkiksi ”keihäsripari” tai ”hyppääjien rippikoulu”. 15-vuotiaat nuoret ovat jo monesti valinneet oman lajinsa, joten sen lajin ripari voisi olla mielenkiintoinen kokemus nuorelle.

Judo on yksi eniten kasvanut laji Pajulahdessa. Judon harrastajat sopivat ikäluokaltaan hyvin rippikoulutoimintaan. Pajulahdessa on judon treenaamiseen loistavat puitteet tatamien ja muiden harjoitusmahdollisuuksien puolesta. Myös lajivalmennusta on saatavilla omasta takaa. Suomessa on noin 12 500 judon harrastajaa (Suomen Judoliitto 2012.), joten kerran vuoteen järjestettävälle judorippileirille löytyisi myös halukkaita.

Parkour on uusi nuorten suosima liikuntamuoto, jossa kirjaimellisesti hypitään seinille (Suomen Parkour ry 2012.). Lahden seudulla Parkour Akatemialla on paljon toimintaa sekä innokkuutta olla mukana monenlaisessa toiminnassa. Parkourin harrastamiseen Pajulahdesta löytyy kelvolliset tilat sekä sisältä että ulkoa, tosin parkour-puistolle olisi kasvava tarve. Parkourin harrastajat ovat pääsääntöisesti teini-ikäisiä nuoria, täten laji sopisi rippikoulun teemaksi oikein hyvin.

Edellä mainittujen lisäksi Pajulahdessa olisi mahdollisuus järjestää liikuntarippikoulu, joka ei olisi lajiriippuvainen, vaan nuoret voisivat kokeilla liikunnanohjaajien opastuksella monia eri liikuntalajeja. Tällaisella rippikoululla voisi olla myös pienessä määrin kansanterveydellisiä vaikutuksia. Nuorten liikkumattomuus on laajeneva ongelma ja rippikoulun yhteydessä saatu liikunnallinen kipinä voi vaikuttaa positiivisesti myös rippileirin jälkeen. Nuori saattaisi innostua seuratoiminnasta tai hakeutua liikunnallisten kavereiden joukkoon ja sitä kautta edesauttaa omaa terveyttään.

Myös erityisryhmien liikuntarippikoulu olisi toteuttamiskelpoinen tilojen ja välineiden suhteen Liikuntakeskus Pajulahdessa. Suomen evankelis-luterilainen kirkko järjestää erityisrippikouluja eri järjestöjen kesken, joten kiinnostusta on myös liikunnalliseen erityisriippileiriin olemassa (Suomen evankelis-luterilainen kirkko 2012.). Soveltavan liikunnan kehittämishankkeen tiimoilta Pajulahdella on myös resursseja toteuttaa toimintaa laadukkaalla tavalla tilojen ja osaamisen suhteen. Pajulahdesta löytyy muun muassa esteettömät laavut, minigolfrata, melontalaituri ja -kalusto, pihapeliareena välineineen sekä luonnollisesti esteettömät majoitus- ja ruokailutilat.

3 Työn tavoitteet

Tässä työssä paneudutaan ensiksi teoreettisesti tuotekehittelyyn, kehittämistöiden perusasioihin ja kehittämistyön ominaisuuksiin, jotta ymmärrettäisiin työn vaatimukset paremmin. Käytännön työssä kartoitetaan muun muassa Liikuntakeskus Pajulahden asemaa liikunta- ja urheilurippikoulujen järjestäjänä, koska on hyvä tietää mitkä ovat heikkoudet ja vahvuudet Pajulahden toiminnassa.

Työn päätarkoituksena on saada aikaan lyhyt ja selkeä suunnitelma mitä liikunta- ja urheilurippileirin järjestäminen vaatii urheiluopistolta. Suunnitelma on siis työkalu rippileirien aloittamiseen. Suunnitelma toimii myös myynnin apuna myytäessä rippileirejä viiteryhmillä. Suunnitelma sisältää sekä blueprintingin että tuotekortit malliohjelmineen. Blueprinting on kuvallinen mallinnus, josta on helppo ja nopea havaita palveluketjun eteneminen ja sen eri vaiheet.

Kehittämistyön niin sanottuina alatavoitteina on ne, että millaisia yhteistyökuvioita ja toimenpiteitä urheiluopiston tulee hankkia seurakuntien kanssa, jotta liikuntarippileirit tulisivat mahdollisiksi. Tarkoituksena on myös havainnoida leirijaksoja ja etsiä kehittämiskohteita jo toteutuneilla rippikouluilla, jotta Pajulahden rippileirien laatu paranisi tulevaisuudessa. Yhtenä alatavoitteena on myös tarkoitus pohtia koko konseptin toimivuutta ja mahdollisesti ihan toisenlaisen tavan toteuttamista. Onko Pajulahden rooli tuottaa joko lajirippikouluja seuroille ja liitoille tai yleisliikuntarippikouluja eri seurakunnille? Vai kenties sekä että?

4 Kehittämistyön menetelmiä ja arviointia

”Kehittämistyössä on mahdollista ja myös suositeltavaa käyttää monenlaisia menetelmiä, myös monia sellaisia, joita tieteellisessä tutkimuksessa ei yleensä ole käytetty.”

(Ojasalo, Moilanen & Ritalahti 2009, 93.)

Rippikouluja on tutkittu paljon, mutta liikunta- ja urheilurippikouluja on tutkittu vain vähän. Tässä työssä käytettiin tutkimuksellista otetta, mutta ei kuitenkaan tehty tutkimusta. Määrällisen ja laadullisen menetelmän väliltä valinta kohdistui laadulliseen, koska silloin pystyi olemaan lähempänä rippikoululaisia ja se mahdollisti osallistumisen heidän mukanaan lähes kaikkiin tapahtumiin. Työssä haastateltiin ja havainnoitiin leiriläisiä, isosia ja eri työntekijöitä, jotka liittyivät tavalla tai toisella rippileiriprosessiin. Näin oli mahdollista saada arvokasta tietoa tulevia leirejä varten. Ennen kaikkea haastattelujen avulla saatiin selkeyttä siihen, miksi tennisrippileiri toteutui ja miksi muut rippileirit eivät toteutuneet.

Haasteina haastatteluissa on yleensä se, että haastattelujen jälkityö on aikaa vievää puuhaa. Haastattelut kannattaa yleensä nauhoittaa ja sen jälkeen kirjoittaa puhtaaksi. Myös nauhoittaminen saattaa tuntua haastateltavasta oudolta ja jännittävältä, näin ollen ehkä kaikkea ei tule sanotuksi niin vapautuneesti. (Ojasalo ym. 2009, 95-96.)

Havainnoidessa tulee loppujen lopuksi löytää niin sanottu punainen lanka, joka yhdistää irtopalaset kokonaisuudeksi. Aineisto ei ole suoranaisesti ratkaisu ongelmiin vaan materiaalia, jolle kehittämistyö perustuu. Ensin havainnot pelkistetään ja sitten analysoidaan ja tulkitaan. (Ojasalo ym. 2009, 106-107.)

Tässä työssä havainnointi oli yksi tapa aineiston keräämisessä. Havainnoinnilla yleensä saavutetaan vain tietoa toteutuvasta rippikoulusta, mutta ei sen enempää. Työssä havainnointi yhdistettiin haastatteluihin ja muihin materiaaleihin, kuten työpäiväkirjan palaverimuistioihin ja muihin kirjallisiin dokumentteihin.

Pajulahdessa oli erilaisia materiaaleja aikaisemmista rippileireistä ja muilla urheiluopistoilla oli omilla www-sivuillaan materiaalia heidän rippileireistään. Työn tekemisen ai-

kana kun oli läsnä ja keskusteli Pajulahden omilla leireillä asianomaisten kanssa, niin aineistoa kertyi monenlaisesti.

Koska työn tavoitteena on kehittää Pajulahden rippikouluja määrällisesti ja myös laadullisesti, niin työn tekemisessä oli suunnattava katse myös tulevaisuuteen. Ojasalo, Moilanen ja Ritalahti (2009, 131-141.) kuvaavat eri ennakointimenetelmiä kirjassaan ”Kehittämistyön menetelmät – uudenlaista osaamista liiketoimintaan”. Yhtenä käytettynä työmenetelmänä oli ennakointi SWOT-työkalun avulla, jossa pohditaan tuotteen tai palvelun vahvuuksia, heikkouksia, mahdollisuuksia ja uhkia.

Leirin sisällön ja tuotteiden kehittämisessä tarvittiin luovuutta ja jotta luovuus ei tyrehnyt pajulahtelaisten vanhoihin kaavoihin, niin tarvittiin aivan uusia näkökulmia. Tässä Pajulahden ulkopuoliset asiakkaat ja työntekijät olivat avuksi. Rippileirien aikana käytettiin niin sanottua 8x8-menetelmää, jossa kahdeksaan ongelmaan saatiin yhteensä 64 ratkaisua (eli kahdeksan ratkaisua per ongelma). Myös toivelistatekniikkaa hyödynnettiin ihannerippileiriä hahmotellessa. Leiriläiset saivat vapaasti ja villisti heitellä mahdollisia ja mahdottomia toiveita siitä, mitä he haluaisivat rippileirillä tehdä.

Dokumenttianalyysin tavoitteena on saada selkeys ja tiiviys kehitettävälle asialle. Analyysin tarkoituksena on siis saada lisäinformaatiota ja luotettavia johtopäätöksiä. Vahvuutena analyysille on eräänlainen herkkyys, jolla asia kohdataan luonnollisessa ympäristössä. (Ojasalo ym. 2009, 121.)

Kehittämistyön analysoinnissa käytettiin dokumenttianalyysia pohjana ja realistista evaaluaatiota lopullisena arviointimuotona. Lopulliseksi tuotokseksi kehittämistyölle tuli blueprinting Pajulahden urheilurippikoulupalveluista, josta myöhemmin lisää tämä työn kohdassa 7.1 sivulla 47.

”Palvelun blueprinting on prosessikaavio, joka kuvaa yksityiskohtaisesti palveluprosessin etenemistä ja eri osallistujien, myös asiakkaan, rooleja.” (Ojasalo ym. 2009, 158.)

4.1 Innovaatiosta evaluoinnin kautta huipputuotteeksi

”Perinteisen määritelmän mukaan innovaatio on kaupallisesti menestyksekkäs uusi tuote, prosessi, palvelu tai vastaava konsepti.” (Fogelholm 2009, 13.)

Prosessi ideasta suunnittelun kautta prototyyppiin on monesti pitkä ja prototyyppiä ei aina edes tule. Pajulahden rippikoulujen osalta ollaan jo siinä vaiheessa, että ensimmäiset rippikoulut on pidetty ja tuotteenakaan liikuntarippikoulu ei ole uniikki. Haasteena on enemmänkin saada luotua tuotannon kautta huipputuote, joka markkinoidaan ja myydään. Ihan suoraan siis ei ole kysymys innovaatiosta vaan pikemminkin tuotelinjan laajentamisesta. Tässä työssä sovelletaan kuitenkin innovoinnin evaluointia, koska jollain tasolla Pajulahden tulee myös keksiä uutta, jotta toiminta laajentuisi.

Evaluointi- eli arviointitutkimus on uusi tulokas eri tutkimusstrategioiden joukkoon. Siinä on tärkeää, että tietoa kerätään eri tiedonhankintakeinoin. Tietoa käytetään arvioinnin tukena samanaikaisesti, rinnakkain ja vuorotellen käytäntöön heijastaen. (Anttila 2007, 5.)

Evaluoinnissa, joka on niin sanotusti tuotteen arviointia, kannattaa käyttää puolueettomia asiantuntijoita. Työntekijä on sokea omille virheilleen ja ajattelee usein liian positii-visesti tuotteestaan. Tästä syystä neutraalit henkilöt ovat oikeita antamaan rakentavaa palautetta. (Fogelholm 2009, 17.)

4.2 Realistinen evaluaatio ja matkailuyrityksen tuotekehitys

”Realistinen evaluaatio edustaa tavanomaisesta tieteellisestä päättelystä eroavaa päättelytapaa. Se on tutkimusote, joka vuorottelee käytännöllisen ja teoreettisen ajattelun välillä ja tekee päätelmiä sekä havaittujen tosiseikkojen että asetettujen arviointikriteerien perusteella.” (Anttila 2007, 61.)

Mansoor A.F. Kazi, joka on luennoinut usein Suomessakin realistisesta evaluaatiosta sosiaali- ja terveystieteiden konferensseissa, on määritellyt, että realistisen evaluaation tarkoituksena on pyrkiä kehittämään tulevaa työtä. Työn kehittäminen voi tapahtua järjestelmällisen kirjaamisen eli dokumentoinnin kautta. Dokumentteja analysoimalla

saadaan parhaimmillaan selville se, miten eri työntekijät toimivat työssään ja mitä asiakkaille silloin tapahtuu. (Julkunen, Lindqvist & Kainulainen 2005, 14-15.)

Evaluoiva arviointi tähtää ennen kaikkea tuloksen hyväksymiseen, ei pelkästään sen todentamiseen. Realistisessa evaluaatiossa päättelyn logiikka alkaa käytännön tasolta ja päättely tapahtuu vuorotellen teorian ja käytännön tasolla. Päättelyä myös johdetaan kohti ilmiön mallinnusta. (Anttila 2007, 62.)

Realistisen evaluoinnin filosofinen tausta on pragmatismissa, joka asettuu näkemykseltään lähelle realismia, mutta korostaa vielä enemmän käytännön järkeä. Realistisen evaluoinnissa myös realismi, tieteellinen realismi ja kriittinen realismi ovat lähtökohtana toteutukselle. Realisti uskoo asioiden olevan totta, silloin kun hän itse näkee tai kokee asioiden toimivan ja olevan olemassa. Kehittämishankkeissa kiinnostus kohdistuu ennen kaikkea kehittämisprosessien arvioivaan tutkimukseen. (Anttila 2007, 66-67.)

Realistisen arvioinnin kannalta toistettavuus on tärkeää. Realistisen evaluaation kautta saavutetaan paremmin toistettavuutta ja yleistettävyyttä, koska sillä saadaan vastauksia miksi, missä olosuhteissa ja kenen kohdalla jokin toimii. Olennaista on monien eri menetelmien kautta saatu tieto ja työn ”avaaminen”. (Julkunen ym. 2005, 14-15.)

Realistinen evaluaatio näkee maailman avoimena kontekstien, toimintojen ja tulosten yhdistelmänä. Realistinen evaluaatio etsii siis vastauksia kysymyksiin; millaiset olosuhteet tarvitaan toimintojen toteuttamiseksi, miten arvioidaan toimintoja, joiden tarkoituksen on tuottaa tiettyjä tuloksia, millaisia käytännöllisiä tuloksia ja niiden vaikutuksia seuraa asiaan kuuluvista ja tarkoituksellisista toiminnoista asianomaisen kontekstissa, miten kokonaisuus hahmottuu (Kuvio 1.). (Anttila 2007, 69.)

Kuvio 1. Realistisen evaluaation rakenne (Anttila 2007, 70.)

Realistisessa evaluoinnissa malli ja mallinnus ovat suuressa roolissa. Mallinnuksessa tuodaan ilmi se mikä toimii, kenelle toimii, mitä varten se toimii ja missä olosuhteissa se toimii. Realistisen evaluaation mallinnus on sekä tutkimus- että kehittämissuunnitelma. Realistinen evaluaatio tähtää vaikuttavuuden sekä ratkaisujen paremmuuden, tehokkuuden, sovellettavuuden ja hyödynnettävyyden arviointiin. (Anttila 2007, 71.)

Realistinen evaluaatio ei ole kiinnostunut, miten ajallisesti eri toiminnot sijoittuvat, eikä realistinen evaluaatio ole kiinnostunut testaamaan aikaisempaa, vaan on kiinnostunut uusista ajatus- ja ratkaisumalleista. Evaluoinnin keinoin saavutetaan tuloksia, joita ei perinteisin keinoin saavuteta. Realistisessa evaluaatiossa voidaan käyttää sekä kvantitatiivista että kvalitatiivista menetelmää, mutta toteamisen lisäksi arvioidaan niiden sovellettavuutta ja hyödynnettävyyttä. (Anttila 2007, 72.)

Tässä työssä mallinnuksia tuli neljä. Viimeisimpään versioon jäi tiedot niistä asioista, jotka kenenkin tulee tehdä kenellekin ja missä vaiheessa. Sisällöllisesti rippileirien osalta saavutettiin tuloksia, jotka perustuvat uusiin ideoihin, ajatus- ja ratkaisumalleihin ja menetelmiin.

Tässä kehittämistyössä on käytetty pääosin edellä kuvattua realistista evaluaatiota arvioinnin ja tuotekehittelyn pohjana. Anttilan vuonna 2007 esittämä realistinen evaluaatio

ei ole kuitenkaan ainoa tuotekehittelylle oleva pohja. Matkailuyrityksen tuotekehittelyyn on perehtynyt Komppula & Boxberg julkaisemalla vuonna 2002 oman teoksensa. Seuraavassa muutamia poimintoja, joilla oli merkitystä tämän työn eteenpäin viemisessä Pajulahden eli toisin sanoen valmennuksen ja voittoa tavoittelemattoman bisneksen näkökulmasta.

Tuotekehitykselle on aina olemassa syynsä. Yleisesti yritys haluaa lisätä myyntiä tai kilpailutilanne vaatii kehittymistä. Joskus markkinatilanteiden muutos vaatii uudistumista tai asiakkaiden kulutustottumukset muovaavat tuotteita. Kaiken kaikkiaan investointien edellytyksenä on tulojen kasvattaminen ja se perustuu yleensä parempaan katteeseen tai myynnin volyyymiin. (Komppula & Boxberg 2002, 94-95.)

Tuotteen kehittämisessä ensimmäinen vaihe on tuotteen sisällön ideointi asiakkaan pohjalta. Asiakkaan tarpeet ja odotukset tulee selvittää ja on tärkeää ymmärtää tuotteen kohdennus. Kohderyhmän osallistumishalu ja -kyky tulee myös pohtia ennakkoon. Edellä mainitut seikat kun on kartoitettu, niin sen jälkeen resurssit tulee laittaa kuntoon. Yrityksen ulkopuolisia yrittäjiä kannattaa kytkeä mukaan ja yrittää yhdessä saada laajempaa asiakaskuntaa. (Komppula & Boxberg 2002, 99-102.)

Tuotteen taloudellinen kannattavuuskin tulee arvioida kunnolla, vaikka sen helposti jättääkin pienemmälle. Hyvä tuote on pitkäikäinen ja taloudellisesti kannattava. Tuotteen työstäminen, testaaminen ja kehittäminen on pitkäikäistä työtä, tuloksia ei tule heti ja vaatii kärsivällisyyttä. Tuotteen kannattavuuden arvioinnissa tulee ottaa huomioon muun muassa ryhmän minimi- ja maksimikoko sekä mahdolliset pullonkaulat, jotka syövät kannattavuutta. (Komppula & Boxberg 2002, 110-111.)

Jälkiarviointi ensimmäisten valmiiden tuotteiden jälkeen on syytä tehdä. Missä asioissa on vielä parannettavaa? Palvelujärjestelmää tulee jatkuvasti kehittää, sillä se on tuotekehityksen pohja. Yrityksen kokonaisvaltainen kehittäminen tarkoittaa sekä strategista että operatiivista kehittämistä. Palvelujärjestelmän kehittäminen on yrityksen johdon käsissä ja sen tahtotaso ratkaisee monia asioita. (Komppula & Boxberg 2002, 114-115.)

4.3 Realistisen evaluoinnin mallintaminen

Malli realistisessa evaluoinnissa tarkoittaa kehittämishankkeen kokonaisuuden kuvaamista. Mallissa kuvataan lähtökohdat, siihen vaikuttavat taustatekijät, tulosodotukset, hankkeen toteuttamisprosessi erilaisine vaiheineen, prosessiin suunnatut toimenpiteet, erilaiset tiedonhankintaprosessit, tiedon merkityksen arvioinnin keinot ja kokonaisuuden arviointi. Realistisessa evaluoinnissa mallinnus tuotetaan monesti graafisesti kaavioksi tai kuvioksi. (Anttila 2007, 74-75.)

Malli on tärkeä, jotta voidaan huomata millaisia toimenpiteitä tarvitsee tehdä tai missä vaiheessa toimintoja tulee muuttaa. Arvioinnin läpikäynyt ja koeteltu toimintakokonaisuus on mallin avulla siirrettävissä kokonaan toisiin kohteisiin. Malleilla pyritään selkiyttämään jonkin vaikeasti hahmotettavan asian ymmärtämistä tai jonkin asian ”rautalangasta vääntämistä”. Hyvässä mallissa tuodaan esille ne toiminnot, jotka tuottavat parhaan tuloksen. (Anttila 2007, 75-76.)

Tässä työssä oli tarkoitus saada malli urheilurippileirin myyntiin ja toteutukseen, mutta myös mallin oli tarkoitus olla sovellettavissa muihinkin liikuntaleireihin ja/tai -kurseihin. Tämän vuoksi graafinen, selkeä, kaavio tulisi olemaan tärkeä työkalu liikuntakurssien tekijälle ja myynnille.

Kehittämiskohteen mallinnuksessa toiminnallisia tekijöitä esitetään muun muassa tapahtumien ajoittumisen mukaan. Myös tapahtumien työnjakoa eri toimijoiden kesken tuodaan ilmi. Tapahtumien tarkoitus kuvataan myös mallissa. Kehittämisen kohdetta kuvataan toimintaperiaatteilla, rakenteilla, materiaaleilla sekä niiden käytöllä ja käytettävyydellä. Kehittämiskohteen tuloksia sen sijaan tuodaan ilmi laatuvaatimusten kriteereillä, tulosten vaikuttavuuteen liittyvillä vaatimuksilla, tulosten eettisillä vaatimuksilla ja tulosten esteettisillä vaatimuksilla. (Anttila 2007, 76-77.)

4.4 Evaluoinnin suunnittelu ja toteutus

Evaluoivan kehittämisen tarkoitus on systeemi, jossa seuranta ja arviointi tuottavat tietoa kehitystyön eteenpäin viemiseksi. Tavoitteena on saadun tiedon käyttäminen välittömästi. Realistisen evaluointin mallissa oleellista on heti alussa kehitystyön proses-

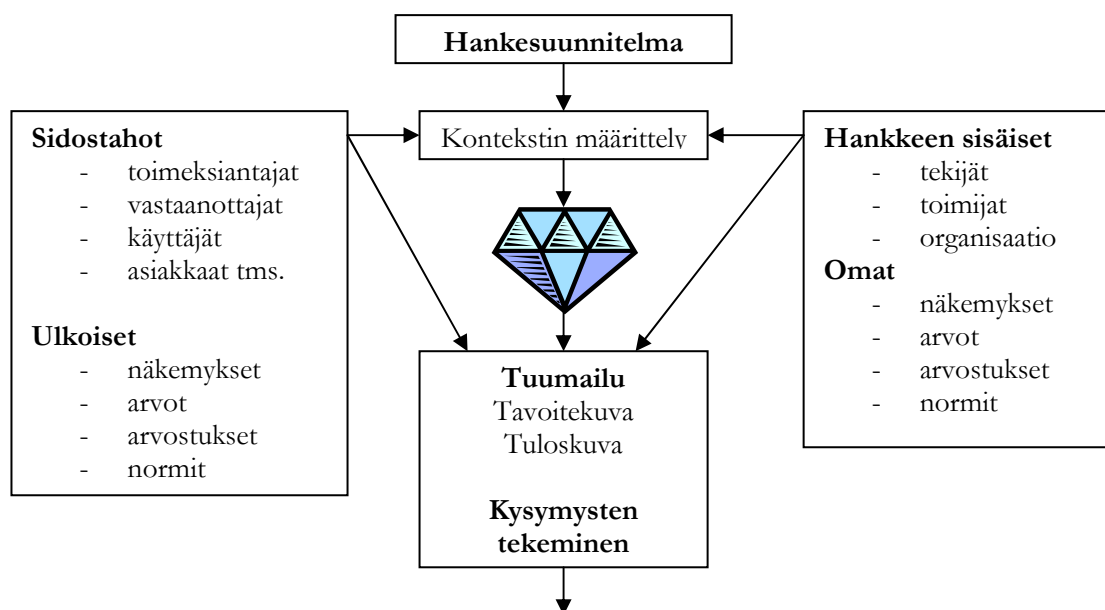
sinomainen luonne. Kysymykset; mikä toimii, mitä varten ja missä kontekstissa kiertävät kehää ja tietoa kierrätetään uudestaan ja uudestaan. (Anttila 2007, 83.)

Prosessinomaista arviointia kutsutaan formatiiviseksi eli vaiheittain tapahtuvaksi arvioinniksi. Siinä kiinnitetään huomiota erityisesti käytännön työotteisiin ja -tekniikoihin. Formatiiivisessa arvioinnissa arvioidaan vaihtoehtoisten ratkaisujen merkitystä ja asiakkaiden sekä sidosryhmien toimintaa. Formatiiivinen arviointi vaatii arvioijalta sisällön hyvää tuntemusta ja käytännönläheisyyttä. (Anttila 2007, 84-85.)

Kehittämistyön evaluoinnin suunnitteluvaiheessa täytyy kiinnittää huomiota muun muassa työn riittävään taustoittamiseen ja siihen, että työtä tarkastellaan sekä kokonaisuutena että vaiheittain. Suunnitteluvaiheessa on syytä pohtia millä toimilla saavutetaan parhaat tulokset ja mitkä toimet ovat tehokkaimmat. On myös syytä pohtia millaisia tuloksia on realistista odottaa tarjolla olevilla välineillä, ajalla ja resursseilla. (Anttila 2007, 86.)

Tämän työn suunnittelu ja toteutus eteni ajallisesti (Kuvio 6. sivulla 26.) niin, että loka-kuussa 2011 työtä visioitiin ja tehtiin ensimmäinen hankesuunnitelma. Marraskuussa taustoitettiin aikaisempia materiaaleja ja vastaavien tuotteiden muita materiaaleja. Myös kilpailevien yritysten materiaaleja taustoitettiin. Joulukuussa tehtiin jo ensimmäisiä alustavia havainnoiteja liittyen käytännön toteutukseen.

Kehittämistyö lähtee usein liikkeelle käytännön tarpeesta. Jotakin asiaa on tärkeä saada kehitettyä ja kenties on jokin visio valmiista tuotteestakin. Tällaista mielikuvaa sanotaan tuloskuvaksi. Ennen kehittämistyön aloittamista kannattaa kuitenkin kartoittaa mikä tilanteessa tarvitsee kehittämistä ja mitkä ovat tulostavoitteet ja odotukset. Kehittämistyön alussa määritellään konteksti, ympäristö. Työtä tehdessä kannattaa olla yhteydessä toimeksiantajaan sekä sidostahojen kanssa. Ryhmässä on hyvä pohtia yhteisiä lähtökoh-
tia, tavoitteita ja menettelytapoja (Kuvio 2.). (Anttila 2007, 89-92.)

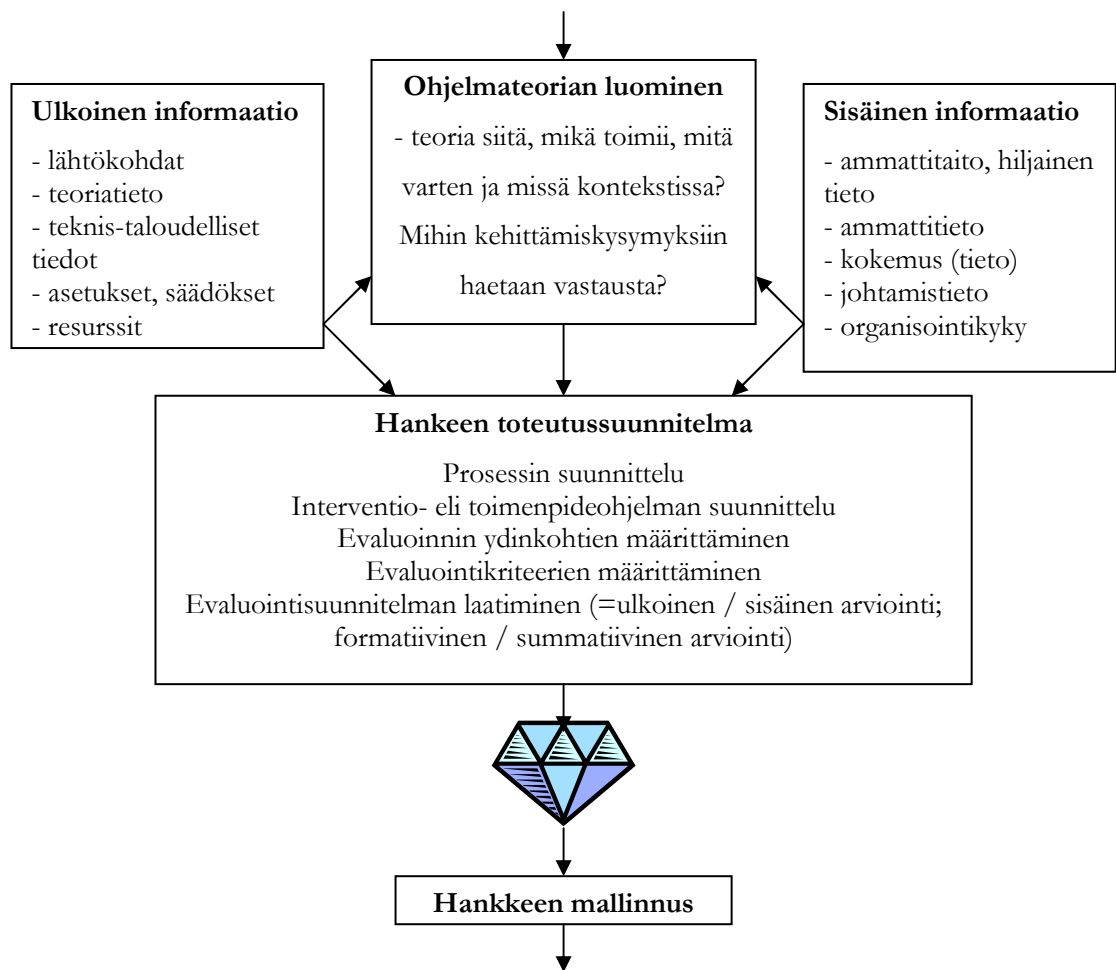
Kuvio 2. Kehittämishankkeen tavoitteiden, tuloskuvan ja kontekstin määrittäminen toimijoiden ja sidostahojen välisenä yhteistyönä (Anttila 2007, 90.)

Tämä opinnäytetyö keskittyi kehittämään ennen kaikkea tuotetta ja myynnin tehokkuutta. Pajulahti tarvitsi työkalun ja työntekijän, joka huolehtii liikunta- ja urheilurippi-kouluista. Tulostavoitteena oli kasvattaa rippikoululaisten majoitusvuorokausia tuplaten per vuosi seuraavien neljän vuoden aikana Liikuntakeskus Pajulahdessa. Työryhmä koostui markkinoinnin ja myynnin henkilöistä, mutta oli myös yhteydessä Nastolan seurakunnan henkilökunnan kanssa.

Tuumailuun siis sisäisesti osallistui Pajulahden työryhmä, mutta välillä myös Nastolan seurakunnan henkilöstö. Pajulahden kaupalliset arvot ja leiriläisten valmennukselliset arvot kohtasivat seurakunnan kristilliset arvot ja evankelis-luterilaisen rippikoulun kasvatukselliset arvot. Näistä näkemyksistä käytiin keskusteluja ja kaikki olivat yhtä mieltä, että ensisijaisesti rippileirit ovat osa rippikoulua ja seurakunnan ehdoilla tehdään valmennusta.

Vuoden 2012 tammikusta helmikuuhun kartoitettiin kontekstia. Selvitettiin sisäiset ja ulkoiset tekijät ja toimijat sekä heidän intressinsä hankkeelle. Maalis-huhtikuun aikana selvitettiin alustavia tavoitteita ja tuloskuvia sekä laadittiin menetelmät ja arviointitavat hankkeen läpiviemiseen. Myös sekä sisäistä että ulkoista informaatiota hyödynnettiin ja luotiin teorioita siitä mikä saattaisi toimia ja mikä ei.

Kun tiedetään suuntaviivat ja kehittämistyötä suunnitellaan, niin työ on hyvä mallintaa (Kuvio 3.). Mallinnuksen työvaiheisiin kuuluu ohjelmateorian luominen, jossa haetaan vastauksia kehittämiskysymyksiin. Periaatteessa kehittämistyön ohjelmateoriaan tuodaan kaikki tarvittava informaatio. Ulkoinen informaatio tulee toimeksiantajilta, aikaisemmista tutkimuksista, selvityksistä, asiantuntijoiden kokemuksista ynnä muusta faktatiedosta mitä on saatavilla. Sisäinen informaatio on sitä omaa ja työyhteisön tietotaitoa, joka on vahvasti hallussa, mutta usein hieman piilossa. (Anttila 2007, 92-93.)

Kuvio 3. Ohjelmateorian luominen ja hankkeentoteuttamissuunnitelman laatiminen (Anttila 2007, 93.)

Kehittämistyön tai -hankkeen suunnittelussa on vielä evaluoinnin suunnittelua ja määrittelyä ennen mallinnusta. Kehittämistyö on mutkikas kokonaisuus, joka eritellään ja luokitellaan toimintasuunnitelmaksi. Tuote- ja palvelukonseptin mallinnuksessa kuvataan kohta kohdalta ominaisuuksia ja suhteita muihin tekijöihin. Malleja voi tehdä use-

ampia erilaisia, jolloin vaihtoehtoisten ratkaisujen löytäminen helpottuu. (Anttila 2007, 93-95.)

Tämän työn tekemisen aikana tietoa tuli ripotellen eri myyjiltä. Arvaamatta jollakin myyjällä olikin tietoa tai kontakteja, joista oli hyötyä. Myös aikaisempien vuosien valmentajilta ja opettajilta oli tietoa saatavilla. Sekä tennis- että tanssivalmentajilta sai vinkkejä toteutukseen. Jalkapallovalmentaja osasi kertoa pääsyyt rippileirin kariutumiseen ja virheestä oppineena ei samaa yritetty uudestaan.

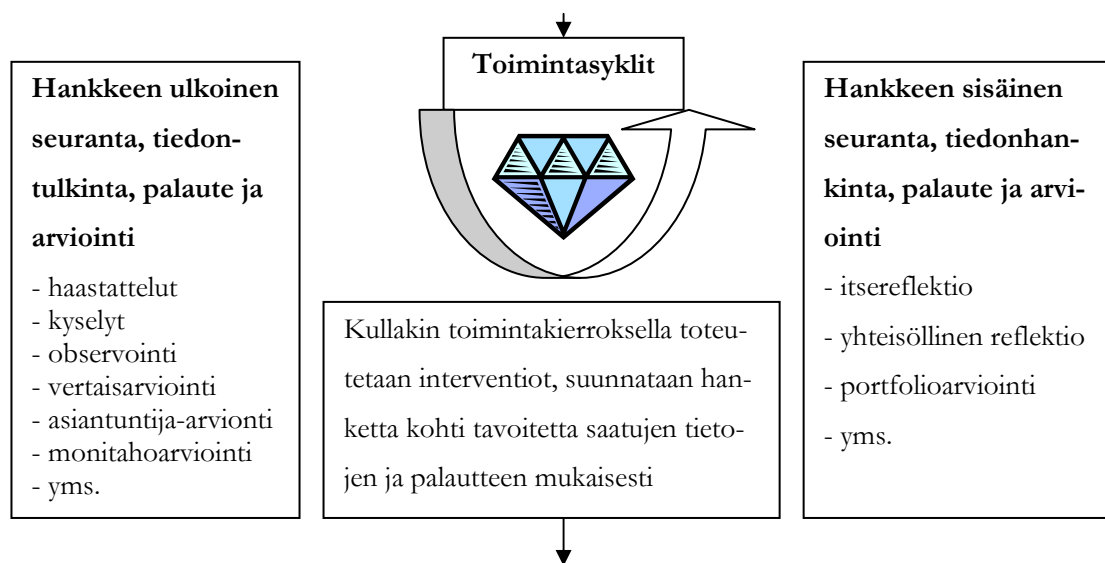
Nastolan seurakunnan pastorilta tuli vinkkejä teoreettiseen tietoon paljonkin, kun sitä osasi pyytää. Informaatiota oli saatavilla runsaasti ja sitä tuli osata rajata työlle sopivasti. Prosessin suunnittelussa huomioitiin kehittämistyön monitahoisuus. Oli otettava huomioon leiriläisen, Nastolan seurakunnan ja Pajulahden tarpeet ja toimenpiteet eri osastoilla ja yhteistyökumppaneiden kesken.

Realistisen evaluaation sykli on laajuudeltaan sellainen, että saadaan aina jotain valmista aikaiseksi (Kuvio 4.). Kehittämistyötä tehdään ja käytännön tekeminen vaatii evaluaation käytännön arviointia. Jokaisen syklin aikana tuotetta tai palvelua arvioidaan sisäisesti ja ulkoisesti. Sisäinen arviointi voi olla esimerkiksi keskustelumuistioiden ja päiväkirjojen tutkimista. Myös kyselyt ja haastattelut otetaan tässä vaiheessa käyttöön. Tarvittaessa voidaan suorittaa tarkentavia haastatteluja, kyselyitä tai testauksia. Saatujen tulosten mukaan rakennetaan käsitys lopputuloksesta. (Anttila 2007, 96-97.)

Tässä työssä havainnoitiin Pajulahden rippileirin toimivuutta markkinoinnin alkamisesta toteutukseen asti. Havainnoitiin rippileiriläisiä, isosia, valmentajia ja muuta henkilökuntaa sekä keskusteltiin heidän kanssa siitä mikä toimi ja mikä ei. Havainnoista pidettiin päiväkirjaa ja teetettiin pienimuotoisia kyselyjä. Näin ollen saatiin luotua kokonaiskuva siitä millainen olisi hyvä liikunta- tai urheilurippikoulutuote. Työn tuotokseksi tuli mallinnus tuotteen myymisestä ja tätä mallia työstettiin uudestaan ja uudestaan.

Toukokuussa 2012 syntyi ensimmäinen mallinnus tuotteesta, jota työstettiin sykleittäin. Työn etenemistä seurattiin sekä itsenäisesti työntekijän osalta että sisäisesti Pajulahdesa. Arviointien, palautteiden ja rippileirin johdosta heinäkuussa 2012 valmistui toinen

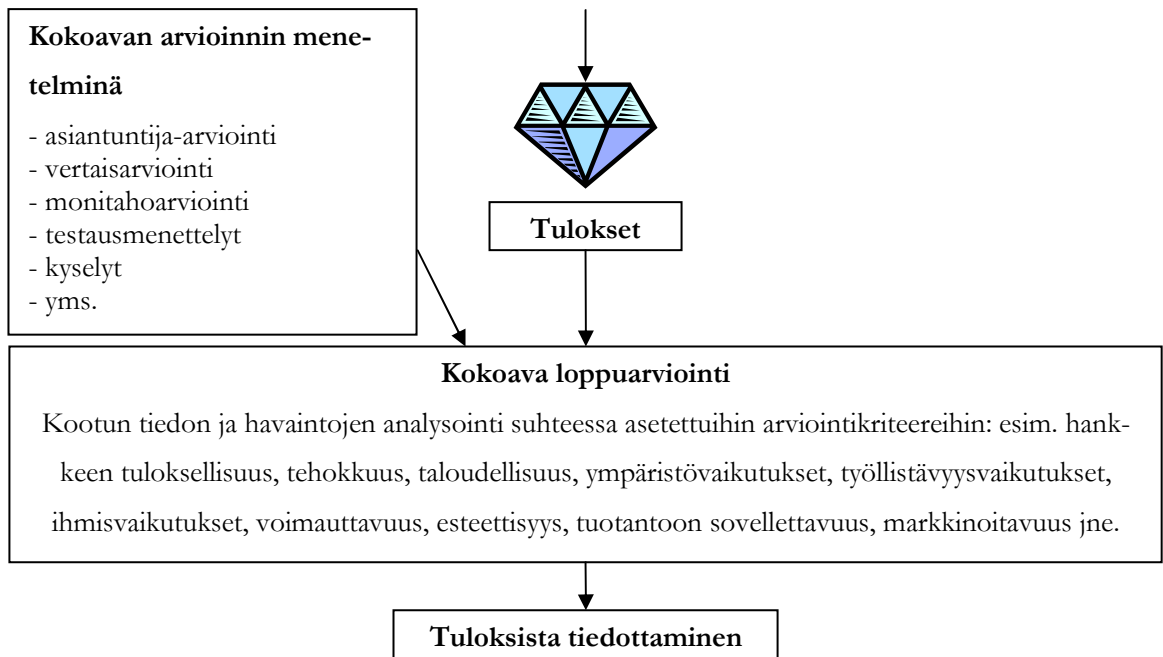
mallinnus, jota taas arvioitiin ja työstettiin. Kolmas mallinnus syntyi elokuussa 2012 ja lopullinen neljäs mallinnus syyskuussa 2012.

Kuvio 4. Kehittämishankkeen toimintasyklit tiedonhankinta- ja palautejärjestelmiseen (Anttila 2007, 96.)

Kehittämistyön lopuksi arvioidaan lopullinen tuotos yhdessä työryhmän ja sidosryhmi-en kesken. Tuloksista keskustellaan, annetaan palautetta ja saadaan palautetta. Työ koo-taan asianomaisille ja mahdollisesti julkaistaan (Kuvio 5.). Päätövaiheessa on hyvä tar-kastella myös koko prosessin toimivuutta ja mahdollisesti tehdä muutoksia siihen. (Anttila 2007, 98-99.)

Lopullista tuotosta arvioitiin tekijän, terveystieteiden johtoryhmän ja sidos-ryhmien kesken. Tuloksista keskusteltiin, annettiin ja saatiin palautetta. Palaute koski lähinnä viimeistelyä enää tässä vaiheessa. Työ koottiin niin sanottuun lopulliseen muo-toonsa ja julkistettiin syyskuun lopulla 2012. Mikään ei ole kuitenkaan koskaan valmis, joten työ varmasti vielä muovautuu, kun sitä tullaan tulevaisuudessa käyttämään.

Kuvio 5. Kehittämishankkeen kokoava loppuarviointi ja tuloksista tiedottaminen (Anttila 2007, 98.)

Kuviossa 6. on kuvattu tämän työn vaiheet aikajärjestyksessä. Kuviosta saa käsityksen miten eri vaiheet sijoittuvat ja kuinka pitkäkestoinen prosessi kaiken kaikkiaan oli.

Lokakuu 2011 – visio ja hankesuunnitelma
Marraskuu 2011 – tuotteen, materiaalien ja kilpailijoiden taustoitus
Joulukuu 2011 – ensimmäiset havainnoinnit ja haastattelut sekä lisämateriaalin keruu
Tammi- ja helmikuu 2012 – sisäiset ja ulkoiset tekijät sekä toimijat, arvot ja intressit
Maalis- ja huhtikuu 2012 – toimijoiden tavoitteet, menetelmät ja arviointitavat
Toukokuu 2012 – 1. mallinnus → arviointia, tiedontulkintaa, analysointia
Heinäkuu 2012 – 2. mallinnus → arviointia, tiedontulkintaa, analysointia
Elokuu 2012 – 3. mallinnus → arviointia, tiedontulkintaa, analysointia
Syyskuu 2012 – 4. mallinnus → arviointia, tiedontulkintaa, analysointia
Syyskuu 2012 – kokoava loppuarviointi ja julkistus

Kuvio 6. Aikajana Pajulahden liikunta- ja urheilurippikoulujen kehitystyön vaiheista

5 Liikunta- ja urheilurippileirin järjestämisen taustoitus

Palvelualalla, jossa kilpailu on kovaa, on tärkeä tietää oma asemansa kilpailijoihin nähden. Urheilijatkin kartoittavat ja ottavat selvää vastustajiensa vahvuudet ja heikot kohdat, niin miksei yritysmaailmassa toimittaisi samalla tavalla. Ja näin varmasti toimitaan-kin, joten rippikoulujen järjestäjien on hyvä asemoida oma sijainti vastaavien palveluiden tarjoajien kesken.

5.1 Pajulahden asema liikunta- ja urheilurippileirien järjestäjänä suhteessa muihin urheiluopistoihin vuonna 2012

Liikuntakeskus Pajulahdessa on jonkinlainen liikunta- ja urheilurippileiri perinne lähi-
menneisyydessä. Keski-Lahden seurakunta on järjestänyt omana toimintanaan liikunta-
rippikouluja jo vuosia. Myös urheilurippileirejä on ollut muutama Pajulahdessa.

Pajulahdessa on kerääntynyt aineistoa, mutta se rajoittuu muun muassa vanhoihin oh-
jelmiin ja yhteistyökuvioihin tennisliiton sekä Keski-Lahden seurakunnan välille. Vuo-
den 2011 toteutuneesta tennis- ja tanssirippikoulusta saatiin erilaisia kokemuksia ja
kehitysideoita leirin toteutukseen. Tanssirippileiri ei kuitenkaan toteutunut vuodelle
2012. Ja jalkapallorippileirikin kariutui päällekkäisyyksiin eri turnausten kanssa. Ainoana
toteutuneena urheilurippikouluna vuonna 2012 oli siis tennisrippikoulu.

Liikuntarippikoulu sen sijaan toteutui Keski-Lahden seurakunnan toimesta jo useatta
kertaa peräkkäin. Keski-Lahden seurakunnan pastorit tietävät ja tuntevat Pajulahden
tavat toimia, mikä helpottaa yhteistyötä. Tämän yhteistyön kautta saatu tieto voidaan
hyödyntää tulevaisuudessa muidenkin seurakuntien liikuntarippikoulujen markkinoin-
tiin.

Pajulahden tennisrippileirin ohjelma ei juuri poikkea rippikoulujen normaalirytmistä,
koska tennisvalmennus tapahtuu liikunnalle varattuihin osioihin. Niin sanotuissa nor-
maaleissa rippikouluissakin on liikuntaa, tosin tennisrippikouluissa liikunta on melkein
aina tennistä. Pajulahdessa luennot pyritään suorittamaan aina samassa luokassa sekä
iltahartaudet siihen soveltuvassa paikassa.

Pajulahdella on jo siis yhteistyötä Nastolan seurakunnan kanssa ja siltä osin “pää on avattu” laajemmallekin rippileiritoiminnalle. Nastolan seurakunnalla on myös halukkuutta pieneen laajentumiseen. Myös isosia on enemmän kuin riittävästi, joten nuoret mielellään tekisivät kesätöitä rippileirien parissa. Pajulahden kilpailijoilla on myös rippikoulutarjontaa, joten toiminnan laajenemiselle on siltä suunnalta paineita.

5.1.1 Kuortaneen Urheiluopisto

Pohjanmaalla Kuortaneen kunnassa sijaitseva urheiluopisto on urheilurippileirien edelläkävijä Suomessa. Vuonna 2012 heillä oli 12 rippileiriä (Kuortaneen Urheiluopisto 2011.). Heillä oli myös tarjolla jatkorippikouluja. Kuortaneen Urheiluopisto on hyvä esimerkki muille urheiluopistoille ja heillä on laaja tarjonta sekä osaaminen, mutta sijaintinsa puolesta se ei välttämättä ole Pajulahden suurin kilpailija.

5.1.2 Suomen Urheiluopisto

Vierumäellä, Heinolassa, lähellä Pajulahtea on Suomen Urheiluopiston tiloissa kaksi rippileiriä. Golf ja jääkiekko ovat Vierumäen urheilurippileirien lajit (Suomen Urheiluopisto 2012.). Läheisen sijainnin vuoksi Vierumäki on kova kilpailija Pajulahden kanssa, koska sillä on myös samanmoiset mahdollisuudet järjestää urheilu- ja liikuntarippileirejä halutessaan.

5.1.3 Kisakallion Urheiluopisto

Lohjalla sijaitseva Kisakallion Urheiluopisto on kasvava kilpailija Pajulahdelle. Heillä on hyvät maantieyhteydet sekä Turkuun että Helsinkiin. Kisakallio on viime vuosina laajentanut toimintaansa, joten jatkossa Kisakallio saattaa laajentaa toimintaa myös tällä sektorilla. Rippileirientarjontaa heillä ei vielä ole kuin suunnistuksen harrastajille (Kisakallion Urheiluopisto 2012.). Kisakallio on siis varteenotettava kilpailija Pajulahdelle.

5.1.4 Varalan Urheiluopisto

Tampereella sijaitseva Varalan Urheiluopisto ei omana toimintana tarjoa rippikoulua, mutta yhteistyössä Tampereen evankelis-luterilaisen seurakunnan kanssa. St. Players järjesti Varalan urheiluopistolla kesällä 2012 liikuntarippileirin (St. Players 2012). Varalan Urheiluopisto kilpailijana ei tunnu uhkaavalta, koska heidän tarjontansa on pientä. Tosin maantieteellisesti hekin ovat lähellä pääkaupunkiseudun massoja, joten ei kannata liiaksi väheksyä Varalaa.

5.1.5 Eerikkilän Urheiluopisto

Tammelassa lähellä Forssan kaupunkia on Eerikkilän Urheiluopisto. Eerikkilän Urheiluopisto tarjoaa mahdollisuuden seurakunnille järjestää liikunta- ja luontorippikouluja (Eerikkilän Urheiluopisto 2012). Heillä ei ole valmiita paketteja, vaan he odottavat seurakuntien yhteydenottoja ja sen jälkeen liikunnanohjaus- ja kokoustilapalvelut räätälöidään tarpeen mukaan. Eerikkilä voisi olla uhkaava kilpailija hyvien kulkuyhteyksien johdosta Helsingin suuntaan. Heillä on myös monenlaista mahdollisuutta järjestää urheilurippileirejä, varsinkin jalkapallorippileirejä.

5.1.6 Tanhuvaaran Urheiluopisto

Savonlinnassa Tanhuvaaran Urheiluopistolla ei ole omia urheilurippileirejä, mutta yhteistyössä paikallisen seurakunnan kanssa he järjestivät liikuntarippileirin kesällä 2012 (Savonlinna-Säämingin seurakunnan nuorisotyö 2012). Tanhuvaara on kaukana Pajulahdesta ja heidän toimintansa on pienempää rippikoulujen osalta, joten se ei ole kovinkaan suuri kilpailija Pajulahdelle.

5.2 Mitä liikunta- ja urheilurippileirin järjestäminen vaatii urheiluopistolta?

Liikuntakeskus Pajulahdella on tarvittavat resurssit järjestää rippileirejä. Nykynuoret osaavat vaatia laatua ja eivät halua majoittua teltoissa tai oleskella, työskennellä tai harjoitella vaatimattomissa olosuhteissa tai syödä heikkotasoisia ruokia. Seuraavassa on tarkemmin kerrottu mitä yleisesti liikunta- ja urheilurippileirin järjestäminen vaatii leiripaikalta. Myöhemmin tässä työssä sivulla 41 (6.2.1) esitellään kyselyn tuloksia, mitä

mieltä tennisriippileiriläiset olivat Pajulahden resursseista tennisriippileirin järjestämispaikkana.

5.2.1 Liikunta- ja urheilutilat

Liikunta- ja urheilurippikoulut vaativat ehdottomasti hyvät liikunta- ja harjoittelumahdollisuudet. Lajirippileireillä varsinkin vaaditaan hyvät tilat siihen tiettyyn urheilulajiin, jota rippikoululaiset tulevat harjoittamaan. Sen lisäksi rippileirikohteen on hyvä omata monipuoliset oheisharjoitusmahdollisuudet, kuten pallokenttä ja –sali sekä kuntoilusali että uimahalli.

Liikuntakeskus Pajulahdessa on hyvin monipuoliset mahdollisuudet harrastaa monia lajeja ja fasiliteetit ovat nykyaikaiset varsinkin tenniksessä, jalkapallossa ja yleisurheilussa. Edellä mainittujen lajien harrastaminen on Pajulahdessa ympärivuotista uusien hallien myötä. (Liikuntakeskus Pajulahti 2012.)

5.2.2 Majoitustilat

Rippileirit ovat leirejä, jossa majoittautuminen usein tapahtuu soluhuoneissa ja leirikeskusten isoissa makuutiloissa. Majoitustilat ovat lähinnä nukkumista varten. Leiri-ohjelma on monesti runsas ja aikataulu tiivis, joten huoneen rooli ei yleisesti ottaen ole kovin suuri.

Pajulahden rippileireillä nuoret majoitetaan joko opistotason tai jopa hotellitason huoneisiin. Nuorten majoittaminen pienempiin huoneisiin osaltaan rauhoittaa nuorten ilta- ja yökäyttäytymistä. Pajulahti täten tarjoaa yleisesti ottaen hyvät ja turvalliset majoitusolosuhteet nuorille rippileiriläisille. (Liikuntakeskus Pajulahti 2012.)

5.2.3 Ravintolatilat ja –palvelut

Ruokahuolto on tärkeässä roolissa kun kyseessä on nuori urheilija. Ruoan tulee olla monipuolista, maittavaa ja terveellistä. Ruokaa on myös oltava riittävästi ja tarpeeksi usein tarjolla. Monesti rippileireillä on tarjolla aamupala, lounas, päivällinen ja iltapala,

joita ennen lauletaan ruoan siunauslaulu. Tämä saattaa herättää monesti hilpeyttä urheilukeskuksen muissa asiakkaissa ja toisaalta myös vaivaannuttaa nuoria.

Pajulahdessa Kanresta huolehtii ruokahuollon toimivuudesta. Pajulahden ruokalan linjastoja on neljä ja pöytiin mahtuu syömään. Ruokasalista voidaan myös erottaa erikseen rippileiriläisille oma tila ruoan nauttimiseen ja yhdessäoloon. Tennisrippileiriläiset laulavat luokassa etukäteen siunauslaulun. Ruokailun ja siihen liittyvät rituaalit voisi myös toteuttaa ravintolan Saari-kabinetissa, kuten Keski-Lahden seurakunta tekee liikuntarippileireillään. (Liikuntakeskus Pajulahti 2012.)

5.2.4 Henkilökunta

Urheiluopiston henkilökunta, kuten esimerkiksi vastaanoton virkailijat, siistijät, kiinteistöhuoltajat ja uinninvalvojat palvelevat kaikkia asiakkaita. Rippileiriläiset ovat asiakkaita siinä missä muutkin ja ovat tasa-arvoisia saamaan palvelua. Urheiluopiston henkilökunnan asenne palveluun on oltava kohdillaan ja tietotaito eri mahdollisuuksista riittävä, jotta jokainen asiakas saa sen mitä hänen kuuluukin saada.

Jo vuosia kerättyjen asiakaspalautteiden mukaan Pajulahti palvelee asiakkaitaan hyvällä tasolla. Pajulahden henkilökunta on yleisesti ottaen hyvin palveluaitista ja osaavaa, kuten asiaan kuuluukin. Pajulahti työllistää noin 100 työntekijää vakituisesti, joten sisäinen tiedonkulku on tärkeässä roolissa.

Niin sanottua näkymätöntä työtä tekevät muun muassa myyjät, jotka luovat yhdessä vapaa-aika- sekä valmennuspuolen työntekijöiden kanssa myytävät rippileiripaketit. Myyjien tieto tuotteista, hinnoittelu sekä tuotteen myyminen on oleellista, jotta ryhmä saadaan toteutettua. Myyjien on hyvä osata myös tarjota extrapalveluja, kuten konfirmaatiolounas vieraille ja siihen majoituspaketti pitkämatkalaisia varten. Pajulahdessa tämä toteutetaan yksinkertaisesti sähköpostitervehdyksenä.

5.2.5 Rippileirin luokkatilat

Rippileirin opetustilana on hyvä olla yksi ja sama luokka, jotta rippileiriläisten ja rippileirin vetäjien oppimateriaalit ja rekvisiitta säilyvät koko jakson lukkojen takana samassa

paikassa. Sen lisäksi olisi pienempiä ryhmätyötiloja, joissa isosryhmät voivat työskennellä. Näiden luokkatilojen lisäksi on myös hyvä olla niin sanottu hiljainen huone, jossa voi pitää iltahartauksia. Hiljaisen huoneen on myös hyvä olla sellainen, jossa voi polttaa kynttilää ilman palohälytyksen aiheutusta.

Pajulahdessa on kymmenkunta isoa luokkatilaa sekä pienempiä ryhmätyötiloja. Pienryhmät ja jopa koko rippileiriläisten ryhmä voi myös pitää ulkona oppitunteja. Ulkona on isoja pöytäryhmiä ja rantakallio nuotiopaikkoineen. Nämä mahdollistavat luonnonkauniin ympäristön oppitunneille ja ryhmätehtäville. Iltahartauksiin saadaan järjestettyä vaikkapa parilaavu lähimetsästä. (Liikuntakeskus Pajulahti 2012.)

5.3 Millaisia yhteistyökuvioita ja toimenpiteitä urheiluopiston tulee hankkia seurakuntien kanssa?

Urheiluopiston tai liikunta- ja urheilurippikoulun järjestävän tahon tulee olla aktiivisesti yhteydessä oman paikkakunnan seurakunnan kanssa. Vaikka leiriläiset tulevat ympäri Suomea, niin järjestävän tahon seurakunta on se, josta rippikoulupappi ja isokset ovat helpoiten järjestettävissä. Toki leiriläisten tulee itse olla yhteydessä oman paikkakuntansa nuorisopappiin tai nuoriso-ohjaajaan ja sopia lyhyestä tapaamisesta. Järjestävän tahon kannattaa tehdä rippikoululaiselle valmiiksi kirje ja muu materiaali, jossa kerrotaan seikkaperäisesti mitä, missä ja milloin tapahtuu. Leiriläisen kannattaa myös kysyä omalta seurakunnalta lahjaksi Raamattua, koska sitä käytetään opetuskirjana.

Virallisen tapaamisen lisäksi järjestävän tahon kannattaa valmistaa nuorta rippikouluun muutoinkin. Rippikoulu on eräällä tavalla elämäkoulu, jonka aikana leiriläinen tulee pohtimaan monia asioita kristillisen uskon näkökulmasta. Rippikoulun tavoitteena on auttaa leiriläistä uskomaan ja luottamaan Jeesukseen, niin että leiriläinen voisi kokea kristillisen uskon olevan elämän kantava voima. Leiriläistä tulee kannustaa omatoimiseen tiedon etsimiseen muun muassa www.evl.fi -sivuilta eri aiheista. Esimerkiksi aiheet kuten “kirkosta apua”, “kirkkovuosi”, “uutiset” ja “koulupalvelu” antavat nuorelle työkaluja ja perustietoa rippikoulua varten.

Pajulahdessa yhteistyötä tehdään Nastolan seurakunnan kanssa. Pajulahti lähettää leiriläisille sekä kirjallisia että sähköisiä viestejä, jotka sisältävät toimintaohjeita tulosta rippileirille. Pajulahti järjestää noin puoli vuotta ennen rippileiriä tapaamisen leiriläisten ja Nastolan seurakunnan kesken. Tapaamisessa pastori kertoo ennakkotehtävien tärkeydestä ja yhteydenpidosta. Leiriläisiä motivoidaan tiedon etsimiseen ja selvennetään käytänteitä.

Urheiluopiston ja järjestävän seurakunnan kanssa tulee tehdä yhteiset säännöt rippileirille. Rippikouluissa on omat raaminsa, jonka mukaan rippikouluissa toimitaan, mutta urheiluopistoissa on omat sääntönsä minkä puitteissa opistolla voidaan elää ja oleskella sekä toimia. Kaikkien (seurakunnan työntekijät, valmentajat ja urheiluopiston henkilökunnan) on hyvä myös tietää tarvittava urheiluopiston turvallisuusasiakirjoista, jotta muun muassa paloturvallisuuteen olevat pelastussuunnitelmat ovat kaikkien tiedossa. Rippikoulua varten onkin hyvä tehdä ihan erillinen turvallisuussuunnitelma.

Pajulahdessa rippileirisäännöt ovat hyvin yleiset leirisäännöt, mutta niihin on myös lisätty Nastolan seurakunnan toiveita (Liite 1.) Turvallisuussuunnitelmat ovat tärkeitä, jotta tarvittaessa tiedetään miten toimia. Pajulahdessa rippileirejä varten on olemassa omat turvallisuusohjeet (Liite 2.).

Rippileiriohjelman osalta yhteistyö on myös tärkeää. Rippikouluilla on oma runkonsa leirin eteenpäin viemiseksi ja lajiharjoitusten yhteensovittaminen voi joskus olla hankalaa. Yhteistyössä ohjelma kuitenkin saadaan muodostettua ja osaava valmentaja pystyy miettimään harjoitteet ja rytmitykset kohdilleen, jotta urheilijakin saa treeneissä parhaan mahdollisen irti itsestään.

Pajulahdessa harjoitusrytmi on laadittu siten että leiriläisillä on kahden tunnin harjoitukset aamuisin aamupalan jälkeen. Ennen päivällistä ovat toiset harjoitukset, joita on edeltänyt Nastolan seurakunnan pitämä oppituntijakso sekä ryhmäkeskusteluhetket. Iltaisin on vielä ohjattua vapaampaa ajanviettoa ja iltahartaustilaisuuksia.

Vuorovaikutus vanhempiin tapahtuu sekä perinteisesti postilla ja puhelimella että myös sähköpostitse. Yhteisiä tapaamisia on perinteisesti kolme; info-tapaaminen, vanhempi-

en vierailu leirillä ja konfirmaatiojuhla. Rippikoulupapit monesti pitävät haasteena saada vanhemmat osallistumaan ja tulemaan tapaamisiin, varsinkin urheilurippileireillä kun välimatkat saattavat olla pitkiä. Sosiaalinen media onneksi tuo vähän helpotusta, jolloin voidaan ”tavata” vanhempia pitkienkin välimatkojen päästä.

Nastolan seurakunta pitää yhteyttä rippileiriläisten vanhempiin lähinnä sähköisesti. Tarpeen vaatiessa myös puhelinten välityksellä keskustellaan. Haasteena, niin kuin yleisestikin, ovat henkilökohtaiset tapaamiset välimatkojen johdosta. Vanhemmat tapaavat seurakunnan työntekijöitä infotapaamisessa, leirin alussa ja konfirmaatiojuhlassa.

Leirin jälkeen on monesti haikeat tunnelmat ja suurimmalla osalla rippileireistä on myös oma ”muistelo-kokoontuminen” eli jatkorippikoulu. Jatkorippikoulu voidaan pitää noin puolen vuoden päästä varsinaisesta rippikoulusta. Aktiivisimmat ryhmät alkavat jo leirillä suunnittelemaan jatkorippikoulua ja ajankohtaa sovitellaan harjoitus- ja kilpailukalenteriin sekä urheiluopistolle sopivaksi. Rippikoulun vetäjät keräävät ilmoittautumisia ja ilmoittavat toteutuksesta, jos riittävästi on halukkuutta jatkorippikoulua varten.

Rippikoulujen isokset tulevat usein paikallisesta seurakunnasta ja isosena on yleensä kivaa, koska toiminta on kiinnostavaa, kollegat ovat samanhenkisiä ja siinä saa kokea rippikoulun uudesta näkökulmasta. Urheiluopiston ja paikallisen seurakunnan kannattaakin keskustella siitä, että edellisten vuosien leiriläisellä olisi mahdollisuus isokoulutuksen jälkeen tulla isoseksi tulevaisuudessa leireille. Suositus on, että isonen olisi vähintään kaksi vuotta vanhempi kuin leiriläinen, mutta poikkeuksiakin on olemassa.

Rippikoulun järjestävien tahojen on hyvä pitää erillinen palautekeskustelu, jossa käydään leiriä läpi. Leiriä kannattaa avoimesti pohtia ja miettiä parannuskohteita. On tärkeää, että kaikkia osapuolia kuunnellaan ja osataan perustella mahdolliset vaatimukset ja vastaukset. Yleisesti ottaen rippileirit menevät hyvin, mutta isoissa urheiluopistoissa saattaa olla olosuhteiden johdosta haasteita rippikoulujen toteuttamisessa. Haasteena muun muassa voi olla urheiluopiston muiden leirien toiminnot (kuten järvessä uinti vapaasti) tai vapaa-ajan riennot (kaupassa tai kylillä käynnin mahdollisuus), joihin rippileiriläisillä ei ole oikeus osallistua.

Pajulahdessa ei ole järjestetty vielä yhtään jatkorippileiriä, mutta tulevaisuudessa niitäkin luultavimmin markkinoidaan. Pajulahden rippileireillä ei vielä ole kukaan vanha leiriläinen innostunut isostoiminnasta, mutta siihenkin on mahdollisuus olemassa. Pajulahti ja Nastolan seurakunta pitävät keväisin ja syksyisin palautekeskustelut leireistä. Palaverissa käännetään katseita myös jo tulevaan vuoteen ja uusiin leireihin.

6 Havainnoinnin toteutus

Aikaisin syksyllä 2011 etsittiin materiaalia sekä Pajulahden että muiden urheiluopistojen urheilurippileireistä. Leiriläisille ilmoitettiin ensimmäisessä yhteisessä tapaamisessa, joulukuussa 2011, että leirillä tullaan suorittamaan havainnointia. Havainnointi suoritettiin päiväkirjamuistiotyyppisesti ja olemalla mukana rippikoulussa heidän kanssaan.

Kun leiri alkoi heinäkuussa, niin sitä havainnoitiin heti avauksesta lähtien. Avauksessa kerrattiin vielä kaikille, että leirillä seurailaan toimintaa ja kirjataan havaintoja ylös ”päiväkirjaan”. Kerrottiin myös, että sekä leiriläisiä että seurakunnan työntekijöitä saatetaan kysellä ja haastatella ja että tiedot ovat tarkoitettuja Pajulahden rippileirien kehittämiseen.

Harri Suutarinen, Pasi Ahti ja Jukka Karjalainen toimivat vuonna 2012 tennisrippikoulussa tennisvalmentajana pitäen 25 tuntia valmennusta leirin aikana. Leirillä rippikoulu-
laiset harjoittivat lajitaitoa ja hakivat rentoutta pelaamiseen. Hyvän fiiliksen saaminen leirin harjoituksissa oli tärkeässä osassa. Suutarinen painotti jo joulukuun 2011 tapaamisessa, että tennisrippikoulussakin mentiin kirkollinen ja hengellinen puoli edellä, treenaaminen tuli toissijaisena.

Lauri Palo, teologian opiskelija, oli se, joka huolehti leirillä hengellisestä puolesta yhdessä toisen opiskelijan, Janne Kärkisen, kanssa. Nastolan seurakunnan pastori, Matti Piispanen, huolehti seurakunnan henkilökunnasta ja antoi työtehtävät rippikoulun teologeille, isosille ja isosten isoselle sekä toimi konfirmaatiossa pappina.

Seuraavissa alaluvuissa on kerrottu tarkemmin tennisrippileiriin koskevista havainnoista. Alaluvuissa on hyödynnetty päiväkirjamuistioon tallennettuja muistiinpanoja sekä muita havaintoja. Toisin sanoen sekä edellä ollut teksti että seuraavat alaluvut eivät ole kovinkaan asiatyylisesti kirjoitettuja, vaan ovat päiväkirjamuistion tiivistetty purku sinulle, joka luet tätä opinnäytetyötä.

6.1 Ennen tennisriippileiriä

Tennisriippikoululaisten tuli ilmoittautua rippikouluun 30.10.2011 mennessä. Leiriläisillä oli mahdollisuus saada lisätietoja ja ilmoittautua leirille Liikuntakeskus Pajulahden internetsivujen kautta (Liikuntakeskus Pajulahti 2012.). Siellä oli myös esite rippikoulusta. Ilmoittautuneille lähetettiin infokirje, jossa oli tarvittavaa tietoa muun muassa tärkeistä päivämääristä, ennakkotehtävistä, itse rippileiristä, varusteista ja leirinhinnasta.

Ilmoittautuneista suurin osa saapui 9.12.2011 ensimmäiseen kokoontumiseen, jossa Nastolan seurakunnan pastori, Matti Piispanen, esitteli rippikoulun sisältöä ja merkitystä. Samaisessa kokoontumisessa myös tennisvalmentaja, Harri Suutarinen esittäytyi.

Rippileiriläiset ja heidän vanhemmat saivat materiaalia ja ohjeita omaan seurakuntaan tutustumiseen. Seurakuntaan tutustuminen tapahtuu joko kotiseurakunnan rippikouluopetuksen mukaan tai annetun tehtäväkokonaisuuden mukaisesti. Tutustumistehtävä tuli suorittaa kokonaisuudessaan 1.5.2012 mennessä ja palauttaa Matti Piispaselle.

Leiriläisille lähetettiin sähköisesti toinen infokirje, jossa muistutettiin ruoka-allergioiden ilmoittamisesta, tarvittavista rippikouluvarusteista ja monipuolisesta liikuntavarustuksesta. Kirjeessä ilmoitettiin myös rippikoulun säännöistä ja yhteisistä toimintatavoista Pajulahdessa. Leiriläisiä ja vanhempia myös muistutettiin 29.7. päivän konfirmaatiosta ja kummin tai muun tärkeän aikuisen paikalla olemisesta konfirmaatiossa sekä juhla-lounaalla. Rippileiriläisten vanhemmille lähetettiin myös tiedote peruutusehdoista ja vakuutustiedoista.

Rippileiripalaveri Pajulahden ja Nastolan seurakunnan kesken järjestettiin 10.5.2012 Pajulahdessa. Siinä nousi esille muun muassa isosten tarve aikaisemmalle huoneiden saamiselle ja ”late check outille”. Yövalvontavastuu jaettiin valmentajien ja seurakunnan opettajien kesken. Konfirmaation suhteen palaverissa päätettiin ohjelman ja kuvaesityksen toteutuksesta isosten johdolla. Laavu- ja polkupyörämahdollisuudet myös kartoitettiin ja lisättiin ohjelmaan. Juhlalounaan osalta oli tärkeää, että Kanrestalla oli tieto allergioista ja erityisruokavalioista. Myös ohjelmanumeroita varten valkokangas ja muut tarvittavat laitteet oli laitettava kuntoon Saari-kabinettiin.

Terveysliikuntapalveluiden johtoryhmän kokouksessa nousi esille tuotekortin luominen sekä liikunta- että urheilurippileirien osalta. Kummankin tuotekortin tekemisessä tuli ottaa huomioon kaikki ne seikat, joita vaaditaan valtionosuuskelpoisen kurssin luomisessa. Valtionosuuskelpoisessa toiminnassa, kun on mahdollisuus jälkikäteen saada valtiolta rahaa toiminnan järjestämiseen. Kokouksen pohjalta tein tuotekortit kummankin tyyppiselle rippileirille (Liite 3.).

6.2 Tennisrippileirin aikana

Rippileiriläiset, joita oli 19 kappaletta, ilmoittautuivat vastaanottoon lauantaina 21.7. 2012 klo 10, josta rippileirin teologit ja isokset hakivat nuoret kokoustilaan, joka oli koko leirin ajan heidän oppituntien pitopaikkana. Olin itse siellä jo odottamassa ja valmiina leirin havainnointiin.

Ensimmäisen tunnin aikana käytiin aina niin jäykähköt esittäytymiset, mutta siitä se jää sitten pikkuhiljaa särkyi. Teologit kävivät rippileirin säännöt läpi ja ohjelmarunko esiteltiin myös leiriläisille. Huomattiin, että monelta puuttui virkatodistus - ilmeisesti ennakkotiedotus sen tarpeellisuudesta oli ollut puutteellinen. Lopuksi leiriläiset jaettiin isoryhmiin, jotka heti lähtivät tutustumaan toisiinsa ja Pajulahteen.

Haastattelin lyhyesti noin puolet leiriläisistä ensimmäisen päivän aikana. Kyselin ensifiliksiä ja ennakkovaikutelmaa Pajulahdesta. Tämän kyselyn tuloksista voi lukea enemmän tämän työn kohdasta 6.2.1. Ensimmäisen päivän aikana toteutin myös toivelistakyselyn. Nuoret saivat villisti ja vapaasti ilmaista ”täydellisen” rippileirin sisällön. Kyselyn hyvin vapaista tuloksista voi lukea tämän työn kohdasta 6.2.2 enemmän.

Ruokailun aikana juttelin isosten kanssa ja keskustelussa selvisi, että monella isosella on joku liikuntaharrastus. Lajikirjosta löytyi muun muassa sulkapalloa, hiihtoa ja kilpatanssia. Onkin varmasti tärkeää, että liikunta- ja urheilurippikoulun isosilla on omaa tuntu- maan treenaamisesta ja kilpaurheilusta, sillä onhan rippileiriläiset oman lajinsa Suomen parhaimmistoa. Moni isosista oli myös kolmatta kertaa isosena, mutta osa oli ihan ensikertalaisia.

Keskusteltiin seurakunnan työntekijöiden kanssa ruokapöydässä myös rippikoulujen hinnoista. Tennisrippileiri maksaa Pajulahdessa 635€, Nastolan seurakunnan normaali rippileiri maksaa 60€ tai 80€ riippuen leirikeskuksesta ja ajankohdasta. Keski-Lahden liikuntarippikoulu Pajulahdessa maksaa leiriläiselle 300€ (Lahden seurakuntayhtymä 2012.). Puheeksi tuli myös järjestyksenvalvonta ja kurinpito öisin. Todettiin, että urheilurippikouluissa leiriläiset käyttäytyvät paremmin kuin seurakuntien leirikeskusten normaaleissa rippikouluissa.

Toisena päivän keskustelin rippileiriteologien ja tennisvalmentajien kanssa leirin alusta ja siitä, mitä kehitettävää heti alkuunsa on ilmennyt. Valmentajat olivat yksimielisiä siitä, että ilmoittautumisessa tulisi kartoittaa leiriläisten taitotaso. Kehitysehdotuksena tuli yksinkertaisesti rasti ruutuun menetelmällä; ”harrastaja” tai ”kilpailija”. Nyt leirillä oli pari-kolme harrastajaa ja loput SM-huippuja, jolloin harjoitteiden yhteensovittaminen on hankalampaa. Eritasoisuus helposti aiheuttaa myös herkässä ikävaiheessa oleville nuorille kuppikuntaisuutta, syrjäytymistä ja kiusaamista.

Rippileiriteologien kanssa pohdittiin myös ruokailun sijoittamista Saari-kabinettiin yhteisöllisen ruokailun vuoksi. Ruokalaulukin sopisi liturgisesti paremmin ruokatilaan, mutta ei ole opillisesti väärin laulaa luokassakaan. Iltahartauden osalta olisi hyvä, jos tilassa saisi polttaa kynttilää. Paloturvallisuussyistä sellaisen tilan löytyminen on kuitenkin haaste Pajulahdessa. Ratkaisuehdotuksiksi löytyi takkatupa tai ulkotila, kuten pari-laavu. Myös paristokäyttöisten kynttilöiden ja pöytävalaisimien käyttöä pohdittiin iltahartauksen tunnelman luojiksi.

Kolmantena leiripäivänä juttelin leiriläisten kanssa ja kyselin, että mikä oli ollut mukavinta ensimmäisinä päivinä. Esille nousivat tennistunnit ja iltaohjelma. Nuoret ilmaisivat myös, että iltaisin voisi olla vapaa-aikaa enemmän. Nuoret toivoivat, että saisi olla edes toisten huoneissa klo 22 jälkeen. Isosten kanssa keskustellessa antoisinta heille on ollut ryhmäkeskustelut omien ”pikkasten” kanssa, myös ruoka ja leirityön rentous koettiin mukavaksi.

Seuraavien päivien aikana leiriläisten vapaa-ajan vähyden kaipaaminen kasvoi ja myös välipalan syömisalukkuus tuli suuremmaksi. Mietimme isosten kanssa ratkaisuja ja totesimme, että välipala tulisi olla ennen klo 16 harjoituksia. Ratkaisuehdotuksina oli muun muassa Raamatun opetusajan lyhentäminen tai välipalan nauttiminen sen yhteydessä. Välipalan puuttuminen toki näkyi malliohjelmissa, joten se oli tiedossa leiriläisillä ja siihen olisi voinut kiinnittää etukäteen huomiota. Isosille ohjelman sopivuus on kaiken kaikkiaan hyvä. Ohjelmassa on tarvittavia taukoja ja mahdollisuuksia omaan aikaan ja ohjelmien suunnitteluun, toisin kuin leiriläisillä.

Keskustelimme leiriteologiien ja isosten kanssa jatkorippileirimahdollisuudesta. Toin ideaa esille ja se koettiin hyväksi ideaksi. Eräs isonen ehdotti keskustelujemme aikana myös ennakkorippileirin pitoa, jolloin tutustuminen leiriläisiin voitaisiin suorittaa jo niin sanotusti etukäteen. Tämä mahdollistaisi myös itse leirille vapaamman ohjelman ja leiriläisillä ei olisi niin tiukka aikataulu. Ennakkoleiri voisi olla kahden yön mittainen, esimerkiksi perjantaista sunnuntaihin pätkä, jolloin voisi jo pitää ensimmäisiä oppitunteja ja lajitreenejä.

Leirin aikana oli myös palohälytys ja sen kautta tulikin palautetta toimimisesta sen aikana. Leirin pitäjillä ei ollut tietoa, miten toimia ja tilanne koettiin jopa ahdistavaksi. Ratkaisuehdotuksena tuli, että olisi Pajulahden puolesta alkuinfo, jossa käytäisiin läpi talon tapoja ja turvallisuussuunnitelma.

Leiriläisistä on yleensä seurakuntien rippileireillä leirikortti, jossa on merkitty leiriläisen tiedot, vanhempien puhelinnumerot yms. Muun muassa kuvauslupa on leirikorttiin merkitty. Tällaiset tiedot olisivat oleellisia leiriteologille. Keskustelimme asiasta ja totesimme, että tiedot ovat olemassa ainakin osittain, mutta niitä ei ole koottu yhdelle lapulle. Ratkaisuehdotuksena olisi leirikortin linkittäminen ennakkotehtäviin, jolloin korttipohjaan (Liite 4.) saisi leiriläinen yhdessä vanhempiensa kanssa laittaa tarvittavat tiedot ja allekirjoitukset.

Viimeisien päivien aikana havainnot kääntyivät jo palautteen saamiseen. Toteutinkin 8x8–menetelmällä kyselyä ongelmakohdista ja niihin olemassa olevista ratkaisuista. Tämän työ kohdassa 6.2.3 on kuvattu saatuja tuloksia tarkemmin. Perinteisen asiakas-

palautteen keräsin myös leirin toiseksi viimeisenä päivänä. Siitä saadut tulokset on esitelty tämän työn kohdassa 6.2.4.

Leirin loppuvaiheen koittaessa isosilta tuli kommenttia huoneiden puutteellisuudesta, lähinnä ilmastoinnin ja suihkutilojen osalta. Muuten isokset ovat olleet tyytyväisiä Pajulahden tarjoamiin palveluihin ja mahdollisuuksiin. Myös leiriläisiltä oli tullut palautetta huoneiden kuumuudesta ja ruoan yksipuolisuudesta. Harjoitus- ja liikuntaolosuhteisiin oltiin tyytyväisiä kuten myös valmennusosaamiseen.

6.2.1 Kysely nuorille leirin tulopäivänä

Valitsin kymmenen nuorta, joilta kyselin ensimmäisen päivän aikana hyvin vapaamuotoisesti sekä harrastuksiin että Pajulahden liittyviä seikkoja. Monella nuorella tennis on ainoa harrastus, johon panostetaan. Joillakin oli myös muuta ajanvietettä kuten pianonsoitto, laulaminen, golf ja niin edelleen. Nuoret olivat pääosin saaneet tiedon tennisriippikoulusta edellisen vuoden leiriläisiltä. Kaverit olivat kertoneet ja sen jälkeen moni oli internetistä, joko tennisliiton tai Pajulahden sivuilta, etsineet lisätietoa.

Kartoitin myös noiden kymmenen nuoren kautta muun muassa Pajulahden soveltuvuutta rippileirin pitopaikkana. Moni nuori oli ollut Pajulahdessa monta kertaa aikaisemmin, joten paikka oli tuttu heille entuudestaan. Kyselyn tuloksista ilmeni, että 90 % nuorista antoi hyvän arvosanan Pajulahden tiloista / puitteista rippileirin pitopaikkana. Huoneiden osalta nuorista 70 % antoi positiivista kommenttia, 20 % antoi neutraalia palautetta ja 10 % antoi negatiivista palautetta.

Kanresta ruoan osalta 70 % nuorista sanoi ruoan olevan hyvää ja vain 20 % eivät sitä kehuneet. 10 % mielestä ruoka oli neutraalia perusruokaa. Kyselin myös Pajulahden henkilökunnasta. Kukaan leiriläisistä ei suoraan moittinut henkilökuntaa. Tosin 30 % mielestä välillä oli sekä hyvää että huonoa palvelua. 70 % nuorista kuitenkin piti Pajulahden henkilökuntaa hyvänä, kohteliaana ja ystävällisenä.

Kaikkien mielestä rippileiri oli lähtenyt hyvin käyntiin ja mieliala oli korkealla. Asiaan varmasti vaikutti aurinkoinen ilma ja suhteellisen vapautunut ilmapiiri, joka varmasti johtui siitä, että moni tunsu toisensa jo aikaisemmilta tennisleireiltä ja -turnauksista.

6.2.2 Toivelistatekniikan hyödyntäminen

Ensimmäisen päivän aikana toteutin myös “toivelista” –tehtävän kaikille nuorille. Nuoret (n=19) saivat nimettömänä kirjata paperilapulle toiveita tulevalle rippileirille. Toiveet saivat olla täysin vapaita ilman rajoitteita. Toivelistoilta löytyi yllättävän samankaltaisia toiveita, kuten omatoimisen kaupassa käynnin mahdollistaminen kolmen kilometrin päässä olevalle Salelle (n=10). Myös vapaa-ajan lisäämistä tiukkaan leiriohjelmaan toivottiin (n=8) sekä uinnin lisäämistä eri muodoissa (n=6). Grillaamista toivoi viisi nuorta, herätyksen myöhäistämistä toivoi neljä nuorta ja melontaa toivoi kolme nuorta ohjelmistoon.

Toiveiden mukaan leiriläisten ihannerippileirillä nukuttaisiin pitkää ja opiskeltaisiin vähän. Valvottaisiin paljon, biletettäisiin ja urheiltaisiin eri lajien parissa päivisin valveaikaoloaikana. Syötäisiin grilliruokaa ja juotaisiin limua. Edellä mainittu rippileiri olisi varmasti aikamoinen extremeripari, ainakin teologeille ja isosille.

Toivelistasta pystyy kyllä poimimaan oikeitakin vinkkejäkin Pajulahden liikunta- ja urheilurippileirien kehittämiseen. Esimerkiksi liikuntarippileirin peruspäivää pystyi kehittämään lajitoiveiden mukaan (Liite 5.). Liikuntarippileirin kun tulee olla niin houkuttava ja koukuttava, että vanhemmat maksavat siitä moninkertaisen hinnan verrattuna perusrippileiriin.

6.2.3 8 x 8–menetelmän tuloksia

Leirin jo käännyttyä loppupuolelle toteutin yhdessä kaikkien leiriläisten (n=19) kanssa pohdintatuokion siitä, mitkä ovat olleet suurimmat kehittämistä vaativat kohteet. Minulla oli ruudukko, jonka keskellä oli “kahdeksan suurinta kehittämiskohdetta” – teksti ja ympärillä tyhjät ruudukot. Oman vapaa-ajan puute oli selkeä puute leirillä. Siihen vaikutti moni seikka, jotka ilmenivät tarkemmin kun kysyin kahdeksaa suurinta

kehityskohdetta. Toki muitakin asioita nousi esille, kuten yksipuolinen ruoka, kuumat huoneet ja yleinen leirifilis, joista tuli omat kohtansa.

Sain siis nuorilta kahdeksan “suurinta” kehittämiskohdetta rippileiriä varten. Seuraavaksi pyysin leiriläisiä pareittain miettimään ratkaisuehdotuksia kahdeksan kappaletta heille annettuun omaan kehittämiskohteeseen samalla ruudukkoperiaatteella kuin ensimmäisessäkin vaiheessa. Jotkut parit osasivat ja halusivatkin paneutua tehtävään, mutta osa pareista teinimäiseen tyyliin vastasivat kypsymättömästi. Kaikki eivät myöskään saaneet kaikkiin lomakkeen kahdeksaan ruutuun laitettua parannusehdotuksia. Osa myös laittoi ratkaisuehdotusten lisäksi niin sanotusti jatkopuutteita ja ongelmia.

8x8-menetelmä antoi kuitenkin hyviäkin ja rakentavia parannusehdotuksia. Muun muassa oppituntien välissä olevat pienet tauot koettiin turhiksi ja jos ne olisivat “putkeen”, niin se mahdollistaisi pienet omat vapaa-ajat ennen seuraavia harjoitteita. Pidemmät tauot mahdollistaisivat myös välipalalle ajan, joka olisi tärkeä ennen harjoituksia. Muutoin tulee ruokailujen välille jopa kuuden tunnin tauko. Oppitunnit voisivat koulu- maisuudesta tulla enemmän leiritunnelmaan ja oppi voitaisiin jakaa leikkien, ryhmätöiden tai jonkun muun tekemisen avulla. Myös itsenäistä oppimista voisi olla enemmän. Esimerkiksi olisi mukava opiskella itsenäisesti hyvin ilmastoiduissa huoneissa tai ulkona.

6.2.4 Palautekysely

V viimeisenä kokonaisena leiripäivänä leiriläiset vastasivat vielä perinteiseen palautekyselyyn. Siinä oli sekä “1-5” tyytyväisyysosio sekä vapaan sanan antamisen mahdollisuus eri osa-alueista. Palautekyselyn tuloksista ei juuri tullut mitään uutta ilmi.

Muun muassa lajiharjoitusten, harjoituspaikkojen ja valmennuksen saamat hyvät tulokset kertovat onnistuneista valmentajavalinnoista ja siitä, että leiriläisillä oli oikeasti mukavaa treeneissä. Sen sijaan ruoan yksipuolisuuden vuoksi saama heikko tulos varmasti laskee leirin kokonaiskiinnostavuutta. Oppitunnit ja niiden vetäjät jäivät hieman alle keskivertotuloksen, joten oppituntien toteutusta varmasti voi parantaa tulevaisuudessa.

Vapaan sanan tuloksista mainittakoon, että kivointa leirillä oli kaverit. Moni leiriläinen tutustui toisiinsa paremmin ja moni sai uusia tuttavuuksia. Myös saunominen ja uinti sekä kaikenlainen yhdessä tekeminen oli leirillä mukavaa. Sen sijaan selkeästi ikävintä leirillä oli vapaa-ajan vähyys ja oppitunnit. Tennistreenit olivat kehittäviä ja tennisvalmentajille sekä opettajille lähetettiin terveisiä sekä kiitoksia.

6.3 Tennisrippileirin jälkeen

Rippileirin jälkeen aloin välittömästi työstämään saamaani tietoa. Purin aineistot ja analysoin niitä. Realistinen evaluaatio vaatii tuotteen viemistä aina loppuun ja sitten uudelleen syklimäisesti aloittamaan alusta. Kierroksittain työstettynä ja analysoituna löytää uusia ja uusia kehityskohteita, joita voi pohtia paremmiksi. Tulevien rippileirien osalta onkin tärkeää miettiä vahvuuksia, heikkouksia, mahdollisuuksia ja uhkia. Myös palaverien pitäminen eri tahojen, kuten esimiehen ja terveystalvelujen johtoryhmän kesken on oleellista kierroksittaiselle tuotekehittelylle.

6.3.1 SWOT – tulevia leirejä varten

Usein eritilanteissa käytetty nelikenttäänalyysi SWOT (S = strength eli vahvuus, W = weakness eli heikkous, O = opportunity eli mahdollisuus ja T = threath eli uhka) on yksinkertainen tuotteen analysointimenetelmä. Analyysin avulla voidaan selvittää tuotteen vahvuudet ja heikkoudet sekä tulevaisuuden mahdollisuudet ja uhat. Nelikenttärudukon avulla on arvioitu Pajulahden liikunta- ja urheilurippikoulujen toimivuutta tiivistetysti (Kuvio 7.).

<p>Vahvuudet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ohjaajat / valmentajat innostavia - Olosuhteet lajiharjoittelulle hyviä 	<p>Heikkoudet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Markkinoinnin ja myynnin pienuus - Ruoan samankaltaisuus
<p>Mahdollisuudet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Yhteistyön Nastolan ja Keski-Lahden seurakuntien kanssa - Blueprintingin ja tuotekortit 	<p>Uhat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Valmiit rippileiripaketit jäävät markkinomatta ja myymättä syystä tai toisesta - Kilpailijoiden intressit

Kuvio 7. Pajulahden liikunta- ja urheilurippikoulujen SWOT-analysointi

Pajulahden liikunta- ja urheilurippileirien vahvuudet ovat selkeästi henkilökunnassa ja olosuhteissa. Liikunnanohjaajat ja lajivalmentajat ovat innostavia ja ammattitaitoisia. Erilaiset liikunta- ja lajiharjoitteet ovat hyviä ja viihdyttäviä. Leiriläisillä on hauskaa liikunnan parissa ja he oppivat tunneilla uusia juttuja. Pajulahden henkilökunnalla on myös laaja tietotaito erilaisten leirien ja lomaohjelmien toteutuksesta ja niistä on valmiit materiaalit. Myös tämän opinnäytetyön osalta henkilökunnan tietotaito on kasvanut liikunta- ja urheilurippikoulujen toteutuksen osalta.

Heikkoudet liikunta- ja urheilurippikoulujen toteutukselle ovat Pajulahden markkinoinnin ja myynnin henkilökunnan kiireellisyys ja tuotteiden laaja-alaisuus. Rippileirien kehittämiseksi, markkinoinniseksi ja myymiseksi ei ole oikein aikaa ja resursseja. Pajulahden heikkoutena ovat myös ruokahuollon yksipuolisuus ja kahvilapalveluiden kalliit tuotteet. Majoitushuoneet leiriläisillä ovat kesähelteillä myös tuskastuttavan kuumat. Rippikoulun oppisisältöihin ja -tuntimääriin Pajulahdella ei ole vaikutusmahdollisuuksia. Näiden tuoma ohjelmapaljous yhdistettynä lajiharjoituksiin vaikuttavat leiriläisten vapaaajan vähyyteen ja viihtyvyyteen.

Mahdollisuuksia hyvälle tuotekonseptille kuitenkin on. Keski-Lahden seurakunnan kanssa on ollut pitkää ja hyvää yhteistyötä liikuntarippikoulujen osalta. Mutta myös uusien seurakuntayhteistöiden luominen on tärkeää, jotta liikuntarippikoulujen määrää saadaan laajennettua. Hyvän yhteistyön jatkaminen ja kehittäminen Nastolan seurakunnan kanssa on myös hyvin tärkeää, jotta urheilurippikouluja voidaan toteuttaa. Rippikouluvastaavan nimeäminen ja hänelle annettu riittävä työaika työn tekemiseen mahdollistaisi tuotepakettien luomisen ja tuotekehityksen. Laadukkaiden tuotepakettien luominen mahdollistaa paremman markkinoinnin ja tuotekorttien avulla saadaan myyntiä kasvatettua. Tämän opinnäytetyön tuotoksen, blueprintingin, hyödyntäminen prosessin aikana on myös yksi hyvä mahdollisuus parempaan lopputulokseen.

Uhkana toki on hyvänkin paketin myymättömyys, jos markkinointiin ei varata riittävästi resursseja. Myös tehokkain markkinointi väylä eli ”puskaradio” saattaa kiiriä viestiä, jossa yksipuolinen ruoka, kuumat huoneet ja liian tiivis leiriohjelma kertoo tuleville leiriläisille negatiivista viestiä. Myös Pajulahden kilpailijoilla on intressit samankaltaiseen tuotteeseen ja sen toteutukseen yhä paremmin ja paremmin. Uhkana on myös ajan-

puute, kuinka valtionosuuskelpoisen kurssin toteuttaminen vaadittavien tuntimäärien osalta onnistuu, kun pitäisi mahduttaa päiväohjelmaan myös rippikoulutuntimäärät sekä lajiharjoitteluun ja vapaa-aikaan halutut tunnit.

6.3.2 Palaverimuistioiden hyödyntäminen

Esimiehen kanssa käydyistä palavereista loppukesän aikana tuli lisää vinkkejä rippikoulujen hinnoittelun ja kannattavuuden suhteen. Rippikoulujen kannattavuus on aika pientä, koska kuluja tulee suuresti ruokailujen ja majoitusten suhteen. Myös seurakunnalle tulee maksaa henkilökunnan palkkiot sekä tietysti valmentajille ja/tai liikunnanohjaajille. Laadukkaan liikunta- tai urheilurippileirin kulut nostavat leirin hinnan leiriläiselle helposti 600 – 700 €:n hintaan, joka on noin kymmenkertainen tavalliseen rippileiriin verrattuna, mutta toisaalta linjassa yhtä pitkän lajileirin kanssa.

Erityisryhmien liikunta on yksi Pajulahden valttikortteja ja liikunta- ja/tai kehitysvammaisten liikuntarippileiristä on alustavia ajatuksia jo olemassa. Palavereissa on asiaa käyty läpi ja on mahdollista, jopa toteuttaa tämänlainen erityisrippileiri.

Terveysliikuntapalveluiden johtoryhmässä pohdittiin syksyllä 2012, että blueprinting sopii hyvin tuotteen kehittelijälle ja tuotekortit malliohjelmiseen myyjille. Nämä kaikki ovat uusia ja toimivia työkaluja, jotka otetaan käyttöön uusien tuotteiden kohdalla.

7 Produkti

Kehittämistyöhön vaadittavien selvitysten ja realistisen evaluoinnin pohjalta opinnäytetyöstä tuli viiden kaksipuolisen A4:n mittainen tuotos sekä liikuntarippileirien että urheilurippileirien myyntiin ja toteuttamiseen. Ensimmäisessä A4:ssä on blueprinting eli prosessikaavio, jossa kerrotaan lyhyesti ja ytimekkäästi toimenpiteet urheilurippikoulun järjestämiseen tarvittavista asioista aikajärjestyksessä. Kuvioihin mahtuu paljon asiaa vähin sanoin ja auttaa monesti havainnoimaan asioita. Sen jälkeen ovat tuotekortit ennakorippileiristä, liikunta- ja urheilurippileiristä ja jatkorippileiristä malliohjelmineen. Tuotos ja koko opinnäytetyö teoriaosineen toimii hyvänä materiaalina liikuntarippikoulujen järjestäjille eri urheiluopistoympäristöissä.

7.1 Valmiin blueprintingin tarina

Seurakuntien rippileirille osallistuu suurin osa Suomen nuorista. Rippileiri on yksi matkailutuote urheiluopistoilla muiden joukossa, mutta hieman omanlaisensa. Liikunta- ja urheilurippileirille saatetaan tulla pitkänkin matkan päästä, koska teema saattaa olla hyvin uniikki. Muihin matkailutuotteisiin verrattuna rippileirin kohderyhmä ja toiminta on hyvin rajattua ja ennakkoon määriteltyä.

“Matkailutuote on asiakkaan subjektiiviseen arviointiin perustuva kokemus, jolla on tietty hinta ja joka syntyy prosessissa, jossa asiakas hyödyntää palvelun tarjoajien palveluja osallistumalla itse palvelun tuotantoprosessiin.” (Komppula & Boxberg 2002, 92.)

Pajulahden liikunta- ja urheilurippileirien tulee kehittyä tuotteena, jotta se saavuttaa suuremman volyymin ja sitä kautta enemmän rahaa. Myös kilpailutilanne vaatii kehittymistä. Vastaavilla opistoilla on myös tuotteet olemassa ja palvelut jopa pidemmälle vietyinä. Pajulahden tulee jatkuvasti kehittää palvelujärjestelmäänsä rippileirin osalta.

Palveluprosessi voidaan mallintaa blueprintiksi. Siinä palveluketjun eri moduulit (majoitus, ruokailut, kuljetukset, aktiviteetit ja ohjelmat) muodostuvat kokonaisuudeksi tuotanto- ja kulutuskaaviona. Oleellista on saada moduulit linkittymään toisiinsa, jotta asiakkaan on helppo toimia. (Komppula & Boxberg 2002, 103.)

”Palvelun blueprinting on prosessikaavio, joka kuvaa yksityiskohtaisesti palveluprosessin etenemistä ja eri osallistujien, myös asiakkaan, rooleja.” (Ojasalo, Moilanen, & Ritalahti 2009, 158.)

Palvelualan yrityksen henkilöstön toiminnot jakaantuvat asiakkaalle näkyviin ja näkymättömiin toimiin. Asiakkaalle näkymättömät toimet ovat tukitoimia asiakkaalle näkyvien toimien suhteen. Näkymättömillä toimilla valmistellaan palvelua asiakasta varten. Erilaiset tukiprosessit ovat tätä asiakkaalle näkymätöntä työtä. Tukiprosessit ovat palveluntajan omaa sisäistä palvelua ja toimintaa. Kun tukitoimia tehdään, niin silloin ylitetään sisäisen vuorovaikutuksen rajapinta. (Ojasalo, Moilanen, & Ritalahti 2009, 160.)

Kun toiminnot ylittävät näkyvyyden rajapinnan, niin silloin asiakas huomaa mitä palveluntaja tekee tai on tehnyt. Palveluntaja kun ottaa yhteyttä ja ylittää vuorovaikutuksen rajapinnan, niin silloin asiakaskin osallistuu palveluprosessiin omalta osaltaan. Jotkin palvelun fyysiset ja tekniset osat tuodaan asiakkaalle esille, joita asiakas voi vapaasti käyttää tai tutkia. Palveluprosessissa asiakkaalla on myös oma aktiivinen rooli, asiakkaan prosessi on monesti jonkin asian suorittamista etukäteen, paikanpäällä ja/tai jälkikäteen. (Ojasalo, Moilanen, & Ritalahti 2009, 160.)

Pajulahdessa ei aikaisemmin ollut blueprintingejä käytössä tässä mittakaavassa. Vastavanlaisia mallinnuksia eri osa-alueista tai tuotteista on ollut käytössä, mutta ei näin laajalaisesti. Blueprintingia luetaan vasemmalta oikealle nuolia seuraten. Siinä voidaan keskittyä pelkästään asiakkaan rooliin, henkilökunnan rooliin tai tukiprosessien rooliin. Lukemalla eri rooleja erikseen sekä ristiin saa parhaan kuvan koko prosessista.

Pajulahden liikunta- ja urheilurippileirien ensimmäinen blueprintingversio oli mallinnus jo olemassa olevasta toiminnasta minun omien tietojeni mukaan (Liite 9.). Se havainnoi heti alkuunsa urheilurippikoulujen monimuotoisuuden ja haasteellisuuden. Tiesin jollain tasolla minkälaisia sopimuksia ja palavereja pidettiin Pajulahden myynnin ja seurakuntien kesken. Tiesin myös, että Pajulahti hoitaa lajiharjoitukset sekä yleiset olosuhteet (tilavaraukset, majoitukset ja ruokailun) rippileirille. Sain myös selvitettyä itsekseeni, että leiriläisille kuuluu ennakkotapaaminen ja sieltä he saavat tietoa ja ennakkotehtäviä rippi-

leiriä varten. Minulla oli myös aikaisempia leiriohjelmia ja omia visioita jatkorippileirin osalta.

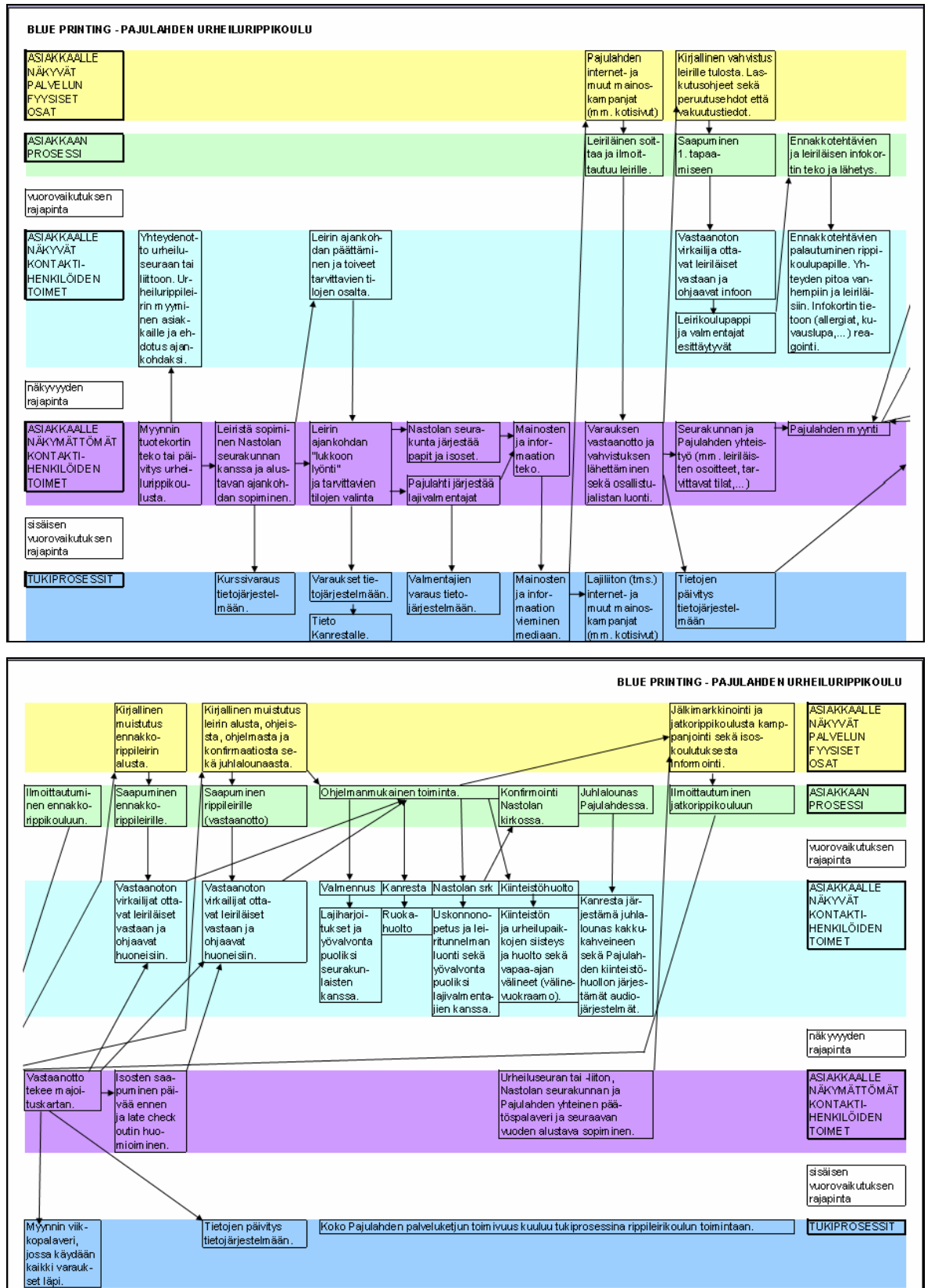
Tämän ensimmäisen mallinnuksen johdosta minut nimitettiin Pajulahden liikunta- ja urheilurippikoulujen kehittäjäksi, joten työni oli jo tässä vaiheessa tuottanut luottamusta ja tulosta. Kehittämisideoita syntyi keskustelun osalta. Ehdotettiin muun muassa sellaista, että tarjottaisiin valmista rippikoulupakettia suoraan seurakunnille. Pohdinnan jälkeen laadin paketin liikuntarippileireistä, jossa oli tuotekortti ja malliohjelma samalla A4:lla. Myös urheilurippileirien osalta tein tuotekortin ja malliohjelman omalle A4:lle.

Ensimmäistä mallinnusta siis työstettiin myynnin henkilöiden kanssa sekä terveystalouden johtoryhmässä, jonka jälkeen mallinnus muovaantui yksityiskohtaisemmaksi (Liite 10.). Toiseen mallinnukseen tarkentui markkinoinnin ja myynnin alkaminen ja tuotekorttien tuleminen osaksi palveluketjua. Leirin ajankohdan päättämisen ajankohta tarkentui myös tässä vaiheessa. Leiriläisen osalta tiedot ennakkotietojen lähettämisestä ja yhteydenpidosta tarkentuivat. Seurakunnan työntekijöiden osalta isosten ja leiriteologioiden saapuminen ennakkoon tuli tietooni ja myös heidän myöhäisempi huoneiden luovutus huomioidaan. Ruokailujen osalta juhlaohjelma merkittiin myös erillisenä kohtana blueprintingiin. Loppupalaverikohtaan lisättiin myös urheiluseuran tai -liiton osallistuminen.

Kun rippileiri oli pidetty ja sieltä sai kehityskohteita, niin blueprintingistä muovaantui seuraava versio (Liite 11.). Tässä kolmannessa versiossa oli uutena se, että ennakkotehtävien yhteydessä rippileiriläinen täyttäisi infokortin itsestään, joka toimisi valmiina asiakirjana leiriläisen tiedoista ja luvista (muun muassa kuvauslupa) sekä seurakuntaan että Pajulahteen päin. Myös ennakkorippileiriin ilmoittautuminen, siitä muistuttaminen, sinne saapuminen ja ennakkorippileiriläisten vastaanotto sekä sen toteutus lisättiin blueprintingin kolmanteen versioon.

Syksyn 2012 pohdintojen, palaverien ja terveystalouden johtoryhmän kokousten jälkeen blueprinting sai hyväksynnän (Kuvio 8.). Viimeisinä viilauksina oli ainoastaan muutama kirjoitusvirhe. Todettiin myös, että blueprinting on toimiva työkalu ja

mahdollisesti sitä tultaisiin hyödyntämään uusien tuotteiden tuotteistamisessa myöhemmin.

Kuvio 8. Valmis blueprinting Pajulahden urheilurippikoulun eri vaiheista.

7.2 Tuotekortit ja malliohjelmat

Aikaisemmin tässä työssä on jo mainittu liikunta- ja urheilurippikoulujen tuotekortit ja niiden tarpeellisuus koko produktissa. Myös liikunta- ja urheilurippileirin malliohjelman perusrunko on jo aikaisemmin esitelty. Seuraavassa kuitenkin tarkemmin tuotekorteista ja malliohjelmista liikunta- ja urheilurippileireihin sekä ennakko- ja jatkorippileireihin liittyen.

Tuotekortti on eräänlainen taulukko, joka sisältää tietoa myytävästä tuotteesta. Kortti koostuu eri osa-alueista, joissa on tuotteen myyjälle tarkoitetut tiedot. Tietoja voi myös tuotteen suorittaja hyödyntää. Tuotekortista voi tarkistaa sen mitä asiakkaalle on ”luvat- tu” myyntivaiheessa. Tuotekortin avulla voi myös arvioida eri tekijöiden vaikutusta, muun muassa tuotteen hintaan suhteessa osallistujamääriin. (Matkailualan tutkimus- ja koulutusinstituutti, 2012.)

Tuotekortit Pajulahdessa on uusi työkalu myynnin ja terveystuotepalveluiden välises- sä yhteistyössä. Rippileiripalvelut kuuluvat terveystuotepalveluihin Pajulahdessa, joten on luontevaa tehdä uusista tuotteista tuotekortit. Tuotekortista ilmenee tuotteen nimi, kohderyhmä ja mihin asiakkaan tarpeeseen palvelu tarjoaa ratkaisun. Myös kurs- sin tai leirin kesto, ajankohta, henkilömäärä (min/max) ja hinta selviävät tuotekortista. Tuotekortin tiedoista löytyy myös toteuttajat, vastuuhenkilöt ja markkinointikanavat.

Liikuntarippileirin malliohjelmasta voidaan todeta, että Pajulahden lajivalikoima on laaja. Liikuntarippileiriläisellä on mahdollisuus kokeilla leirin aikana mitä erilaisimpia lajikokeiluja. Muun muassa on mahdollisuus harjoitella Pajulahden ammattitaitoisten liikunnanohjaajien johdolla jousiammuntaa, miekkailua, seinäkiipeilyä, KIN-ballia, uppopalloa, vesikorista, kelkkakiekkoa, fast scooppia ja monia muitakin liikuntalajeja. Toki leirillä on teologinenkin puoli, jonka toteuttaa se seurakunta, joka on paketin ostanut Pajulahdelta.

Urheilurippileirin malliohjelma ei juurikaan poikkea liikuntarippileirin osalta. Se aika, joka liikuntarippileirillä käytetään erilaisten liikuntalajien kokeiluun käytetään urheilurip- pileirillä oman lajin treenaamiseen. Leirin toteutuksessa omat lajivalmentajat hoitavat

valmennuspuolen ja Nastolan seurakunnan työntekijät toteuttavat teologisen opetuksen.

Ennakkorippileiri on periaatteessa lisäpalvelu ja lisämahdollisuus jo myydylle liikunta- tai urheilurippikoulun ostajalle. Eli liikuntarippileireillä joku seurakunta tai urheilurippileireillä urheiluseuran tai -liiton nuori leiriläinen. Tuotekortista (Liite 6.) ilmenee, että ennakkorippileiri mahdollistaa leiriläisten, seurakunnan työntekijöiden ja liikunnanohjaajien tai valmentajien tutustumisen jo etukäteen ennen varsinaista rippileiriä. Ennakkorippileirillä myös pidetään muutamia oppitunteja, joten se keventää samalla muutoin niin tiiviin rippileirin oppivelvollisuutta. Tämä puolestaan mahdollistaa nuorille enemmän mukavaa ja ansaittua vapaa-aikaa itse rippileirin aikana, jota on tämän työn havaintojen perusteella liian vähän. Ennakkorippileiri on hyvä järjestää noin kuukautta ennen varsinaista rippileiriä.

Malliohjelma ennakkorippileirille (Liite 7.) on toki apu myynnille, mutta antaa myös paljon tietoa asiakkaalle siitä mitä viikonlopun aikana tapahtuu. Viikonloppuna tutustutaan toisiin ja Pajulahteen, mutta myös treenataan oman lajin parissa tai muutoin liikkuen mitä ihmeellisimpien lajien parissa. Ennakkorippileirin lajivalikoimasta löytyy muun muassa toiminnallisia tehtävärasteja, melontaa, pyörätuolirugbyä ja zumbaa. Myös rentoa saunomista ja uimista on leirin aikana tiedossa, leirinuotioiltoja unohtamatta.

Myös jatkorippileiri on lisäpalvelua ja lisämyyntiä, jonka toteutuminen riippuu täysin itse rippileirin onnistumisesta ja nuorten halukkuudesta tulla uudestaan tapaamaan toiset rippileiriläiset, isokset, leiripapit ja liikunnanohjaajat tai valmentajat. Jatkorippileirin perustarkoitus onkin eräänlainen “luokkakokous” tai fiilistelyleiri, kuten tuotekortista ilmeneekin (Liite 8.). Konfirmaatio on jo suoritettu ja oppitunneilla kertaillaan ja syvennetään aikaisempia oppeja rennosti ja vapaasti. Aikaa vietetään yhdessä ja liikutaan sekä treenataan ohjatusti. Jatkorippileiri järjestetään noin puoli vuotta kesäisen rippileirin jälkeen, joten liikuntamuodot ja leiriolosuhteet ovat talviset. Talvirippileirien osalta tilanne on luonnollisesti päinvastainen.

Jatkorippileirin malliohjelman runko muodostuu hyvin vapaamuotoisesti. Jatkorippileiri on täysin vapaa teologisilta muodollisuuksilta tai vaatimuksilta. Seurakuntien pitämällä

oppitunneilla kerrataan ja syvennetään varsinaisen rippileirin aikana opittuja asioita. Nuoret pitävät hauskaa keskenään ja isosten kanssa. Myös lajiharjoittelu urheilujatkorippileireillä on mukavaa treenaamista. Liikuntajatkorippileirillä lajit painottuvat talvilii-kuntaan. Muun muassa tarjolla on lumikenkäsafari, lumiparkour, kickspark-harjoitusta, wuuuf-mäenlaskua ja lopuksi talviolympialaiset.

8 Pohdinta

Tämän produktin tavoitteena oli saada aikaan lyhyt ja selkeä suunnitelma (blueprinting, tuotekortit ja malliohjelmat) siitä mitä liikunta- ja urheilurippileirin järjestäminen vaatii urheiluopistolta. Produktista tuli ennakoitua laajempi ja kattavampi. Siinä on yksi kaksipuoleinen A4-kokoinen blueprinting, jossa esitetään tiiviisti ja havainnollisesti koko urheilurippileirin myynti- ja toteutusprosessi. Blueprintingin lisäksi syntyi tuotekortit ja malliohjelmat ennakkorippileireille, liikunta- ja urheilurippileireille sekä jatkorippileireille.

Tavoitteena myös oli, että tuleva Pajulahden rippileirien kehittäjä saa hyvän työkalun oman työnsä aloittamiseen ja että suunnitelma toimii myös myynnin apuna. Nämä tavoitteet myös toteutuivat. Itsestäni tuli tuo rippikoulujen kehittäjä, jolle blueprintingistä on hyötyä pitkin vuotta. Tuotekorteista ja malliohjelmista puolestaan on hyötyä myyjille myydessään tuotetta.

Produktia tehtiin sykleinä. Tarkoitus oli seurata ja arvioida tietoa kokoajan ja hyödyntää saatu tieto välittömästi. Opinnäytetyön aikana käytettiin päiväkirjamuistiota yhtenä menetelmänä, mutta myös muita menetelmiä. Kun yhden vaiheen aineiston sai koottua, niin sitten sitä työstettiin ”valmiiksi”, johon palattiin kun sain lisää tietoa kerättyä. Näin syklistesti tehtynä ja prosessinomaista formatiivista eli vaiheittain tapahtuvaa arviointia harrastaen saatiin produktia eteenpäin. Rippileirin aikana havainnoitiin ja syvennyttiin leiriläisten ja seurakunnan väen kanssa siihen mikä toimii ja mikä ei. Saatua tietoa työstettiin niin, että saatiin selville mitä varten ja missä kontekstissa joku toimii tai ei toimi. Myös rippileirin jälkeiset keskustelut ja palaverit palauttivat täydentämään ja parantamaan työtä sitä mukaan kun uutta ja parempaa tietoa tuli ilmi.

Kehittämistyö lähtee usein käytännön tarpeesta, niin myös tämäkin. Pajulahden liikunta- ja urheilurippikoulujen määrää haluttiin lisätä ja kyseiselle tuotesektorille haluttiin myös selkeä vastuuhenkilö. Opinnäytetyö lähti heti hyvin liikkeelle. Valmiiksi oli jo olemassa ennakkomateriaalia ja tuli ohjeistusta Pajulahdesta. Tietoa myös etsittiin innokkaasti eri lähteistä. Työn kontekstia määriteltiin itse, mitä haluttiin ja miksi. Työssä

otettiin myös huomioon eri sidostahojen ja ulkoisten osapuolten näkemyksiä. Kartoitettiin itselle ja muille visio valmiista tuotteesta, blueprintingista, hyvin pian.

Tennisriippileirin alussa oltiin moniin asioihin tyytyväisiä ja suurin osa Pajulahden palveluista ja koko prosessista tuntui toimivan. Pystyttiin luontevasti toimimaan isosten ja riippileiriteologioiden kanssa. Myös leiriläisten kanssa toiminta sujui vaivatta. Leirin aikana saatiinkin paljon jopa luottamuksellista tietoa ja sekä seurakunnantyöntekijät että leiriläiset alkoivat antaa palautetta myös negatiivisista seikoista. Tehty työ ja sisäinen arviointi (muistiot, kyselyt, jne.) ovat mielestäni täten hyvin luotettavaa aineistoa tähän kehittämistyöhön.

Oma henkilökohtainen arviointi ei pelkästään riitä, koska se on tahtomattakin liian positiivinen. Siksi opinnäytetyötä on arvioitu vaiheittain sekä Haaga-Helian opettajien että Pajulahden henkilökunnan toimesta. Saamani tieto on ollut arvokasta. Myynnin kanssa käydyistä keskusteluista tarttui paljon tietoa siitä mitä on tehty aikaisemmin ja mitä tulevaisuudessa halutaan. Esimiehen kanssa käydyistä palavereista sai opetusta kustannuslaskelmointiin sekä ymmärrystä laajemmalti markkinoinnin ja myynnin haasteellisuuteen.

Arvioitutin blueprintingia ja koko muuta materiaalia esimiehelläni ja terveystieteiden johtoryhmällä. Niistä saaduista tiedoista ja positiivisista palautteista johtuen uskon työni olleen hyödyksi Pajulahdelle. Tekemäni työn johdosta minut nimitettiin Pajulahden liikunta- ja urheilurippileirien vastaavaksi, jolla olisi riippileireihin liittyvät langat käsissään pitkin vuotta.

Realistinen evaluaatio kehittämistyön analysointi- ja arviointimenetelmänä oli itselleni sopiva ja toimiva työkalu. Pidän siitä, että työvaihe tai työ viedään loppuun ja se, että joutuu aloittamaan työn ”uudelleen” korjausehdotusten jälkeen ei minua haittaa. Pääasia, että työn lopputulos on laadukas. Myös se, että realistisessa evaluaatiossa ei tehdä jäykkää määrällistä tai laadullista tutkimusta, vaan asioita pohditaan realistisesti ja käytännönläheisesti sopii minulle. Asioita pohditaan ”maalaisjärjen avulla” ja kehitystyön tekijällä on omanlainen vapaus kehittämistyön tekemiseen.

Toki aina jää parantamisen varaa. Keski-Lahden liikuntarippikoulun havainnointiin olisi voinut varata enemmän aikaa. Nyt sen seuraamiseen ei juuri ollut mahdollisuuksia ja sitä kautta havainnot jäi sen osalta vähäisiksi. Tosin aikaisempina vuosina on oltu heidän mukana liikuttamassa nuoria, joten aikaisempaa tietoa liikuntarippikoulun toimivuudesta Pajulahden olosuhteissa oli.

Pajulahden henkilökunnan kanssa käytyjen palaverien määrää olisi voinut olla enemmän, mutta toisaalta tälläkin määrällä sai riittävän paljon materiaalia ja joskus sen rajaaminen oli jopa haastavaa. Tietoa oli saatavilla monista eri lähteistä, joten runsauden pulaakin tuli välillä podettua.

Teoriaosuus tai pikemminkin työn aiheen taustoitus oli haastavaa ja aikaa vievää. Onneksi työn tekemiseen oli aikaa ja motivaatiota tehdä sitä jo talvella sekä keväällä 2012 ennen kesän rippileiriä. Myös rippileirin ajankohta ja sen jälkeiset viikot olivat sopivia. Kiireettömästi ja stressittömästi sai pohtia asioita ja etsiä uusia näkökulmia aiheeseen.

Loppujen lopuksi produktin arvioinnissa ja loppuun viemisessä Haaga-Heliasta saadut vinkit auttoivat työn viimeistelyssä. Tämä kehittämistyö on huolella, pitkällä ajanjaksolla ja hyvällä motivaatiolla tehty opinnäytetyö, joka on siis hyödyllinen tekijälle itselleen, että työnantajalleen. Työ on myös muunneltavissa muihin tuotekonsepteihin tai valmis paketti muille rippileirien järjestäjille.

Koko kehittämissuunnitelmaa ja varsinkin blueprintingia voi soveltaa Pajulahdessa tai muissa liikuntakeskuksissa helposti vastaavanlaisiin leireihin. Evankelis-luterilaisilla kirkkoilla on rippikoulut ja -leirit kesäisin, mutta Suomessa on muitakin seurakuntia. Näiden seurakuntien nuoret voisivat olla samankaltaisten leirien kohderyhmiä. Esimerkiksi helluntaiseurakunnilla on fifteen-leiri (Seinäjoen helluntaiseurakunta 2012.), joka vastaa rippileiriä. Vapaakirkoilla on vastaavana leirinä seurakuntakoulut ja niiden leirit (Vapis 2012.) ja ainakin vuonna 2011 heillä on ollut urheilulinja, jossa on voinut samalla harrastaa omaa lajiaan.

Myös evankelisluterilaisen kirkon sisällä on paljon erilaisia järjestöjä, jotka pitävät omia rippikoulujaan ja -leirejään. Näihin rippikouluihin voi hakeutua ympäri Suomen ja ul-

komailtakin asti. Järjestöt toteuttavat itse rippikoulutoiminnastaan. Rippikouluun ha-
keutuva nuori voi täyttää ”Seurakuntayhteys” -kortin yhdessä kotiseurakunnan työn-
tekijän kanssa. ”Minun seurakuntani” -kirjepohja antaa puolestaan tietoa nuorelle miten
seurakuntayhteysjakso suoritetaan järjestön rippikoulussa. Edellä mainittuja järjestöjä
ovat muun muassa Lestadiolaisuuden eri suuntaukset, Kansan Raamattuseuran Säätiö,
Suomen Evankelis-luterilainen Kansanlähetyksen ja Suomen NMKY:n liitto. (Suomen
evankelis-luterilainen kirkko 2012.)

Jatkotyönä voisi olla hanke liikuntapapin toimen perustamisesta Liikuntakeskus Paju-
lahteen. Kuortaneen Urheiluopistolla vastaava virka on jo olemassa (Kuortaneen Ur-
heiluopisto 2012.). Hanke vaatisi varmasti paljon työtä ja rahoitusapua eri tahoilta.
Hankeen mahdollistamiseksi tulisi myös tehdä yhteistyötä kirkon ja Nastolan seura-
kunnan kanssa sekä tietysti Liikuntakeskus Pajulahden kanssa.

Erilaisia vaihtoehtoja ja tulevaisuuden näkymiä siis löytyy tämän työn jatkamiseksi. Tu-
levat vuodet näyttävätkin mitä tämä työ on poikinut Liikuntakeskus Pajulahdessa ja
koko liikunta- ja urheilurippikouluja tarjoavien paikkojen saralla.

Lähteet

Aaltonen, H., Pruuki, L. & Saarainen, P. 2004. Rippikoulun käsikirja. Kirjapaja Oy. Helsinki.

Anttila, M. 2011. PIDÄ HUOLTA : Lautapeli diakoniatyöstä rippikouluun. AMK opinnäytetyö. Diakonia-ammattikorkeakoulu. Pori. Luettavissa: <https://publications.theseus.fi/handle/10024/34060>. Luettu: 28.11.2011.

Anttila, P. 2007. Realistinen evaluaatio ja tuloksellinen kehittämistyö. AKATIIMI Oy. Hamina.

Eerikkilän urheiluopisto 2012. Rippikoululeirit. Luettevissa: <http://www.eerikkila.fi/fi/leirikoulut/rippikoululeirit/?id=86>. Luettu 28.2.2012.

Fogelholm, C-M. 2009. Tuoteideasta innovaatioksi : tuoteideoiden ja keksintöjen kaupallistaminen suomalaisessa innovaatiojärjestelmässä. Mediapinta Oy. Tampere.

Julkunen, I., Lindqvist, S. & Kainulainen, S. 2005. Realistisen arvioinnin ensimmäiset askeleet. Luettavissa: http://groups.stakes.fi/NR/rdonlyres/98A57D60-6F54-425F-B980-DBCCA2EA8406/0/ty%C3%B6papereita3_05.pdf. Luettu 6.8.2012.

Kisakallion urheiluopisto 2012. SuunnistusRipari. Luettavissa: http://www.kisakallio.fi/valmennus/urheilu_ja_valmennusleirit/suunnistusripari.html. Luettu 27.2.2012.

Kivinen, M. & Kuokkanen, E. 2002. Liikunnan merkitys varhaisnuorelle (7-12v.) ja sen käyttö pääkaupunkiseudun ev.lut. seurakunnissa. AMK opinnäytetyö. Diakonia-ammattikorkeakoulu. Kauniainen. Luettavissa: http://kirjastot.diak.fi/files/diak_lib/Kauniainen2002/KivinenMikaKuokkanenEvert2002.pdf. Luettu: 28.11.2011.

Komppula, R. & Boxberg, M. 2002. Matkailuyrityksen tuotekehitys. Edita Prima Oy. Helsinki.

Kuortaneen Urheiluopisto. 2011. Riparit nuorille urheilijoille. Tiedote. Luettavissa: <http://www.kuortane.com/lajiriparit.html>. Luettu: 28.11.2011.

Kuortaneen Urheiluopisto 2012. Liikunta on uskon asia. Luettavissa: <http://www.kuortane.com/liikuntapappi.html>. Luettu 7.8.2012.

Lahden seurakuntayhtymä. 2012. Rippikoulut 2012. Luettavissa: https://www.lahdenseurakuntayhtyma.fi/instancedata/prime_product_srk/lahti/embeds/lahtisrkwstructure/Rippikoulutaulukko_2012.pdf. Luettu 22.7.2012.

Liikuntakeskus Pajulahti. 2012. Kokoustilat. Luettavissa: <http://www.pajulahti.com/kokoustilat>. Luettu 20.10.2012.

Liikuntakeskus Pajulahti. 2012. Liikuntatilat. Luettavissa: <http://www.pajulahti.com/liikuntapaikat>. Luettu 20.10.2012.

Liikuntakeskus Pajulahti. 2012. Majoitus- ja ravintolapalvelut. Luettavissa: <http://www.pajulahti.com/majoitus--ja-ravintolapalvelut>. Luettu 20.10.2012.

Liikuntakeskus Pajulahti. 2012. Tennisrippikoulu. Luettavissa: <http://www.pajulahti.com/valmennus/lasten-ja-nuorten-lajikurssit/urheilurippikoulut-2012--jalkapallo--tennis--yleisurheilu-ja-tanssi>. Luettu 11.11.2011.

Lundman, J. 2010. Tutkimus Vaasan suomalaisen seurakunnan rippikoululeireistä vuonna 2010. AMK opinnäytetyö. Diakonia-ammattikorkeakoulu. Kauniainen. Luettavissa: https://publications.theseus.fi/bitstream/handle/10024/26629/Lundman_Jenny.pdf?sequence=1. Luettu 28.11.2011.

Matkailualan tutkimus- ja koulutusinstituutti. 2012. Tuotekortti. Luettavissa:
http://matkailu.luc.fi/Tuotekehitys/Tyokaluja_/Tuotteistamiseen/Tuotekortti.iw3.
Luettu 15.9.2012.

Niemelä, K. 2002. Hyvä rippikoulu – rippikoulun laatu ja vaikuttavuus. Gummerus Kirjapaino Oy. Jyväskylä.

Nokelainen, M. 2011. Ehkäisevä päihdetyö rippikoulussa : kyselytutkimus rippikoulu-työntekijöille. AMK opinnäytetyö. Diakonia-ammattikorkeakoulu. Helsinki. Luettavissa:
<http://publications.theseus.fi/bitstream/handle/10024/30685/Valmis%20oppari%20theseus.pdf?sequence=1>. Luettu 28.11.2011.

Ojasalo, K., Moilanen, T. & Ritalahti, J. 2009. Kehittämistyön menetelmät. Uudenlaista osaamista liiketoimintaan. WSOYpro Oy. Helsinki.

Sakasti.evl.fi – Kirkon palvelijoille 2012. Kirkon kymmenen teesiä liikunnasta ja urheilusta. Luettavissa:
[http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/0/F0443DFC587BB702C22576CF003E4026/\\$FILE/Liikuntateesit.pdf](http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/0/F0443DFC587BB702C22576CF003E4026/$FILE/Liikuntateesit.pdf) . Luettu: 27.4.2012.

Sakasti.evl.fi – Kirkon palvelijoille 2011. Liikunta- ja urheilurippikoulut. Tiedote. Luettavissa: <http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/sp?open&cid=Content479EC4>. Luettu: 28.11.2011.

Savonlinna-Säämingin seurakunnan nuorisotyö 2012. Ripari Tanhuvaarassa. Luettavissa: <http://www.evl.fi/srk/savonlinna-saaminki/pdf/rippi12.pdf>. Luettu 28.2.2012.

Seinäjoen helluntaiseurakunta 2012. Fifteen-leiri 2013. Luettavissa:
<http://seinajoenhelluntaiseurakunta.fi/toiminta/fifteen-leiri>. Luettu 7.8.2012.

St. Players ry 2011. Varalan Rippileiri. Tiedote. Luettavissa:
<http://www.stplayers.com/11>. Luettu 29.11.2011.

Suomen evankelis-luterilainen kirkko 2012. Erityisrippikoulut. Luettavissa:
<http://evl.fi/evlfi.nsf/Documents/A4A4439F196D859CC2256FEA0041149F?openDocument&lang=FI>. Luettu 16.8.2012.

Suomen evankelis-luterilainen kirkko 2012. Isoiset luovat henkeä ja kantavat vastuuta. Luettavissa:
<http://evl.fi/EVLfi.nsf/Documents/A06308E4C025C4B8C225707400441724?OpenDocument&lang=FI>. Luettu 8.3.2012.

Suomen evankelis-luterilainen kirkko 2012. Järjestöjen rippikoulut. Luettavissa:
<http://evl.fi/EVLfi.nsf/Documents/FFC1885F7AC41BBBC2256FEA0040F19D?OpenDocument&lang=FI>. Luettu: 7.8.2012.

Suomen evankelis-luterilainen kirkko 2012. Rippikoulun käy tänäkin vuonna yli 50 000 nuorta. Luettavissa:
<http://evl.fi/EVLUutiset.nsf/Documents/E4EDDF14C37564B9C22578A70025333A?OpenDocument&lang=FI>. Luettu 8.3.2012.

Suomen judoliitto 2012. Lajiesittely. Luettavissa:
<http://www.judoliitto.fi/judo/lajiesittely/>. Luettu 6.8.2012.

Suomen palloliitto 2012. Vuosikertomus 2010. Luettavissa:
http://www.palloliitto.fi/mp/db/file_library/x/IMG/186659/file/Vuosikertomuos_2010_lowres.pdf. Luettu 27.2.2012.

Suomen Parkour ry 2012. Kysymyksiä & Vastauksia. Luettavissa:
<http://www.parkour.fi/drupal/?q=node/5>. Luettu 16.8.2012

Suomen tennisliitto 2012. Strategia 2011-2013. Luettavissa:
<http://www.tennis.fi/tennisliitto/strategia/>. Luettu 27.2.2012.

Suomen urheiluliitto 2012. Faktaa. Luettavissa: <http://www.sul.fi/sivut/faktaa>. Luettu 27.2.2012.

Suomen urheiluopisto 2012. Vierumäen rippileirit. Luettavissa: <http://www.vierumaki.fi/lomailijat-ja-liikkujat/lapset-ja-nuoret/rippileirit/>. Luettu 27.2.2012.

Vapis 2012. Seuris 2011. Luettavissa: <http://www.vapis.fi/Seuris-2011/seuris-2011-ilmoittautuminen-alkanut>. Luettu 7.8.2012.

Vapis 2012. Seuris 2012. Luettavissa: <http://www.vapis.fi/Seuris-2012/>. Luettu 7.8.2012.

Liitteet

Liite 1. Pajulahden rippikoulun säännöt 2012

- A) Ole rohkeasti oma itsesi
- B) Auta kaveria ja ole ystävällinen
- C) Kuuntele ja tottele isosia, ohjaajia ja muuta henkilökuntaa
- D) Pidä huoli omasta unestasi ja syömisestäsi
- E) Saavu ajoissa treeneihin ja oppitunneille sekä muihin yhteisiin tapahtumiin
- F) Ole avoin uusille asioille ja uusille ihmissuhteille – mitä enemmän annat itsestäsi sitä enemmän myös saat itsellesi
- G) Noudata päihdesääntöjä, vältä myös energijuomia – ne ovat epäterveellisiä
- H) Vastaa puhelimeesi, kun siihen soittaa vanhempasi. Kavereiden kanssa voi jutella myöhemminkin.
- I) Uskalla tulla aina juttelemaan jollekin ohjaajista, jonka koet läheisimmäksi. Asia voi olla hyvä tai huono – pääasia on että minkään asian kanssa ei kannata jäädä yksin, kaikesta voi jutella luottamuksellisesti.

Vanhemmillenne ilmoitetaan mahdollisesta häiriökäyttäytymisestä. Myös yövalvomiseen puututaan HETI ja Pajulahdessa noudatetaan yleistä hiljaisuussääntöä (alueella hiljaisuus klo 22-06 välissä).

Liite 2. Turvallisuussuunnitelma

<p>Tapahtuma:</p> <p>Pajulahden tennisriippikoulu 2012</p>	<p>Ajankohta</p> <p>21.7.-29.7.2012</p>																
<p>Vastuuhenkilöt ja puhelinnumerot</p> <p>- Nastolan seurakunta: Matti Piispanen, 050-4127010, matti.piispanen@evl.fi</p> <p>- Tennisvalmentaja: Harri Suutarinen, 044-7755348, harri.suutarinen@pajulahti.com</p> <p>- Kiinteistöhuollon vastuuhenkilö: Esko Ihamäki 044-7755208, esko.ihamaki@pajulahti.com</p> <p>- Ruokailusta vastaava: Anu Svensk 03-8855371, anu.svensk@kanresta.fi</p>	<p>Tapahtuman henkilökuntaa:</p> <p>Rippikoulupapit:</p> <p>- Leiriteologi: Lauri Palo</p> <p>- Leiriteologi: Janne Kärkinen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Isosten isonen: Laura Rissanen - Isoset: Laura Kallio, Susanne Leppänen, Alex Aalto, Markus Leinonen ja Iikka Manninen - Tennisvalmentajat: Harri Suutarinen, Pasi Ahti ja Jukka Karjalainen 																
<p>Pajulahden vaihde: 03 -8855313</p> <p>Päivystäjän numero: 044 -7755375</p>	<p>Ryhmän koko, terveys- ja kuntotaso</p> <p>19 henkilöä. Erinomainen terveys ja kuntotaso. Nuoria, noin 15 -vuotiaita tenniksen pelaajia. Leiriteologeilla on leiriläisten yhteystiedot tarpeen varalle.</p>																
<p>Järjestyksenvalvonta</p> <p>Järjestyksenvalvoja 0 kpl. Valvonta hoituu seurakunnan isosten ja Pajulahden puolesta</p>	<p>Etukäteistieto osallistujille</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tapahtuman tiimoilta on käyty perehdytyspäivä 9.12.2011. - Ennakkomateriaalin lähetykset postitse ja sähköpostitse 																
<p>Ohjelma-aikataulut / paikat</p> <p>Päiväohjelma:</p> <table border="0"> <tr> <td>7.30</td> <td>Aamupala / Iso-Kukkanen</td> </tr> <tr> <td>8.00</td> <td>Harjoitukset / massakentät</td> </tr> <tr> <td>10.00</td> <td>2x oppitunti (kaksoistunti tai 10-10.40/10.45-11.20) / kokoustila 1</td> </tr> <tr> <td>11.30</td> <td>Ryhmäkeskustelu / ryhmätyötilat</td> </tr> <tr> <td>11.55</td> <td>Kokoontuminen luokkaan ja ruokalaulu</td> </tr> <tr> <td>12.00</td> <td>Lounas / Iso-Kukkanen</td> </tr> <tr> <td>13.00</td> <td>Minijumis / Kokoustila</td> </tr> <tr> <td>13.40</td> <td>2x oppitunti (kaksoistunti tai 13.40-</td> </tr> </table>	7.30	Aamupala / Iso-Kukkanen	8.00	Harjoitukset / massakentät	10.00	2x oppitunti (kaksoistunti tai 10-10.40/10.45-11.20) / kokoustila 1	11.30	Ryhmäkeskustelu / ryhmätyötilat	11.55	Kokoontuminen luokkaan ja ruokalaulu	12.00	Lounas / Iso-Kukkanen	13.00	Minijumis / Kokoustila	13.40	2x oppitunti (kaksoistunti tai 13.40-	<p>Leirin riskit</p> <ul style="list-style-type: none"> - Riskialueina on jäähallin lähistöllä oleva tie. Tien yli ei tule ihmisten liikkua, vaan alikulkutunnelista. - Riskinä on myös järvi. Valvonta rannassa tulee olla jatkuva. - Keliolosuhteet (helle, sade, kylmyys,...) on otettava huomioon. - Liikuntasuorituksissa pienten loukkaantumisten vaara on aina olemassa - Palohälytyksen sattuessa siirry rauhallisesti, mutta viipymättä ulos rakennuksesta. Kokoontumispaikkana
7.30	Aamupala / Iso-Kukkanen																
8.00	Harjoitukset / massakentät																
10.00	2x oppitunti (kaksoistunti tai 10-10.40/10.45-11.20) / kokoustila 1																
11.30	Ryhmäkeskustelu / ryhmätyötilat																
11.55	Kokoontuminen luokkaan ja ruokalaulu																
12.00	Lounas / Iso-Kukkanen																
13.00	Minijumis / Kokoustila																
13.40	2x oppitunti (kaksoistunti tai 13.40-																

<p>14.20/14.25-15) / Kokoustila 1</p> <p>15.10 Raamisryhmät / ryhmätyötilat</p> <p>16.00 Harjoitukset / massakentät</p> <p>17.55 Kokoontuminen luokkaan ja ruokalaulu</p> <p>18.00 Päivällinen / Iso-Kukkanen (mahdollinen saunominen)</p> <p>20.00 Iltaohjelma / Kokoustila 1</p> <p>21.00 Iltapala / Iso-Kukkanen</p> <p>21.30 Iltahartaus / Kokoustila 1</p> <p>Hiljaisuus / omat huoneet</p>	<p>on pääsisäänkäynnin puoleinen etupiha. Kiinteistössä työskentelevä henkilökunta aloittaa suunnitelman mukaiset ensitoimet rakennuksessa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vahtimestari paikallistaa palohälytyksen antaneen paloilmotimen sekä ohjaa alkusammutusta • henkilökunta tuntee vastuunsa muista ihmisistä ja heidän poistumisestaan rakennuksesta • ohjaa pelastusmiehistön paikalle <p>Rakennuksessa on automaattinen paloilmotinlaitteisto, joka antaa hälytyksen hätäkeskukseen. Paloilmotin reagoi paitsi savuun myös mm. pölyyn, pakokaasuihin ja kosteuteen. Erheellisestä paloilmotuksesta tiedotetaan vastaanoton kautta.</p>
<p>Ensiapulaukku</p> <p>Ensiapulaukkuja on joillakin pelikenttien läheisyydessä sekä tennishalleissa.</p>	<p>Ensiapuvalmius-työnjako</p> <p>- Onnettomuus / loukkaantuminen hoidetaan ensin SPR:n työntekijöiden toimesta.</p> <p>- Vakavissa tilanteissa soitetään yleiseen hätänumeroon – 112.</p> <p>- Lisäksi vakavasta onnettomuudesta ja loukkaantumisesta raportoidaan Pajulahden johtoa.</p>
<p>Vakuutusasiat</p> <p>Pajulahdella ei ole asiakkaille tapahtumaan erillistä vakuutusta.</p>	<p>Muuta huomioitavaa</p> <p>- Kanresta huolehtii ruokailuista ja sen hygieenisyydestä.</p> <p>- Pajulahti huolehtii hallien/alueiden toimivuudesta ja turvallisuudesta</p>

Liite 3. Liikunta- ja urheilurippileirien tuotekortit

TUOTEKORTTI – Pajulahden terveysliikuntapalvelut

Tuotteen nimi:

Taso:

Liikuntarippileiri

Rippikouluikäiset liikkuvat nuoret

Kohderyhmä:

Eri seurakunnat lähialueilta (150 km säde)

Mihin asiakkaan tarpeeseen palvelu tarjoaa ratkaisun?

- Valmis ohjelmarunko liikuntarippileirille
- Valmiit ja toimivat luokka-, majoitus, ruokailu- ja liikuntatilat rippikoulun pitoon
- Ohjatut ja erittäin monipuoliset liikuntatunnit rippileiriläisille

Kesto (kerta / prosessi):

- 9 vuorokautta (la-su)

Henkilömäärä / ryhmä (min – max)

- 8-40 henkilöä + seurakunnan oma väki (max. 2 pappia, 10 isosta)

Toteuttaja(t):

- Pajulahden henkilökunta tarjoaa tilat ja toteuttaa liikuntatunnit
- Kanresta huolehtii ruokailutiloista ja ravinnosta
- Seurakunta itse toteuttaa teologisen puolen
- Yövalvonta hoituu yhteistyössä Pajulahden yövahtimestarin ja seurakunnan kesken

Tuotteen vastuuhenkilö ja yhteystiedot:

- Pajulahti: Tuomo Nurminen, tuomo.nurminen@pajulahti.com – 044-7755369
- Kanresta: Anu Svensk, anu.svensk@kanresta.fi – 03-8855371
- Kiinteistöhuollon (yövahtimestarin) esimies: Esko Ihamäki, esko.ihamaki@pajulahti.com – 044-7755208

Kuvaus:

- Liikuntarippileiri mahdollistaa erilaisen rippileirin nuorelle. Nuori saa liikkua ja kokeilla monia eri lajeja rippileirinsä aikana. Rippileirin lajitarjontaan kuuluu muun muassa; melontaa, seinäkiipeilyä, jousiamuntaa, miekkailua, kelkkakiekkoa, pyörätuolirugbyä, australialaista jalkapalloa, parkouria, lacrossea, fast scoopia, eri mailapelejä, pallopelejä, tanssia, jumppaa, kuntosaliharjoitteita, laavuretkä, pyöräilyä, kickbikea, sisäcurlingturnaus ja geokätköilyä sekä eri vesipelejä kuten uppopallo, vesikoripallo ja -lentopallo. Liikuntatuntien aikana seurakunnan työntekijöiden ei tarvitse huolehtia nuorista.

Tuntimäärä

- 45 oppituntia (ä 45 min.) ohjattua liikuntaa leirin aikana.

Hinnoittelu:

- Täysihoidon opistotason majoituksessa 600€ / leiriläinen
- Täysihoidon opistotason majoituksessa 400€ / seurakunnan henkilö + yksi pappi ilmaiseksi
- Hinnat sisältävät tilat, majoituksen, ruoat ja liikunnanohjauksen leirin aikana

Lisäpalvelut:

- Maksuton lisävuorokausi seurakunnan työntekijöille leiriä edeltävänä vuorokautena (mahdollistaa tilojen valmistelun etukäteen)
- Maksuton ”late check out” seurakunnan työntekijöille rippileirin jälkeen
- Mahdollisuus hyödyntää välinevuokrausta ja majoittuvien liikuntamahdollisuuksia
- Mahdollisuus kuntoilijoiden kuntotesteihin majoittuvien hintaan

Ajankohta / vuodenaika:

- Kesä (tai talvi, jolloin lajivaihtoehtoisia kausiluontoisia muutoksia)

Markkinointikanavat:

- Yhteydenotot seurakuntien nuorisopastoreihin

TUOTEKORTTI – Pajulahden terveysliikuntapalvelut

Tuotteen nimi:**Taso:**

Urheilurippileiri

Jonkin lajin rippikouluikäinen urheilija tai harrastaja

Kohderyhmä:

- Lajiliitto, jolloin kohderyhmänä on koko Suomen lajiharrastajat ja –urheilijat
- Urheiluseura, jolloin kohderyhmä on rajattu tiettyyn lajiin ja joukkueeseen

Mihin asiakkaan tarpeeseen palvelu tarjoaa ratkaisun?

- Rippikoulun käynyt voidaan vihkiä kirkolliseen avioliittoon ja antaa oikeuden tulla konfirmoiduksi.
- Nuori voi käydä rippikoulun harrastaen omaa lajiaan, jolloin saa lisäoppia omasta lajistaan ja on mahdollisuus kehittyä urheilijana.
- Kesän treenijakso ei keskeydy, vaan voi harjoitella kaksi kertaa päivässä valmentajan johdolla.
- Leirillä saa monipuolisia vinkkejä myös oheisharjoitteluun.

Kesto (kerta / prosessi):

- 9 vuorokautta (la-su)

Henkilömäärä / ryhmä (min – max)

- 8-40 henkilöä / rippileiri (yli 20 hengen leirillä tulee olla kaksi opetusryhmää)

Toteuttaja(t):

- Pajulahti (resurssit rippileirin mahdollistamiseksi)
- Nastolan seurakunta (rippikoulupappi ja isokset)
- Lajiliitto / urheiluseura (valmentajat)

Tuotteen vastuhenkilö ja yhteystiedot:

- Pajulahti: Tuomo Nurminen, tuomo.nurminen@pajulahti.com – 044-7755369
- Nastolan seurakunta: Matti Piispanen, matti.piispanen@evl.fi – 050-4127010

Kuvaus:

- Urheilurippileiri tarjoaa nuorelle rippikoululaisella loistavan mahdollisuuden yhdistää oman lajinsa harjoittelu ja rippileiri Pajulahden upeissa maisemissa ja liikuntatiloissa.
- Pajulahden perinteikkäiden urheilurippileirien teologisesta puolesta vastaa Nastolan seurakunta. Leiri päättyy konfirmaatioon Nastolan kirkossa ja juhلالouaaseen Pajulahden ravintolassa.
- Rippileirin valmennuksesta vastaa Pajulahden ja/tai lajiliiton / urheiluseuran valmentajat.

Tuntimäärä

- 45 oppituntia ohjattua liikuntaa/harjoittelua leirin aikana.

Hinnoittelu:

- Täysihoito opistotason majoituksessa, 635€ / leiriläinen (vuoden 2012 hinta)

Lisäpalvelut:

- Urheilijatestaukset majoittuvien hintaan
- Mahdollisuus fysioterapeutin, hierojan tai urheilupsykologin yksilöaikoihin majoittuvien hintaan

Ajankohta / vuodenaika:

- Kesä, useimmiten heinäkuu

Markkinointikanavat:

- Yhteydenotot lajiliiton / urheiluseuran valmentajiin / nuorisovastaaviin
- Pajulahden internetsivut
- Lajiliiton / urheiluseuran internetsivut / lehdet

Liite 4. Leiriläisen infokortti nuorilta Pajulahdelle ja seurakunnalle

Leirikortti (tiedot ovat luottamuksellisia!)

Kirjoitathan tietosi selkeästi. Huoltajan henkilötiedot kysytään laskutusta varten.

Seurakunta: _____

Kuva:

Leiripaikka: _____

Leiriaika: _____

Nuoren sukunimi: _____

Nuoren etunimet: _____

Kotiosoite: _____

Postinumero ja –toimipaikka: _____

Nuoren matkapuhelin: _____

Nuoren sähköpostiosoite: _____

Henkilötunnus: _____

1. huoltajan nimi: _____

Puhelin: _____

Sähköposti: _____

Henkilötunnus: _____

Huoltajan/varahenkilön nimet ja puhelinnumerot, joista tavoittaa leirin aikana:

Erityisruokavaliot: _____

Allergiat/sairaudet/lääkehoito/oppimisvaikeudet/liikuntarajoitukset leirillä:

	Kyllä	Ei
Onko nuori ollut aikaisemmin leirillä/retkellä?	___	___
Saako leirillä otettuja valokuvia/videoita käyttää seurakunnan tai Pajulahden julkaisuissa/nettisivuilla?	___	___
Saako nuori osallistua toiminnallisiin ohjelmiin?	___	___
Saako nuori osallistua vesitoimintaan (mm. melonta)?	___	___
Uinti leirillä? Luonnehdinta uimataidosta	___	___

Mitä muuta tärkeää tiedotettavaa leirinvetäjälle on?

Muistathan, että kaikki leirit ovat savuttomia ja päihteettömiä!

_____ / 20 _____
Paikka Aika Huoltajan allekirjoitus

Liite 5. Uuden liikunta- ja urheilurippileirin peruspäivä

Päiväohjelma

7:30	Aamupala
8:00	Liikuntaa (3 x 45 min) * Liikuntariparilla (melontaa, kiipeilyä, jousiammuntaa, miekkailua, kelkkakiekkoa, pyörätuolirugbyä, australialaista jalkapalloa, parkouria, lacrossea, fast scoopia, vesikoripalloa ja vesilentopalloa) * Urheiluriparilla lajiharjoituksia
10:15	2x oppitunti (kaksoistunti tai 10:15-10:55/11:00-11:40)
11:40	Ryhmäkeskustelut isosryhmissä
12:05	Kokoontuminen luokkaan ja ruokalaulu
12:10	Lounas
13:00	Minijumis
13:40	2x oppitunti (kaksoistunti tai 13:40-14:20/14:25-15:05)
15:10	Raamisryhmät isosryhmissä
15:45	Välipala
16:00	Liikuntaa (3 x 45 min) * Liikuntariparilla (mailapelejä, pallopelejä, tanssia, jumppaa, kuntosaliharjoitteita, laavuretkä, pyöräilyä, kickbikea, geokätköilyä, uppopalloa ja vesipalloa) * Urheiluriparilla lajiharjoituksia tai yhteistä muuta liikuntaa
18:15	Kokoontuminen luokkaan ja ruokalaulu
18:20	Päivällinen
19:00	Vapaa-aikaa – mahdollisuus iltaliikuntaa (uintia, minigolf, frisbeegolf, omatoimiset joukkuepelit,...) + saunomista rantasaunoilla
21:00	Iltapala (grillausta, makkaraa, lettuja,...) ja iltahartaus Pajunpesällä (säävaralla takkahuone)
22:00	Hiljaisuus (lukeminen & opiskelu omassa huoneessa sallittua)

Liite 6. Pajulahden liikunta- ja urheilurippileirien ennakkorippileirien tuotekortti

TUOTEKORTTI – Pajulahden terveystuotepalvelut

Tuotteen nimi:

Taso:

Liikunta- ja urheilurippikoulun ennakkorippileiri Rippikouluikäiset liikkuvat nuoret

Kohderyhmä:

Jo tarjousasteella oleville tai jopa myydyille rippikouluille (sekä liikunta- että urheilurippikoulut) tarjottava lisäpaketti siten, että liikuntarippileirien asiakas on joku seurakunta ja urheilurippileirin asiakas on yksittäinen nuori.

Mihin asiakkaan tarpeeseen palvelu tarjoaa ratkaisun?

- Valmis ohjelmarunko liikunta- ja urheilurippileirien tutustumisviikonloppuun
- Valmiit ja toimivat luokka-, majoitus, ruokailu- ja liikuntatilat rippikoulun pitoon
- Ohjatut ja erittäin monipuoliset liikuntatunnit / lajivalmennusharjoitukset rippileiriläisille
- Ennakkorippileirin aikana pidetyt oppitunnit keventävät varsinaisen rippileirin oppituntivelvoitetta, jolloin leiriläisille vapautuu lisää omaa vapaa-aikaa, jota on havaintojen mukaan ihan liian vähän.

Kesto (kerta / prosessi):

- 3 vuorokautta (pe-su)

Henkilömäärä / ryhmä (min – max)

- 8-40 henkilöä + seurakunnan oma väki (max. 2 pappia, 10 isosta)

Toteuttaja(t):

- Pajulahden henkilökunta tarjoaa tilat ja toteuttaa liikuntatunnit
- Kanresta huolehtii ruokailutiloista ja ravinnosta
- Seurakunta itse toteuttaa teologisen puolen
- Yövalvonta hoituu yhteistyössä Pajulahden yövahtimestarin ja seurakunnan kesken

Tuotteen vastuuhenkilö ja yhteystiedot:

- Pajulahti: Tuomo Nurminen, tuomo.nurminen@pajulahti.com – 044-7755369
- Kanresta: Anu Svensk, anu.svensk@kanresta.fi – 03-8855371
- Kiinteistöhuollon (yövahtimestarin) esimies: Esko Ihamäki, esko.ihamaki@pajulahti.com – 044-7755208

Kuvaus:

- Liikunta- tai urheilurippileirin ennakkorippileiri mahdollistaa nuorille oivan mahdollisuuden tutustua toisiin leiriläisiin ja seurakunnan työntekijöihin jo etukäteen ennen varsinaisen rippileirin alkua. Nuori saa harjoitella, liikkua ja kokeilla monia eri lajeja jo ennakkorippileirinsä aikana. Ennakkorippileiri on normaalia rippileiriä vapaampaa toimintaa ja siinä keskitytään hauskaan yhdessä oloon ja tutustumiseen ilman suuria oppituntivaatimuksia. (Katso malliohjelmasta tarkempi sisältö.)

Tuntimäärä:

- 15 oppituntia (á 45 min.) ohjattua liikuntaa / lajiharjoittelua leirin aikana.

Hinnoittelu:

- Liikuntaennakkorippileiri
 - o Täysihoito opistotason majoituksessa ___€ / leiriläinen
 - o Täysihoito opistotason majoituksessa ___€ / seurakunnan henkilö
- Urheiluennakkorippileiri
 - o Täysihoito opistotason majoituksessa ___€ / leiriläinen
 - o Täysihoito opistotason majoituksessa ___€ / Nastolan seurakunnan henkilö
- Hinnat sisältävät tilat, majoituksen, ruoat ja liikunnanohjauksen leirin aikana

Lisäpalvelut:

- Maksuton myöhäinen ”late check out” seurakunnan työntekijöille rippileirin jälkeen
- Mahdollisuus hyödyntää välinevuokrausta ja majoittuvien liikuntamahdollisuuksia
- Mahdollisuus kuntoilijoiden kuntotesteihin majoittuvien hintaan

Ajankohta / vuodenaika:

- Kesä (tai talvi, jolloin lajivaihtoehtoisia kausiluontoisia muutoksia), kuukausi ennen varsinaista rippileiriä

Markkinointikanavat:

- Yhteydenotot seurakuntien nuorisopastoreihin

Liite 7. Pajulahden ennakko- ja jatkorippileirien ohjelmarungot

Ennakkorippileiri - malliohjelma 2013		
Perjantai	Lauantai	Sunnuntai
TERVETULOA PAJULAHTeen!	7:15-8:00 Aamupala	7:15-8:00 Aamupala
Liikunta- tai urheilurippileirin ennakkorippileiri mahdollistaa nuorille oivan mahdollisuuden tutustua toisiin leiriläisiin ja seurakunnan työntekijöihin jo etukäteen ennen varsinaista rippileiriä.	8:00-10:15 * Liikuntarippileirillä toiminnalliset tehtävät ja joukkuepelejä * Urheilurippileirillä lajiharjoitukset	8:00-10:15 * Liikuntarippileirillä pyörätuolirugbya ja Zumba-tyyppistä tanssiliikuntaa * Urheilurippileirillä lajiharjoitukset
Nuori saa harjoitella, liikkua ja kokeilla monia eri lajeja jo ennakkorippileirinsä aikana.	10:15-11:40 Oppitunti luokassa	10:15-11:40 Oppitunti luokassa
Ennakkorippileiri on normaalia rippileiriä vapaampaa toimintaa ja siinä keskitytään hauskaan yhdessä oloon ja tutustumiseen ilman suuria oppituntivaatimuksia.	11:40-12:10 Ryhmäkeskustelut isosryhmissä ja ruokailuun valmistautuminen	11:40-12:10 Ryhmäkeskustelut isosryhmissä ja ruokailuun valmistautuminen
	12:10-13:40 Lounas + omaa vapaa-aikaa	12:10-13:00 Lounas
	13:40-15:05 Oppitunti luokassa	13:00-14:30 * Liikunta- ja urheilurippileirillä leirikisailut
	15:05-15:20 Välipala	15:00 Huoneiden luovutus
17:30-18:15 Ennakkorippileirin avaus luokassa	15:20-17:35 * Liikuntarippileirillä melontaa ja pihapelejä * Urheilurippileirillä lajiharjoitukset	15:15-16:00 Ennakkorippileirin päätös ja päätöskahvit luokassa
18:30-20:00 Tutustumisliikuntaa Pajulahden tapaa liikuntatilassa	17:55-19:00 Ruokailuun valmistautuminen luokassa ja päivällinen	
20:00-21:15 Leiriläisen omaa vapaa-aikaa (esim. uintia rantasaunoilta)	19:00-21:00 Saunomista ja uimista rantasaunoilta	Turvallista kotimatkaa ja...
21:15-22:00 Iltapala kahvilasta ja iltahartaus luokassa	21:00-22:00 Iltapala ja -hartaus nuotiolla	...NÄHDÄÄN KESÄN RIPPILEIRILLÄ!

Jatkorippileiri - malliohjelma 2014		
Perjantai	Lauantai	Sunnuntai
TERVETULOA PAJULAHTeen!	7:15-8:00 Aamupala	7:15-8:00 Aamupala
Liikunta- tai urheilurippileirin jatkorippileiri mahdollistaa nuorille oivan mahdollisuuden nähdä jälleen tutuiksi tulleet leiriläiset ja seurakunnan työntekijät.	8:00-10:15 * Liikuntarippileirillä lumikenkäsaafari * Urheilurippileirillä lajiharjoitukset	8:00-10:15 * Liikuntarippileirillä lumiparkouria ja rennot rytmit tanssahdellen * Urheilurippileirillä lajiharjoitukset
Nuori saa myös jälleen harjoitella, liikkua ja kokeilla monia eri lajeja jatkorippileirinsä aikana.	10:15-11:40 Oppitunti luokassa	10:15-11:40 Oppitunti luokassa
Jatkorippileiri on normaalia rippileiriä vapaampaa toimintaa ja siinä keskitytään hauskaan yhdessä oloon ja rippileirin mukavien hetkien kertaamiseen ilman oppituntivaatimuksia.	11:40-12:10 Ryhmäkeskustelut isosryhmissä ja ruokailuun valmistautuminen	11:40-12:10 Ryhmäkeskustelut isosryhmissä ja ruokailuun valmistautuminen
	12:10-13:40 Lounas + omaa vapaa-aikaa	12:10-13:00 Lounas
	13:40-15:05 Oppitunti luokassa	13:00-14:30 * Liikunta- ja urheilurippileirillä talviolympialaiset
	15:05-15:20 Välipala	15:00 Huoneiden luovutus
17:30-18:15 Jatkorippileirin avaus luokassa	15:20-17:35 * Liikuntarippileirillä kicksparkrata, wuuf-mäenlaskua kaupunkisotaa hangessa * Urheilurippileirillä lajiharjoitukset	15:15-16:00 Jatkorippileirin päätös ja päätöskahvit luokassa
18:30-20:00 Kisailut isosryhmittäin liikuntatilassa	17:55-19:00 Ruokailuun valmistautuminen luokassa ja päivällinen	
20:00-21:15 Leiriläisen omaa vapaa-aikaa (esim. uintia rantasaunoilta)	19:00-21:00 Saunomista ja uimista rantasaunoilta	Turvallista kotimatkaa ja...
21:15-22:00 Iltapala kahvilasta ja iltahartaus luokassa	21:00-22:00 Iltapala ja -hartaus talvisella nuotiolla / takkatuvalla	TERVETULOA UUDELLEEN PAJULAHTeen!

Liite 8. Pajulahden liikunta- ja urheilurippileirien jatkorippileirien tuotekortti

TUOTEKORTTI – Pajulahden terveystuotepalvelut

Tuotteen nimi:**Taso:**

Liikunta- ja urheilurippikoulun jatkorippileiri

Rippikouluikäiset liikkuvat nuoret

Kohderyhmä:

Jo myydyille rippikouluille (sekä liikunta- että urheilurippikoulut) tarjottava lisäpaketti siten, että liikuntarippileiriin asiakas on joku seurakunta ja urheilurippileirin asiakas on yksittäinen nuori.

Mihin asiakkaan tarpeeseen palvelu tarjoaa ratkaisun?

- Valmis ohjelmarunko liikunta- ja urheilurippileirien fiilistelyviikonloppuun
- Valmiit ja toimivat luokka-, majoitus, ruokailu- ja liikuntatilat rippikoulun pitoon
- Ohjatut ja erittäin monipuoliset liikuntatunnit / lajivalmennusharjoitukset rippileiriläisille

Kesto (kerta / prosessi):

- 3 vuorokautta (pe-su)

Henkilömäärä / ryhmä (min – max)

- 8-40 henkilöä + seurakunnan oma väki (max. 2 pappia, 10 isosta)

Toteuttaja(t):

- Pajulahden henkilökunta tarjoaa tilat ja toteuttaa liikuntatunnit
- Kanresta huolehtii ruokailutiloista ja ravinnosta
- Seurakunta itse toteuttaa teologisen puolen
- Yövalvonta hoituu yhteistyössä Pajulahden yövahtimestarin ja seurakunnan kesken

Tuotteen vastuuhenkilö ja yhteystiedot:

- Pajulahti: Tuomo Nurminen, tuomo.nurminen@pajulahti.com – 044-7755369
- Kanresta: Anu Svensk, anu.svensk@kanresta.fi – 03-8855371
- Kiinteistöhuollon (yövahtimestarin) esimies: Esko Ihamäki, esko.ihamaki@pajulahti.com – 044-7755208

Kuvaus:

- Liikunta- tai urheilurippileirin jatkorippileiri mahdollistaa nuorille oivan mahdollisuuden nähdä jälleen tutuiksi tulleet leiriläiset ja seurakunnan työntekijät. Nuori saa myös jälleen harjoitella, liikkua ja kokeilla monia eri lajeja jatkorippileirinsä aikana. Jatkorippileiri on normaalia rippileiriä vapaampaa toimintaa ja siinä keskitytään hauskaan yhdessä oloon ja rippileirin mukavien hetkien kertaamiseen ilman oppitunti-vaatimuksia. Jatkorippileiri järjestetään noin puolivuotta konfirmaation jälkeen. Katso malliohjelma.

Tuntimäärä:

- 15 oppituntia (á 45 min.) ohjattua liikuntaa / lajiharjoittelua leirin aikana.

Hinnoittelu:

- Liikuntajatkorippileiri
 - o Täysihoito opistotason majoituksessa ___€ / leiriläinen
 - o Täysihoito opistotason majoituksessa ___€ / seurakunnan henkilö
- Urheilujatkorippileiri
 - o Täysihoito opistotason majoituksessa ___€ / leiriläinen
 - o Täysihoito opistotason majoituksessa ___€ / Nastolan seurakunnan henkilö
- Hinnat sisältävät tilat, majoituksen, ruoat ja liikunnanohjauksen leirin aikana

Lisäpalvelut:

- Maksuton myöhäinen ”late check out” seurakunnan työntekijöille rippileirin jälkeen
- Mahdollisuus hyödyntää välinevuokrausta ja majoittuvien liikuntamahdollisuuksia
- Mahdollisuus kuntoilijoiden kuntotesteihin majoittuvien hintaan

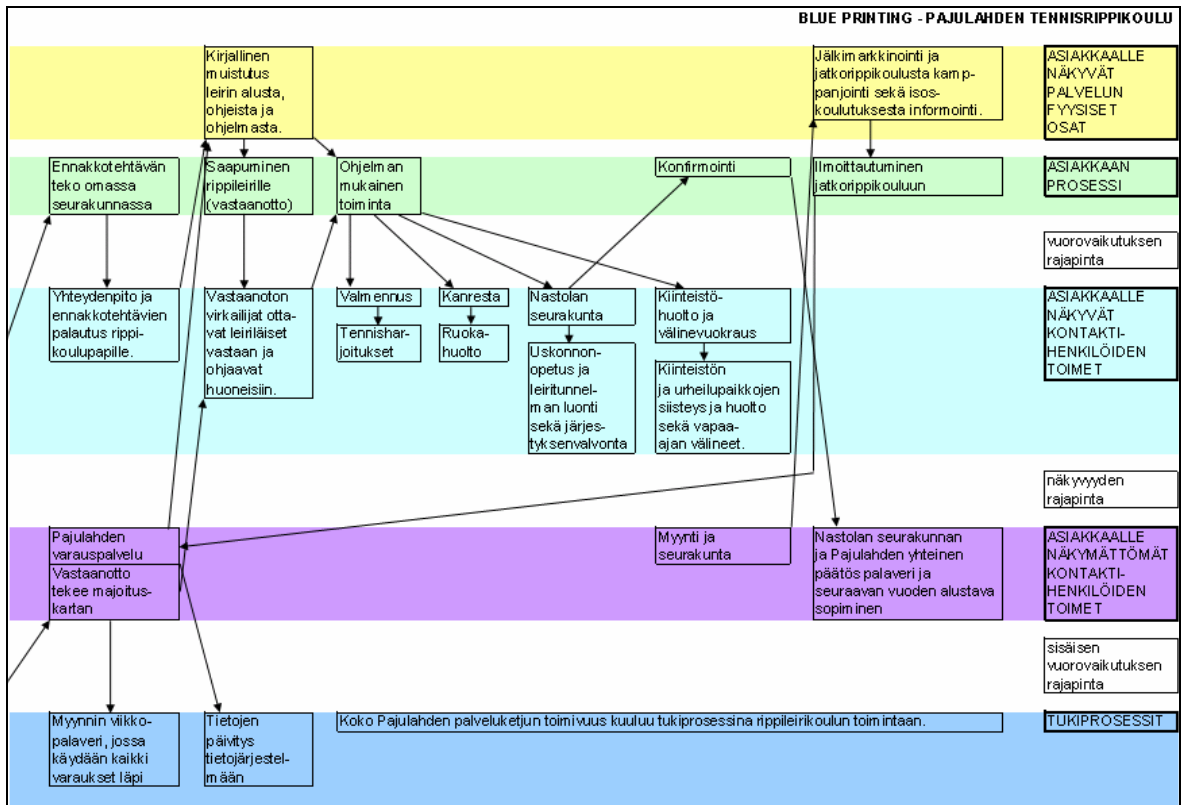
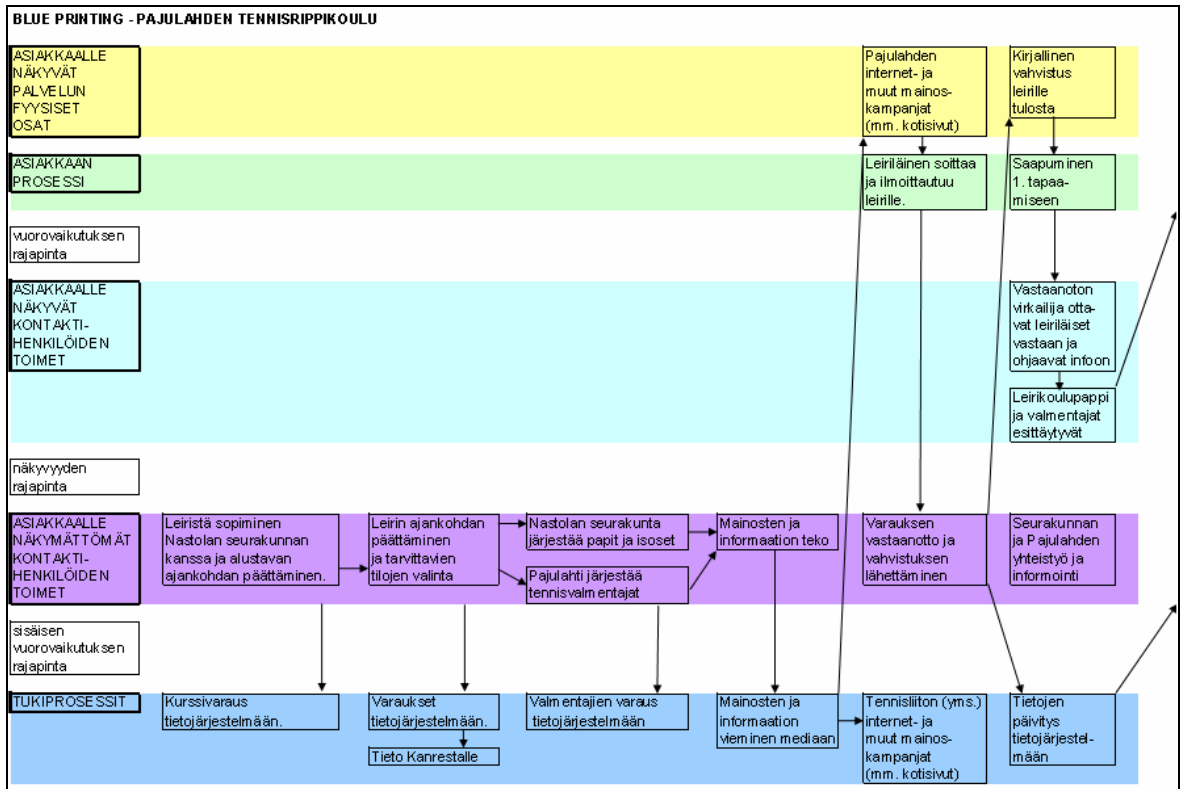
Ajankohta / vuodenaika:

- Talvi (tai kesä, jolloin lajivaihtoehtoisia kausiluontoisia muutoksia), puolivuotta varsinaisen rippileirin jälkeen.

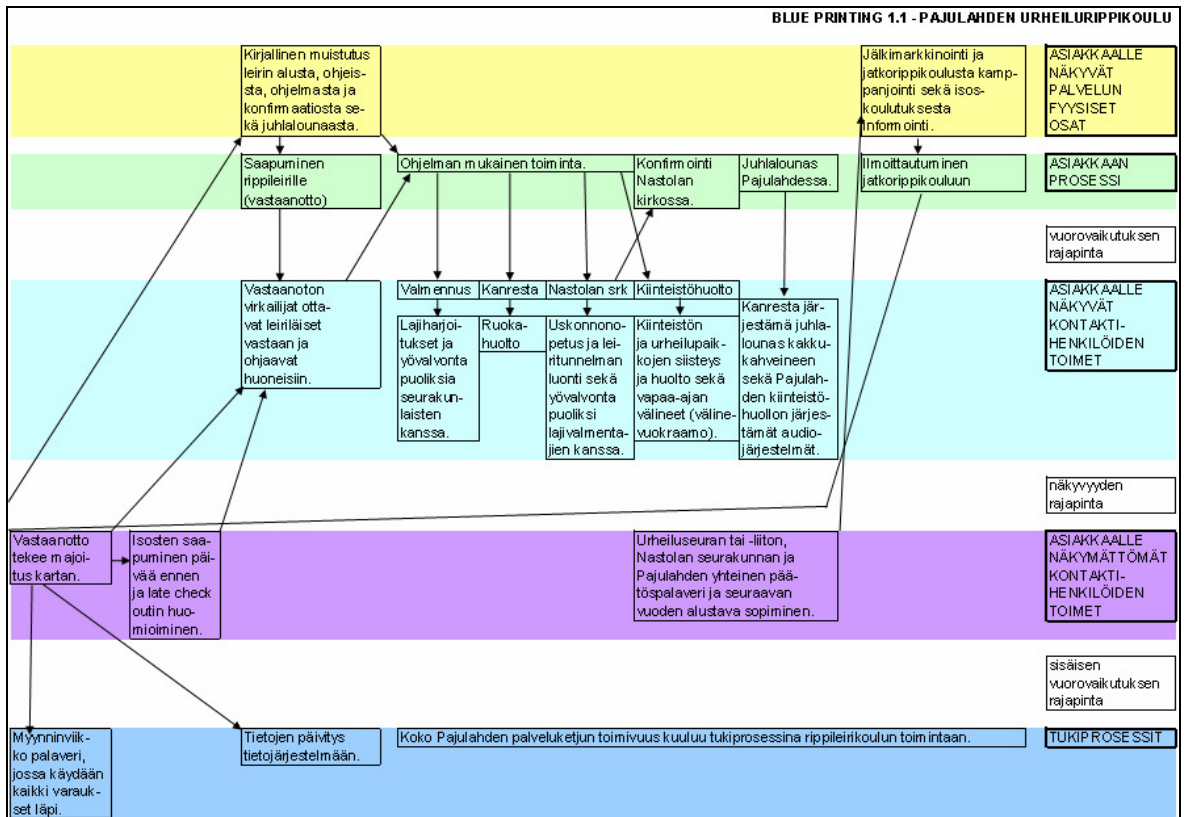
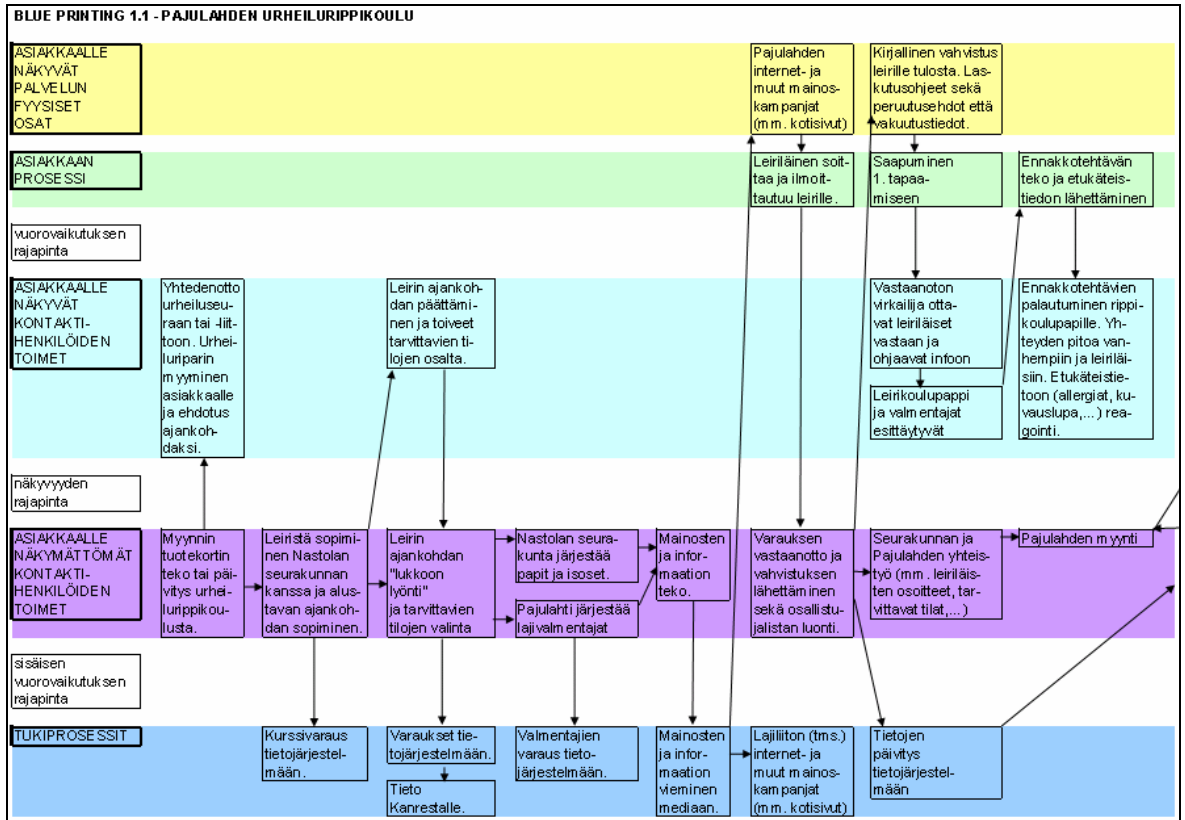
Markkinointikanavat:

- Yhteydenotot seurakuntien nuorisopastoreihin

Liite 9. Blueprinting 1.0

Liite 10. Blueprinting 1.1

Liite 11. Blueprinting 1.2

